



Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023

KAUPUNGINVALTUUSTO 11.11.2020

SISÄLLYS

Kaupunginjohtajan katsaus	2
Porvoon talousarvio 2021 pähkinäkuoressa	4
Strategiset tavoitteet	6
Yleisperustelut	9
<i>Kuntatalouden tila.....</i>	<i>9</i>
<i>Kaupungin toimintaympäristö</i>	<i>10</i>
<i>Verotulot ja valtionosuudet</i>	<i>13</i>
<i>Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto</i>	<i>17</i>
Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma	18
Toimialakohtaiset perustelut	21
<i>KONSERNIHALLINTO</i>	<i>21</i>
Vaalit	22
Tarkastustoimi	22
Kaupunginvaltuusto	22
Konsernijohto	22
Kaupunkikehitys	26
Lupa- ja valvonta-asiat	28
<i>SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI</i>	<i>29</i>
Sosiaali- ja terveystoimen johto	30
Lapsi- ja perhepalvelut	30
Aikuisten palvelut	31
Vanhus- ja vammaispalvelut	32
Erikoissairaanhoidto	33
<i>SIVISTYSTOIMI</i>	<i>34</i>
Sivistystoimen johto	35
Suomenkieliset koulutuspalvelut	35
Ruotsinkieliset koulutuspalvelut	36
Varhaiskasvatuspalvelut	37
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	37
<i>ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS</i>	<i>40</i>
Henkilöstösuunnitelma	42
Investoinnit	46
Investoinnit ilmastotyön tukena	50
Liikelaitokset	52
Kuntakonserni	53
Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut sekä sitovuus	56

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Porvoon kaupungin toimintavuosi 2020 on koronavirusepidemian takia ollut monella tapaa poikkeuksellinen. Kaupungin toimi kevään ja alkukesän aikana poikkeusoloissa, jolloin lähes kaupungin koko palvelutuotanto ja päätöksentekojärjestelmä jouduttiin organisoimaan uudestaan. Tiettyjen kaupungin palvelujen kysyntä kasvoi ja samalla toisten väheni. Kaupunki joutui myös sulkemaan osan palvelulaitoksistaan ja siirtymään laajamittaiseen etätoimintaan.

Kaupungin palvelut pystyttiin koronan aikana kuitenkin tuottamaan varsin hyvin olosuhteisiin nähden. Tämä on vaatinut sekä henkilöstön että kaupunkilaisten joustavuutta ja venymistä. Kaupunki on tänäkin vuonna toteut-

tanut Unelmien Porvoon 2030 -kaupunkistrategiaa, vaikka akuutti prioriteetti on ollut kaupunkilaisten terveydestä, turvallisuudesta ja muista peruspalveluista huolehtiminen.

**Koronasta
huolimatta palvelut
kyettiin tuottamaan
normaalisti**

Koronan takia kaupungin talous oli ajautumassa selvään ja syvään taloudelliseen kriisiin kevään 2020 aikana. Kaupunki arvioi jo keväällä, että korona heikentää kaupungin taloutta arviolta 15-20 miljoonaa euroa tänä vuonna, kun verotulot alenevat ja erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menot kasvavat.

Tämän vuoksi laadittiin kevään ja alkukesän aikana kaupungin kestävän talouden ohjelma 2020 – 2026, jolla kaupungin palveluita, rakenteita ja investointeja tarkasteltiin myös koronaviruksen jälkeiseen aikaan. Taustalla oli lisäksi jo ennen koronaa syntynyt noin 10 miljoonan euron rakenteellinen sopeuttamistarve.

Talouden sopeuttaminen ei ole helppoa, eikä mukavaa. Vastuullinen päätöksenteko kuitenkin edellyttää julkisten menojen priorisointia kriisioloissa. Investointeja ja hankintoja voidaan priorisoida ja siirtää tulevaisuuteen, toimitiloja voidaan hyödyntää nykyistä tehokkaammin ja toimintaa sekä sisäisiä prosesseja voidaan tehostaa digitalisaation ja henkilöstöjärjestelyjen avulla. On kuitenkin mahdotonta säästää ilman, että säästöt näkyvät jottenkin myös kaupunkilaisten palveluissa.

Kestävän talouden ohjelmalla saavutettiin noin 4-5 miljoonan euron vuotuiset rakenteelliset säästöt, investointeja siirrettiin mahdollisuuksien mukaan eteenpäin ja rekrytointijärjestelyillä pyritään saavuttamaan merkittävät säästöt vuoteen 2022 mennessä.

Valtion tuella tasapainoon – omaa kirittävää riittää

Valtio osallistuu kuntien tukemiseen koronaviruksen keskellä monella tapaa. Kesäkuussa hyväksyttiin valtion neljäs lisätalousarvio, jossa kunnille myönnettiin noin 1,4 miljardin euron tuki. Porvoon osuus tästä tulee olemaan noin 15,1 miljoonaa euroa. Lisäksi syksyn budjettiriihessä valtio on päättänyt kuntien lisätuesta vuodelle 2020 sekä kuntien tukemisesta vuonna 2021.

Valtion kaikkien eri tukimuotojen tarkkoja euromääriä ei Porvoon osalta ole vielä tiedossa. Vuodelle 2021 on tarkeitus säilyttää kunnille normaalia korkeampi yhteisöveron osuus sekä tukea kuntia valtionosuusjärjestelmän kautta. Alustavien arvioiden mukaan Porvoon osuus tästä olisi noin 12-13 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen kesäkuussa hyväksymä talousarviokehys vuodelle 2021 oli tosin lähes 18 miljoonaa euroa alijäämäinen. Nyt talousarvioletus vuodelle 2021 osoittaa noin neljän miljoonan euron alijäämä, mikä vastaa lähes puolta kunnallisveroprosenttia.

Menot ovat kasvamassa yhteensä noin 1,3 prosenttia verrattuna tähän vuoteen. Erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menot kasvavat, koska koronan jälkeen on hoitovelkaa kirittävänä. Sivistystoimen menot kasvavat noin 3,9 prosenttia ja kaupunkikehityksen noin 1,5 prosenttia.

**Kaupungin
talous ei voi olla
kertaluonteisten
erien varassa**

Kaupungin yhteisöveron tuotto säilyy vuonna 2021 edelleen poikkeuksellisen korkealla tasolla – osittain sen takia, että kuntien jako-osuutta on tilapäisesti korotettu. Lisäksi Kilpilahden yrityskestittymän tulos on edelleen ollut vahva. Kunnallisveron tuotto puolestaan lähes pysähtyy, koska muun muassa lomautukset, tehdyt työtunnit ja erilaisten palkkioiden vähentyminen heikentävät verokertymää.

Voisi jälleen kerran todeta, että Porvoon talous pysyy vuonna 2021 kutakuinkin tasapainossa pitkälti kerta-luonteisten erien takia. Suomen valtio ja koko julkinen sektori kuitenkin velkaantuu merkittävästi, joten kuntien tukeminen ei voi jatkua montaa vuotta. Samalla pitää muistaa, että yhteisövero on hyvin suhdanneherkkä, ja se voi myös nousun jälkeen laskea voimakkaasti.

Porvoolaisten veronmaksurasitusta ei ensi vuodelle ole tarpeen korottaa, mutta kaupungin talous ei pidemmän päälle voi olla kerta-luonteisten erien varassa. Tarvitaan siis jatkossakin omia rakenteellisia säästötoimia ja ennakkoivaa päätöksentekoa.

Kohdennettuja investointeja strategian mukaan

Kaupungin investointimenot ovat yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuodelle 2021. Tästä talonrakennusinvestointeja on 15,8 miljoonaa euroa, kuntatekniikan investointeja on 14 miljoonaa euroa ja lisäksi on muun muassa investointeja irtaimien omaisuuteen.

Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna kaupungilla on varaa investoida noin 25–30 miljoonaa euroa vuosittain. Tämä tarkoittaa, että vuonna 2021 investoidaan enemmän kuin mihin meillä keskimäärin on varaa vuosittain.

Kaupungin lainakanta on viime vuosina kasvanut voimakkaasti, ja viime vuoden lopussa kaupungilla oli lainaa noin 172 miljoonaa euroa, kun vielä vuonna 2015 lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 on mahdollista, että lainakanta jonkin verran alenee, kun investointeja on lykätty, mutta jatkossakin kaikkia investointeja on tarkasteltava harkitusti.

**Investointeja
32,5 milj. eurolla**

Ensi vuoden talousarvio sisältää lukuisia investointeja koulu- ja päiväkotiverkkoon, euromääräisesti suurin on Päiväkotitoiminta. Merkittävä on myös Kulloon yritysalueen rakentaminen, joka mahdollistaa yrityksille moderneja yritystontteja hyvällä sijainnilla. Strategisesti tärkeimpiä pitkän aikavälin hankkeita on Itärata, ja talousarvio sisältääkin 2 miljoonan euron varauksen Itärata-hankkeen suunnittelukustannuksiin osallistumiselle.

Kaupunki voi jatkossakin tehdä kohdennettuja investointeja ja tarpeellisia korjauksia, mutta ne tulee priorisoida voimakkaammin ja suhteuttaa väestön kasvuun ja palvelutarpeen muutoksiin.

Pitää muistaa, että mikäli sote-uudistus toteutuu, se mahdollistaa kaupungin rahoituksen ja investointimahdollisuudet kertaheitolla – todennäköisesti huonompaan.

Jukka-Pekka Ujula

Kaupunginjohtaja

PORVOON TALOUSARVIO 2021 PÄHKINÄN-KUORESSA

Kaupungin talousarvion toteuttaa Unelmien Porvoo -kaupunkistrategiaa. Talousarviossa toimialoille, tehtävä-alueille ja liikelaitoksille asetettavat sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on koottu yhteen strategian neljän kärkiteeman alle.

- **Kaupungin talous heikkenee**, ja kääntyy alijäämäiseksi vuonna 2021. Vuosikate on noin 20 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos noin 4,0 miljoonaa euroa alijäämäinen.
 - Porvoon kaupunki on saamassa noin 12-13 miljoonaa euroa valtion kunnille kohdentamasta koronatuesta vuodelle 2021.
- **Menot* kasvavat** yhteensä 1,3 % eli noin 5,3 miljoonaa euroa verrattuna voimassa olevaan muutettuun talousarvioon 2020. Verrattuna tilinpäätökseen 2019, menot kasvavat 4,3 %.
 - Sosiaali- ja terveystoimen menot kasvavat 0,5 %, (6,2 % verrattuna TP2019).
 - Sivistystoimen menot kasvavat 3,9 %, (4,3 % verrattuna TP2019).
 - Kaupunkikehityksen menot kasvavat 1,5 % (-6,9 % verrattuna TP2019)
 - Menojen kasvusta noin 4,6 miljoonaa euroa johtuu palvelujen ostoista ja noin 2,4 miljoonaa euroa henkilöstömenojen kasvusta.
 - Menoihin sisältyy 2 miljoonan euron raidevaraus, 1,4 miljoonan euron keskitetty palkkavarauksen, varaus oppivelvollisuuden nostoon sekä varhaiskasvatustuksumaksujen muutoksiin, 150 000 euron varaus työllisyyden kuntakokeiluun sekä 170 000 euron varaus elinkeinoelämän tukemiseen korona-aikana.

- **Kaupungin henkilöstömäärä** kasvaa 10,3 vakanssilla, jolloin henkilöstömäärä yhteensä on 2 725 työntekijää
- **Tulot** kasvavat** yhteensä 0,2 % eli noin 0,8 miljoonaa euroa.
 - Kunnallisverotuoton ennakoidaan pysyvän kulu- luvun vuoden tasolla, tuotto kasvaa miljoonaa euroa, yhteensä 200 miljoonaa euroon.
 - Yhteisöveron tuotto säilyy edelleen korkealla, tuotto 35 miljoonaa euroa. Taustalla kunnille väliaikaisesti korotettu jako-osuus sekä Kilpi- lahden yrityskeskittymän hyvä tulokehitys.
 - Kiinteistövero tuottaa noin 17 miljoonaa euroa, mikä vastaa viime vuosien tasoa.
 - Valtionosuudet vähenevät noin 9 miljoonaa eu- roa, yhteensä 63 miljoonaa euroon.
 - Valtionosuuksien tasaus vähentää Porvoon tu- loja noin 13,6 miljoonaa euroa
- **Investoinnit** ovat yhteensä 32,5 miljoonaa euroa, joista talonrakennusinvestointien osuus on 15,8 mil- joonaa euroa ja kaupunkikehityksen osuus 14,0 mil- joonaa euroa. Suurimmat yksittäisen investointikoh- teet ovat päiväkotit Metsätähti sekä Kulloon yritys- alue.
- **Lainakanta kasvaa** noin 10 miljoonaa euroa, yh- teensä 182 miljoonaa euroon. Tämä tarkoittaa, että lainaa on 3 600 euroa asukasta kohden.
- **Tuloveroprosenttina säilyy 19,75.**
- **Myös kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan.**

* menot eivät koronan takia ole vertailukelpoisia.

** toimintatuotot+verotulot+valtionosuudet

TULOT

VEROTULOT
251,8
MILJOONAA
EUROA
(+ 0 %)

VALTIONOSUDET
63
MILJOONAA
EUROA
(- 12,5 %)

MYynti- JA
MAKSUTUOTOT
45
MILJOONAA
EUROA

MUUT TULOT
58
MILJOONAA
EUROA

MENOT

SOSIAALI- JA
TERVEYSTOIMI
183,7
MILJOONAA EUROA
(+ 0,5 %)

SIVISTYSTOIMI
128,1
MILJOONAA EUROA
(+ 3,9 %)

KAUPUNKIKEHITYS
21,2
MILJOONAA EUROA
(+ 1,5 %)

MUU KONSERNI-
HALLINTO
72,5
MILJOONAA EUROA
(- 3% %)

TUNNUSLUVUT

LAINAKANTA
182
MILJOONAA
EUROA

NETTO-
INVESTOINNIT
32,5
MILJOONAA
EUROA

VUOSIKATE/
POISTOT
83%

TILIKAUDEN
TULOS
-4,0
MILJOONAA
EUROA

VÄESTÖ
50 366
(*ENNUSTE)

TULOVERO-
PROSENTTI
19,75 %

LAINAKANTA
3 600
EUROA/ASUKAS

TYÖTTÖMYYSASTE
11,9 %

Talousarviosta laskettavat tunnusluvut perustuvat ennusteeseen.

STRATEGISET TAVOITTEET

Talousarvio ja taloussuunnitelma toteuttavat kaupunginvaltuustossa syksyllä 2018 vahvistettua Unelmien Porvoo -kaupunkistrategiaa, jonka aikajänne ulottuu vuoteen 2030. Strategiaa valmisteltiin vuosien 2017 ja 2018 aikana laajassa vuorovaikutuksessa johdon, henkilöstön, päättäjien, kuntalaisten ja eri sidosryhmien kanssa siten, että se ohjasi ensimmäistä kertaa täysipainoisesti vuoden 2019 talousarvion valmistelua.

Strategiassa on päätetty kaupungin pitkän aikavälin toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Strategia tiivistyy neljään kärkiteemaan: suosituin kotikaupunki, paras arkenakin, ilmastotyön edelläkävijä ja kaupunkielämää. Strategian toimeenpano tapahtuu ei ohjelmien ja erityisesti vuosittaisten talousarviotavoitteiden kautta. Ohjelmista ovat valmistuneet asumisen ohjelma, hyvinvointiohjelma, henkilöstöohjelma, ilmasto-ohjelma, elinkeino- ja kilpailukykyohjelma, liikuntaohjelma sekä digiohjelma.

Strategian toteutumista seurataan strategiamittareilla, jotka on vahvistettu valtuustossa elokuussa 2019. Strategian mittareiden kehittymisestä raportoidaan vuosittain tilinpäätöksessä. Strategian toimeenpanon tuloksellisuutta arvioidaan osavuosisiraporteissa, joissa valtuustolle raportoidaan mm. talousarviossa asetettujen tavoitteiden status.

Talousarviossa 2021 toimialoille, tehtäväalueille ja liikelaitoksille asetettavat sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on taulukossa koottu yhteen strategian neljän kärkiteeman alle.



SUOSITUIN KOTIKAUPUNKI

- Suomen viihtyisin ja vetovoimaisin kotikaupunki
- Menestyvät ja kasvavat yritykset
- Vastuullinen talous ja omistajapolitiikka
- Kasvu metropolialueen imussa itäisen Uudenmaan solmukohtana
- Aktiivinen vaikuttaminen



PARAS ARKENAKIN

- Vaivaton ja sujuva arki
- Oppimisen ja kasvamisen kaupunki
- Turvallinen, hyvinvoiva ja tasavertainen kaupunki asukkaille
- Fiksut arkiliikkumisen mahdollisuudet
- Aktiivisesti hyvinvoinnistaan vastuun ottavat asukkaat

KAUPUNKIELÄMÄÄ

- Viihtyisä, elävä ja vetovoimainen kaupunkikeskusta
- Vahva yhdessä tekemisen meininki
- Digitaalisen muutoksen kärjessä
- Rohkeat kokeilut



UNELMIEN PORVOO

ILMASTOTYÖN EDELLÄKÄVIJÄ

- Hiilineutraali kaupunki
- Kestävä arki
- Kiertotalouskaupunki



STRATEGIAN TAVOITE: SUOSITUIN KOTIKAUPUNKI

Mittari	TA2021 sitova tavoite	Koordinoitivastuu
- Väestönmuutos - Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus - Mieli-kuva kaupungista asuinpaikkana - Yritysdynamiikka - Matkailu, rekisteröidyt yöpymiset - Tilatehokkuus, koulut ja päiväkodit - Talousmittarit - Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot	Kaupungin omistamat tilat ja kiinteistöt salkutettu kolmeen kategoriaan	Toimitilajohto
	Granlund Manager kiinteistönjohdon ohjelmisto käytössä kaikilla toimialoilla	Toimitilajohto
	Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot ovat enintään 4 % teoreettisesta vuosityöajasta kalenteripäivinä.	Henkilöstöjohto
	Seutukuntien kilpailukykyvertailussa Porvoo 3 parhaan joukossa	Kaupunkikehitys
	Mielikuva asuinpaikkana maan 10 parhaan joukossa	Kaupunkikehitys
	Matkailijoiden rekisteröidyt yöpymiset, kasvua 4 % vuodessa	Kaupunkikehitys
	Ohjaamme aktiivisesti tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus – ja rakennuudistushankkeita itäisellä Uudellamaalla.	Sosiaali- ja terveystoimen johto
	Henkilöstön jaksaminen ja työhyvinvoinnin tukeminen.	Sivistystoimen johto
	Kestävän talouden ohjelman toimeenpano. Laskevien oppilasmäärien ennakointimallien työstö ja palvelurakenteiden optimointi tuleviin määriin.	Sivistystoimen johto
	Koko henkilöstö on osallistunut koulutuksiin työhyvinvointiin liittyen.	Koulutuspalvelut
	Lasten osallisuutta vahvistavia toimintatapoja toteutetaan kaikissa VAKA-yksiköissä.	Varhaiskasvatuspalvelut
	Kulttuuri- ja liikuntaohjelmat 2030 käsitellään ja jatkotoimenpiteitä edistetään vahvasti sidosryhmiä osallistaen	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
	Lapsiystävällisyyttä ja yhdenvertaisuutta lisätään varhaiskasvatukselle tarjotun musiikkileikkikoulun sekä alle kouluikäisten kulttuurikasvatussuunnitelman avulla (tav > 50% osallistuu).	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
	Porvoosta omatoimisen liikkumisen mallikaupunki	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
	Panostetaan toimintojen kehittämiseen tavoitteena tuottaa entistä parempaa palvelua alueen asukkaille talousarvion antamissa puitteissa	Itä-uudenmaan pelastuslaitos
	Yhteistoimintaa erityisesti muiden Uudenmaan pelastuslaitosten kesken tiivistetään ja siitä saatavia hyötyjä käytetään entistä tehokkaammin toiminnan kehittämiseen.	Itä-uudenmaan pelastuslaitos
	Taloudellisen kannattavuuden saavuttaminen, tulos lievästi ylijäämäinen	Kuninkaantien työterveys
	Ennaltaehkäisevän työn (Kela luokka I), osuus liikevaihdosta on vähintään 70 %	Kuninkaantien työterveys
	Kiinteistönhoidon määräaikaistehävät dokumentoidaan	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Kiinteistönhoidon hyväksytyt laatukierrokset 90 %	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Siivouksen hyväksytyt laatukierrokset 90 %	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Peruspääoman tuotto 5 %	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Tuloutus 650 000 euroa	Porvoon Vesi
	Asukkaiden ja elinkeinoelämän vesihuoltoa varmistetaan kehittämällä ja varmistamalla veden-hankintaa ja -tuotantoa	Porvoon Vesi

STRATEGIAN TAVOITE: KAUPUNKIELÄMÄÄ

Mittarit	TA2021 sitova tavoite	Koordinoitivastuu
- Keskustan elinvoimaluku - Uusien asuntojen rakentaminen keskusta-alueella - Digitalisuusaste	Keskustan elinvoimaluku vertailuryhmän 3 parhaan joukossa	Kaupunkikehitys
	Niiden palvelupyyntöjen osuus, jotka tehdään sähköisiä kanavia käyttäen, lisääntyä	Kehitysyksikkö / Rahoitusjohto
	Taloudesta ja toiminnasta saatavan datan parempi hyödyntäminen, ennustemallien ja analytiikan kehittäminen.	Rahoitusjohto
	Sopimushallintajärjestelmän käyttöön ottaminen	Hallintojohto
	Kehitetään sähköisiä palveluita ja tiedottamista ja kotisivut uusitaan	Porvoon Vesi

STRATEGIAN TAVOITE: PARAS ARKENAKIN

Mittari	TA2021 sitova tavoite	Koordinoitivastuu
- Asiakaskokemus - Ilman toisen asteen tutkintoa jääneiden nuorten osuus - Kelan sairastavuusindeksi - Toimeentulotukea saaneiden osuus - Henkilövahinkoihin johtaneiden liikenneonnettomuuksien määrä katualueilla	Sähköisen asiointin asiakastytyväisyys paranee	Kehitysyksikkö / Rahoitusjohto
	Selvitämme osallistuvan budjetoinnin mallia ja resurssintia vuoden 2022 talousarvion valmisteluun.	Rahoitusjohto
	Tiivistämme yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimen tehtäväalueiden ja Porvoon kaupungin toimialojen kesken.	Sosiaali- ja terveystoimen johto
	Mukaudumme koronavirusepidemian tuomiin muutoksiin ja normalisoimme ja jälleenrakennamme toimintaamme epidemian laantuessa.	Sosiaali- ja terveystoimen johto
	Perhekeskuksessa tarjotaan moni-ammattillista tukea ja apua lapsiperheille riittävän varhain ja oikea-aikaisesti	Lapsi- ja perhepalvelut
	Parannamme perus- ja erityispalveluiden laatua ja saatavuutta painottamalla ehkäisevää ja ennakkoivaa työtä	Lapsi- ja perhepalvelut
	Kehitämme poikkihallinnollista ja alueellista asiakastyötä	Lapsi- ja perhepalvelut
	Henkilöstöressurssin tarkoituksenmukainen käyttö sekä tilojen keskittäminen ja monipuolinen käyttö.	Aikuisten palvelut
	Sujuvoitamme asiakkaiden/potilaiden prosesseja ja kiinnitämme erityistä huomiota ennaltaehkäiseviin palveluihin.	Aikuisten palvelut
	Poikkihallinnollisen asiakastyön kehittäminen ja lisääminen	Aikuisten palvelut
	Laajennamme digitaalisten palveluiden käyttöä	Vanhus- ja vammaispalvelut
	Asumispalveluiden asukkaan elämänlaatua ja yksilöllisyyttä tukevan toimintamallin luominen	Vanhus- ja vammaispalvelut
	Näsin kuntoutuskeskuksen kuntoutumista tukevan toimintamallin luominen	Vanhus- ja vammaispalvelut
	Ennaltaehkäisevien palveluiden kehittäminen	Vanhus- ja vammaispalvelut
	Palveluorganisaationa toimimisen uudistaminen. Digitalisaation toimintatavat ja järjestelmien kehittäminen.	Sivistystoimen johto
	Johtamisen laadun ja dynamiikan kehittäminen turvallisuutta tukevaksi.	Sivistystoimen johto
	Vähintään 99 % ikäluokasta saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan. Mikäli 2021 syksystä astuu voimaan laajennettu oppivelvollisuus saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan 100 % ikäluokasta.	Koulutuspalvelut
	Vähintään 90 % kolmannen vuoden opiskelijoista suorittaa hyväksytysti ylioppilastutkinnon.	Koulutuspalvelut
	Koulujen johtamismalleja kehitetään erilaisten kokeilujen avulla.	Koulutuspalvelut
	Hankerahoituksia hyödynnetään kehittämistyöhön.	Koulutuspalvelut
	Huoltajien toive varhaiskasvatuspaikasta toteutuu 90 %.	Varhaiskasvatuspalvelut
	93 % VAKA-henkilöstöstä osallistuu velvoittaviin täydennyskoulutuksiin.	Varhaiskasvatuspalvelut
	Kunnallisten päiväkotien täyttöaste 98 %.	Varhaiskasvatuspalvelut
	Riskiasumisen tunnistamiseen lisätään resursseja yhdessä sosiaalitoimen kanssa. Tavoitetta seurataan yhteistyöviranomaisilta tulleiden ilmoitusten määrällä.	Itä-uudenmaan pelastuslaitos
	Vapaaehtoishenkilöstön toimintaedellytyksiä kehitetään. Tavoitetta seurataan vapaaehtoishenkilöstön miehittämien pelastusyksiköiden lähtövarmuudella, eli se määrä hälytyksiä jolloin em. yksikkö ei ole lähtenyt sopimuksen mukaisella miehityksellä tai säädettyssä ajassa	Itä-uudenmaan pelastuslaitos
	Kouluruokailun asiakastytyväisyyskysely tehdään	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Vesihuollon palvelutasoa parannetaan rakentamalla uusille alueille vesihuoltoa sekä saneeraamalla ja varmistamalla verkostoja. Riittävä vakituisen henkilöstön määrän ja osaamisen ylläpitäminen vahvistaa toiminnan laatua ja riskittömyyttä.	Porvoon Vesi

STRATEGIAN TAVOITE: ILMASTOTYÖN EDELLÄKÄVIJÄ

Mittari	TA2021 sitova tavoite	Koordinoitivastuu
- Porvoon alueen kasvi huone kaasu-päästöt asukasta kohden - Kotitalousjätteen kierrätysaste - Kaupungin energiakulutus - Kevyen liikenteen väylien pituus - Pysäköinti- ja pyöräpaikkojen määrä liityntäpysäköinnissä - Alle 600 metrin etäisyydelle paikallisliikenteen joukko liikenneasemasta tai -pysäkistä vuosittain kaavoitetun asuinkerrostalon määrä - Suojellun pinta-alan osuus kaupungin omistaman metsäalueen pinta-alasta on vähintään 17% vuoteen 2030 mennessä	Hankintalinjausten toteuttamiseksi ja seuraamiseksi luodaan sähköinen menettely	Rahoitusjohto
	Kevyen liikenteen väylät, lisäys vähintään 2 km/vuosi	Kaupunkikehitys
	Pyöräpaikkojen lisäys, 20 kpl/vuosi	Kaupunkikehitys
	Kotimaisten elintarvikkeiden osuus ostetuista kiloista 70 %	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Valmistus- ja lautashävikin osuus valmistetusta ruusta: Koulut alle 20 % ja päiväkotit alle 25 %	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Ruokahävikin seuranta	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Kasvisruoan osuutta lisätään 10 %	Liikelaitos Porvoon tilapalvelut
	Hyödynnetään uusiutuvaa energiaa kuten jäteveden lämpöä ja aurinkovoimaa.	Porvoon Vesi
	Parannetaan viemäriverkoston toimivuuden varmuutta etenkin kriittisten viemärijohtojen osalta	Porvoon Vesi

YLEISPERUSTELUT

Kuntatalouden tila

Koronavirusepidemia on heikentänyt taloutta maailmanlaajuisesti ennen näkemättömällä tavalla, kun epidemia rajoittaa merkittävästi taloudellista toimeliaisuutta lähes joka maailman kolkassa. Tämä tarkoittaa, että yrityksillä menee heikosti, työntekijöitä irtanotaan ja lomautetaan samalla kun verotulot alenevat ja julkiset menot kasvavat.

Kuntatalouden näkymät poikkeuksellisen haastavat

Suomen valtion sekä kuntien talous kärsii merkittävästi koronavirusepidemian vaikutuksista. Lokakuussa julkaistun kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden näkymät ovat

syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Painelaskelman perusteella negatiivisen vuosikatteen ja alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan lähivuosina.

Valtiovarainministeriön mukaan Suomen BKT heikkenee tänä vuonna noin 4,5 prosenttia ja kasvaa ensi vuonna 2,6 prosenttia. Palkkasumma pienenee tänä vuonna noin 2,0 prosenttia ja olisi kasvamassa ensi vuonna maltillisesti 2,9 prosenttia. Julkisen talouden alijäämä kasvaa tänä vuonna 18 miljardiin euroon, ja julkisyhteisöjen velka suhteessa BKT:hen kasvaa vuoden 2019 vajaan 60 prosentista jo yli 70 prosenttiin vuonna 2020.

Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulorakenteista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista. Työllisyyden ja yritystoiminnan näkökulmasta pandemian alkuvaiheessa keväällä 2020 vaikutukset kohdistuivat erityisesti kuntiin, joiden elinkeinorakenteessa palvelu-, logistiikka-, tapahtuma- ja matkailualan merkitys on suuri, toisin sanoen suuriin kaupunkisektoreihin sekä pienempiin matkailusta riippuvaisiin kuntiin.

Kuntatalouden tila olisi ilman valtion tukitoimia sekä kuntien sopeutusohjelmia erittäin heikko. Kuntaliitto on arvioinut, että koronavirusepidemia heikentää jo ennestään heikkoa kuntien taloutta 2,5 miljardia euroa vuonna 2020 ja 1,7 miljardia euroa vuonna 2021. Koronan keskeisimmät vaikutukset kuntien talouteen tulevat sitä kautta, että

kunnallisveron sekä yhteisöveron tuotto heikkenee samalla kun erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menot kasvavat.

Valtio on päättänyt tukea kuntien taloutta merkittävästi vuosina 2020 ja 2021. Valtion tuki koostuu useista instrumenteista ja tarkoituksena on tukea kuntia siinä suhteessa, kun koronavirus heikentää kunnan taloutta. Vuodelle 2020 kuntien valtionosuuksia on korotettu noin 1,1 miljardilla eurolla, sairaanhoitopiirejä ollaan tukemassa noin 400 miljoonalla eurolla sekä kuntien yhteisöveron jako-osuutta on korotettu 10 prosenttiyksiköllä.

Vuodelle 2021 yhteisöveron jako-osuus säilyy korotettuna ja valtionosuuksia

Yhteisövero säilyy korotettuna

korotetaan 280 miljoonalla eurolla. Lisäksi valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille tiettyjä koronasta aiheutuvia kustannuksia.

Koronavirusepidemian kestoa ei vielä tiedetä, mutta epidemian jälkeen kunnilla ja koko Suomen julkisella taloudella on entistäkin suurempi ponnistuksen paikka, kun väestön ikääntymiseen, syntyvyyden alenemiseen sekä muuttoliikkeeseen pitää kyetä löytämään oikeat lääkkeet samalla kun julkinen talous on entistä velkaantuneempi.

Kuntatalousohjelmassa on arvioitu, että koko maan tasolla sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu on keskimäärin 0,9 prosenttia vuodessa 2020–2024, kun taas koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarpeen lasku on keskimäärin 0,8 prosenttia vuodessa.

Myös kuluttajien varovaisuudella ja esimerkiksi matkailun elpymisellä on vaikutusta erityisesti suurten kaupunkien ja matkailusta riippuvaisen kuntien tilanteeseen. Voidaan arvioida, että koronapandemian alueelliset vaikutukset tulevat vaihtelevaan myös tulevina vuosina merkittävästi.

Sote-uudistus heikentämässä kaupunkien kasvua

Lisäksi maan hallituksen esittämä sote-uudistus aiheuttaa toteutuessaan merkittäviä alkuvaiheen

kustannuksia taloussuunnitelmavuosina ja heikentää erityisesti kasvavien kaupunkiseutujen toimintaedellytyksiä ja investointeja tulevaisuudessa.

Kaupungin toimintaympäristö

Kaupungin talouden lähtökohdat talousarviovuoteen 2021 ovat kahtiajakoiset. Koronavirusepidemia on heikentänyt kaupungin taloutta noin 20 miljoonalla eurolla vuonna 2020, mutta kaupungin kestävä talouden ohjelman sekä valtion tukitoimien takia vuoden 2020 tulos on säilymässä ylijäämäisenä.

Kaupunki laati varsin nopealla aikataululla kestävä talouden ohjelman, joka hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa. Ohjelma sisältää pysyväisluonteisia menovähennyksiä noin 4-5 miljoonaa euroa vuositasolla. Lisäksi investointeja priorisoitiin uudelleen sekä hyväksyttiin tavoitteellinen suunnitelma kaupungin henkilöstömäärän vähentämiseksi vuoden 2022 loppuun mennessä.

**Korona heikentänyt
Porvoon taloutta
20 milj. €**

Valtio päätti kesällä kuntien koronatuesta vuodelle 2020. Porvoon osuus tuesta on noin 15,1 miljoonaa euroa, josta noin 8 miljoonaa euroa tulee kuntien korotetun yhteisöveron jako-osuuden kautta ja noin 7 miljoonaa euroa valtionosuuksien kautta. Syksyn budjettiriihessä valtio on lupautunut kasvattamaan kuntien valtionosuuksia vielä noin 400 miljoonalla eurolla, josta Porvoon osuus on noin 4 miljoonaa euroa.

Kaupungin talousarviokehitys vuodelle 2021 oli lähes 18 miljoonaa euroa alijäämäinen ennen kuin valtion tuesta vuodelle 2021 oli tietoa. Syksyn budjettiriihessä päätettiin, että kuntien yhteisöveron jako-osuus säilyy 10 prosenttiyksiköllä korotettuna, mikä kasvattaa Porvoon kaupungin yhteisöverotuloja arviolta 9-10 miljoonaa euroa vuonna 2021. Lisäksi päätettiin 280 miljoonan euron valtionosuuden korotuksesta, josta Porvoon kaupungin osuus on noin 3 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 Porvoon kaupunki on siten saamassa noin 12-13 miljoonaa euroa valtion kunnille kohdentamasta koronatuesta.

Kestävä talouden ohjelmasta huolimatta kaupungin menot ovat kasvussa erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menojen voimakkaan kasvun takia. Osavuosiraportin 2/2020 perusteella koko kaupungin toimintakate tulee heikkenemään noin 4,4 prosenttia vuonna 2020. Tämä johtuu erityisesti siitä, että sosiaali- ja terveystoimen menot ovat kasvamassa voimakkaasti.

Sosiaali- ja terveystoimen menojen ennakoidaan kasvavan myös vuonna 2021 selvästi kaupungin muuta toimintaa enemmän, koska koronavirustilanteen lisäksi väestön ikääntyminen kasvattaa erityisesti sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia.

Kaupungin yhteisöveron tuoton arvioidaan säilyvän korkealla edelleen vuonna 2021. Koko maan tasolla yhteisöveron tuotto tulee arviolta romahtamaan noin 25 prosenttiyksiköllä vuonna 2020 ja palautuvan siitä hitaasti vuosina 2021 ja 2022. Kuntien osuutta yhteisverosta on kuitenkin väliaikaisesti korotettu vuosille 2020 ja 2021. Tämä tarkoittaa, että kunnat saavat suunnilleen saman verran yhteisöveron tuottoa kuin olisi saatu ilman koronaviruskriisiä. Kilpilahden yritysklusterin hyvä tuloskehitys vielä vuonna 2019 näkyy siten, että Porvoon kaupungin yhteisöveron jako-osuus jonkin verran nousee vuodelle 2021.

Kaupungin kunnallisveron tuoton ennakoitiin vuoden 2020 talousarviossa kasvavan 203 miljoonaan euroon tänä vuonna ja 208 miljoonaan euroon vuonna 2021. Lomautusten, irtisanomisten sekä vähentyneiden työntuntien ja palkkioiden takia näyttää siltä, että kunnallisveron tuotto on tänä vuonna jäämässä noin 199 miljoonaan euroon. Vuodelle 2021 kunnallisveron tuoton ennakoidaan kasvavan maltillisesti, noin 200 miljoonaan euroon.

Kaupungin kestävä talouden ohjelman, valtion tukitoimien sekä suotuisan yhteisöverosuhtanteen takia kaupungin alijäämä vuodelle 2021 on säilymässä kohtuullisena, eikä kaupungin veroprosentteja ole tarvetta korottaa. Kaupungin talous on kuitenkin tasapainossa pitkälti kertaluonteisten tekijöiden takia, jotka eivät pitkällä aikavälillä tule jatkumaan samanlaisina.

Kaupungin lainakanta on viime vuosina kasvanut voimakkaasti, ja vuoden 2019 lopussa lainaa oli 172 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 talousarvion mukaan kaupungin nettolainakanta kasvaisi 5 miljoonaa euroa tänä vuonna, mutta kestävä talouden ohjelmassa investointeja on priorisoitu, joten lainkanta ei tule kasvamaan tänä vuonna. Vuodelle 2021 on esitetty investointeja yhteensä 32,5 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan kaupungin velkaantuminen kääntyy uudelleen kasvuun.

**Lainakanta
kasvamassa
10 milj. €**

Talousmittari	2015	2016	2017	2018	2019
Vuosikate/poistot, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	96,03	117,82	120,75	111,5	95,3
Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/nettoinvestoinnit) Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	115,36	80,83	53,42	54,70	56,5
Omavaraisuusaste, % (omapääoma/ koko pääoma) Hyvä > 70 % Tyydyttävä 50 % - 70 % Heikko < 50 %	44,4	44,8	41,5	39,6	38,1
Kaupungin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 3052 € Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < kriisikuntakriteeri, 4578 €	2304	2350	2891	3245	3407
Konsernin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 6299 € Tyydyttävä 6299 € - 9471 € Heikko < kriisikuntakriteeri, 9471 € (Suluissa vuokra- ja leasingvastuut)	5606 (2356)	5873 (2361)	6633 (2290)	7202 (2655)	7376 (2254)
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 edelliseltä vuodelta, milj. € Hyvä > 10 milj. € Tyydyttävä 0 - 10 milj. € Heikko < 0	23,6	10,0	-10,7	-52,4	-64,3
Kunnallisverotuksen tuloveroprosentti Hyvä < Uudenmaan kuntien keskiarvo 18,66 Tyydyttävä 18,66 - 19,97 Heikko > koko maan keskiarvo 19,97	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75

Vihreä = Hyvä

Keltainen = Tyydyttävä

Punainen = Heikko

PORVOON VÄESTÖ KASVAA JA IKÄÄNTYY

Porvoossa oli vuoden 2019 lopussa 50 380 asukasta, mikä oli 118 asukasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden 2020 elokuun ennakkotilaston mukaan kaupungin väkiluku oli 50 519.

Tilastokeskuksen 30.9.2019 julkaiseman kuntakohtaisen väestöennusteen mukaan Porvoon väkiluku kasvaa 2020-luvun alkupuolella muutamalla kymmenellä asukkaalla vuosittain, mutta kääntyy tämän jälkeen laskuun. Vuonna 2030 porvooolaisia olisi ennusteen mukaan 50 455 ja vuonna 2040 yhteensä 50 021.

Ennusteen mukainen väestönkehitys on heikompaa kuin mitä viime vuosina Porvoossa on totuttu, mutta kehitys on myönteisempää kuin suurimmassa osassa maata. Syntyvyyden poikkeuksellisen voimakas aleneminen on muuttanut merkittävästi koko maan väestöennusteita heikompaan suuntaan.

Muutokset ikäryhmien välillä ovat ennusteen mukaan merkittäviä. Vuoteen 2040 mennessä yli 75-vuotiaiden määrä Porvoossa kaksinkertaistuisi, kun taas alle 15-vuotiaiden määrä puolestaan alenisi noin neljänneksellä, eli noin 2 000 lapsella ja nuorella. Työikäisen väestön osuus alenisi jonkin verran.

Väestönkehitys vaikuttaa monella tapaa kaupungin palveluihin, päätöksentekoon ja talouteen. Kaupungin talouden näkökulmasta on tärkeää huomioida väestönkehitys palvelujen tarjonnassa ja erityisesti kaupungin investointeja suunniteltaessa, jotta verorahoille saadaan tarkoituksenmukaista vastinetta.

Väestön ikääntyminen aiheuttaa menopaineita erityisesti sosiaali- ja terveystoimen palveluihin, kun taas lapsimäärän väheneminen keventää sivistystoimen menopaineita. Työssä käyvät ikäluokat puolestaan vaikuttavat merkittävästi kaupungin verotuloihin.

TULOT JA TYÖPAIKAT

Työllisyyden odotetaan talousarviovuonna pysyvän suunnilleen nykytasolla. Valtiovarainministeriön 5.10.2020 julkaiseman suhdannekatsauksen mukaan koko maan työllisyysaste vuonna 2020 olisi heikkenevässä selvästi. Katsauksen mukaan työllisyysaste olisi 71,0 prosenttia, mikä on 2 prosenttiyksikköä ennakoitua alempi.

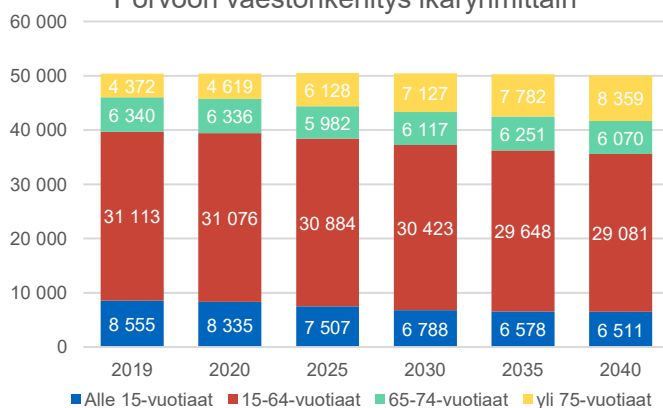
Uudenmaan alueella työllisyys on elokuun 2020 työllisyyskatsauksen perusteella heikentynyt selvästi vuoden takaisesta. Uudenmaan työttömyysaste elokuussa oli 13,1 prosenttia, mikä on 4,8 prosenttiyksikköä edellisvuotta enemmän.

Porvoon työpaikkarakenne on palvelu- ja jalostusvaltainen. Palvelujen osuus on noin kaksi kolmasosaa ja jalostuksen osuus noin yksi kolmasosa. Maa- ja metsätalouden osuus on runsaan prosentin. Porvoon työpaikkaomavaraisuus on yli 90 prosenttia. Porvoon työttömyysaste oli elokuussa 11,9 prosenttia, mikä on selvästi heikempi kuin edeltävänä vuonna.

Työllisyyskehitys vaikuttaa voimakkaasti kaupungin kunnallisverotuloihin. Viimeksi vahvistetussa verotuksessa eli vuonna 2018 kunnallisverotuksessa verotettavat asukaskohtaiset tulot olivat Porvoossa 19 415 euroa (19 095 euroa vuonna 2017). Verotettavat tulot ovat Porvoossa selkeästi maan keskiarvon yläpuolella, mutta samalla selvästi alle Uudenmaan kuntien keskiarvon. Koko maan keskimääräinen kunnallisverotettava tulo oli 17 248 euroa ja Uudenmaan kuntien vastaava on 21 563 euroa.

Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä kuntien verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus leikkaa kuitenkin kaupungin hyviä verotuloja voimakkaasti. Kaupungin koko verorahoitus eli verot ja valtionosuudet yhteensä olivat 5 563 euroa asukasta kohti, mikä on alle koko maan keskiarvon. Yhteensä tasaus vähentää Porvoon tuloja noin 13,6 miljoonaa euroa vuonna 2020 (noin 9 miljoonaa euroa v. 2019).

Porvoon väestönkehitys ikäryhmittäin



Lähde: Tilastokeskus

Verotulot ja valtionosuudet

Talousarvion verotulokohta koostuu kunnan tuloverosta, kiinteistöverosta ja osuudesta yhteisöveron tuottoon. Verorahoitukseen luetaan edellisten lisäksi valtionosuudet. Kunnan päätösvalta koskee kunnallisveroa ja kiinteistöveroa, joiden verokannat päätetään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

KUNNALLISVEROPROSENTTI SÄILYY ENNALLAAN – VEROTUOTTO JÄMÄHTÄÄ PAIKOILLEEN

Kunnallisveron tuotto määräytyy luonnollisen henkilön ja kuolinpesän ansiotulon perusteella.

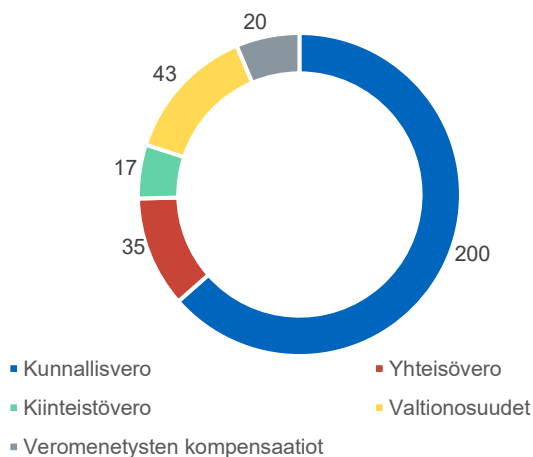
Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden tuloveroprosentti verohallinnolle viimeistään 17. marraskuuta.

Porvoon vuoden 2021 tuloveroprosentiksi esitetään 19,75. Viimeksi tuloveroprosenttia korotettiin 0,5 prosenttiyksiköllä vuonna 2015. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 on 19,97 prosenttia ja Uudellamaalla noin prosenttiyksikön pienempi eli 18,66 prosenttia.

Kunnallisveron tuoton arvioidaan vuonna 2021 olevan noin 200 miljoonaa euroa, joka on selvästi alhaisempi kuin ennen koronaa arvioitiin. Vielä vuoden 2020 talousarviossa kunnallisveron tuotto arvioitiin olevan 208 miljoonaa euroa vuonna 2021. Koronan takia kunnallisveron tuotto alenee koko maassa lomautusten ja irtisanomisten takia sekä tehtyjen työtuntien ja erilaisten palkkioiden vähenemisen takia, erityisesti vuosina 2020 ja 2021.

Kunnallisvero on merkittävin rahanlähde kaupungin palvelujen rahoituksessa. Kunnallisveron tuotto muodostaa noin 64 prosenttia kaupungin verorahoituksesta ja noin 50 prosenttia kaupungin kaikista tuloista.

Kaupungin verorahoitus 2021, milj. €



VÄHENNYKSET PIENENTÄVÄT KUNNALLISVEROPROSENTTIA NOIN 5 PROSENTTIYKSIKKÖÄ

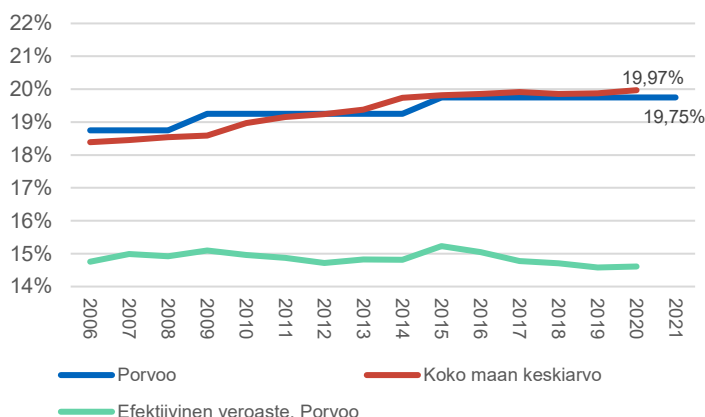
Erilaisten vähennysten vuoksi kunnan tuloveroprosentti (nimellinen veroaste) on korkeampi kuin efektiivinen veroaste eli todellisuudessa maksettujen verojen osuus veronalaisesta tulosta.

Porvoossa efektiivinen veroaste on tänä vuonna 14,5 prosenttia, kun nimellinen tuloveroprosentti on 19,75 %. Tuloveroprosentin ja efektiivisen veroasteen välinen ero on 5 prosenttiyksikköä.

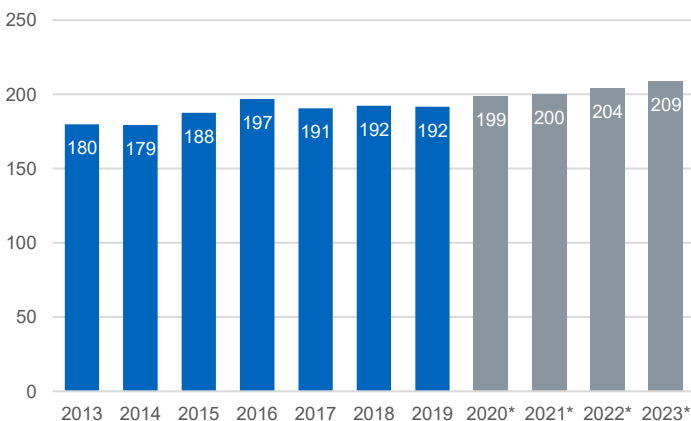
Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten osuus kokonaistuloista riippuu veronmaksajan tulotasosta. Vähennysten osuus on suurempi alemmilla tulotasoilla, joissa myös efektiivinen veroaste on matalampi.

Kaupungin efektiivinen veroaste on pysynyt kuluneen kymmenen vuoden ajan 14,5–15,2 prosentissa nimellisen tuloveroprosentin korotuksista huolimatta, sillä kunnallisverotuksen verovähennyksiä on nostettu tulotason kasvua nopeammin.

Kunnallisveroprosentin kehitys



Kunnallisveron tilitykset ja tuottoarvio*



KIINTEISTÖVEROSTA TASAISTA TUOTTOA

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistamiseen perustuva vero. Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita ja eräitä yleisiä alueita. Kiinteistövero maksetaan kiinteistön sijaintikunnalle. Vero on kaupunginvaltuuston vahvistamien prosenttien mukainen määrä kiinteistön verotusarvosta.

Porvoon kaupungin kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2021. Kiinteistöveron arvioidaan tuottavan kaupungille noin 17 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 5 prosenttia kaupungin verorahoituksesta.

Verotuotosta noin 13 miljoonaa euroa muodostuu asuminen kiinteistöveroista ja loppuosa pääosin yhteisöjen maksamista kiinteistöveroista. Porvoossa maksetaan vakituudesta ja vapaa-ajan asumisesta siten keskimäärin 260 euroa asukasta kohden vuodessa kiinteistöä.

Kaupungin nykyiset kiinteistöveroprosentit ovat vaihteluvälin keskitason alapuolella: yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,3 %, vakituisten asuinrakennuksen 0,50 % ja vapaa-ajan asuntojen 1,3 %. Kaupunki ei ole määrännyt kiinteistöveroa yleishyödyllisille yhteisöille.

KIINTEISTÖVEROPROSENTTIEN VAIHTELUVÄLIT

Kiinteistöveroprosenteille on kiinteistöverolaissa säädetty ylä- ja alarajat. Kunnat voivat valita veroprosentit lain määrittämän vaihteluvälin rajoissa.

Yleinen kiinteistövero peritään asuin- ja liiketonteista sekä liikerakennuksista. Asuinrakennusten kiinteistövero peritään asuinkäytössä olevista rakennuksista. Vapaa-ajan asunnoille on erillinen kiinteistövero.

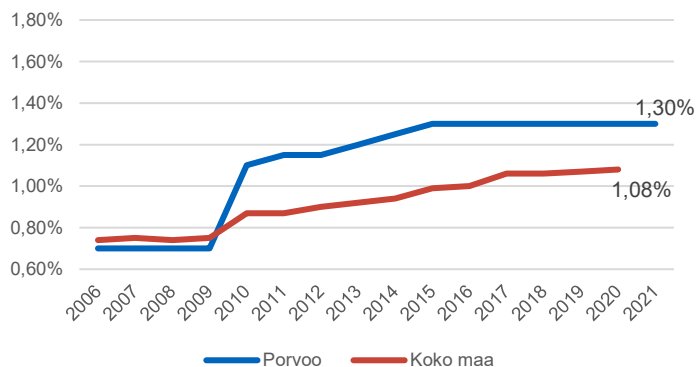
Yleinen kiinteistöveroprosentti ja vapaa-ajan rakennuksen kiinteistöveroprosentti on 0,93–2,00 prosenttia. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 0,41–1,00 prosenttia.

Muun kuin asuinrakennuksen eli pääasiassa vapaa-ajan rakennuksen kiinteistövero voi olla enintään yhden prosenttiyksikön korkeampi kuin vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti.

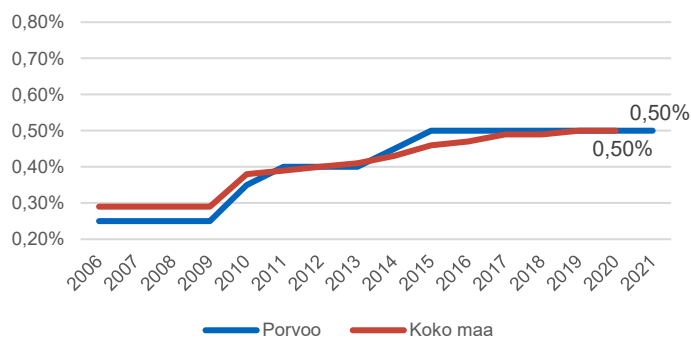
Yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapojan kiinteistöveroprosentin alarajaksi voidaan määrätä 0,00.

Voimalaitosrakennuksen ja -rakennelman kiinteistöveroprosentin enimmäismäärä on 3,1 prosenttia. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin enimmäismäärä on 3,93 prosenttia.

Yleinen kiinteistövero, veroprosentit



Vakituinen asuinrakennus, kiinteistöveroprosentit



YHTEISÖVERON TUOTTO SÄILYY POIKKEUKSELLISEN KORKEALLA, KOSKA JAKO-OSUUTTA ON KORETETTU

Yhteisöveron tuoton odotetaan säilyvän poikkeuksellisen korkealla tasolla vuonna 2021 ja tuottavan kaupungille yhteensä 35 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 11 prosenttia kaupungin verorahoituksesta.

Yhteisöverotulot vaihtelevat vuosittain voimakkaasti suhdanteiden mukaan, ja erityisesti talouden heikentyessä yhteisöveron tuotto romahtaa nopeasti. Kaupungin pysyvää menotaso ei voi mitoitaa yhteisöveron suhdannehuippujen mukaan.

Koronavirusepidemian takia koko maan yhteisöveron tuoton arvioidaan alentuvan noin 25 prosenttiyksiköllä vuonna 2020 ja palautuvan siitä maltillisesti vuonna 2021. Koska yritysten tekemät tappiot voidaan vähentää tulevien vuosien verotuksessa, on yhteisöveron elpyminen tyypillisesti hidasta.

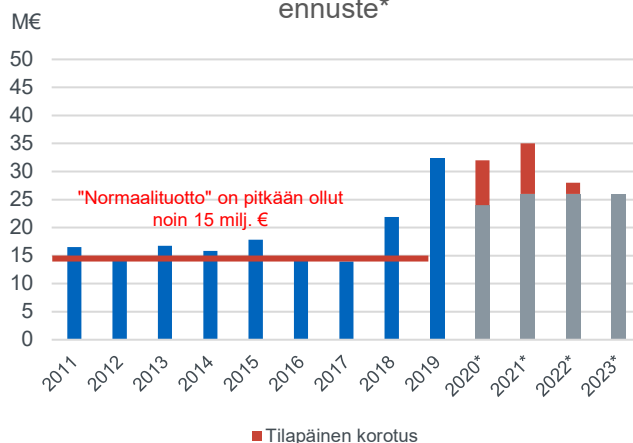
Kuntien yhteisöveron osuutta on kuitenkin korotettu väliaikaisesti 10 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 ja 2021. Lisäksi varhaiskasvatuserätyksen alentaminen vuonna 2021 on tarkoitus kompensoida kunnille korottamalla yhteisöveron jako-osuutta 2 prosenttiyksiköllä.

Porvoon kaupungin yhteisöverotulot ovat vuodesta 2018 alkaen kasvaneet voimakkaasti pääosin Kilpilahden yrityskeskittymän hyvän tuloskehityksen vuoksi. Yhteisövero tuotti kaupungille 2010-luvun alkuvuosina noin 14–16 miljoonaa euroa vuodessa. Vuonna 2018 tuotto nousi reiluun 20 miljoonaan euroon. Vuonna 2019 tuotto nousi jo noin 33 miljoonaan euroon, ja vuonna 2020 tuotto säilyy korkealla kuntaryhmän jako-osuuden korotuksen takia.

Porvoon kaupungin yhteisövero-osuuden ennakoidaan nousevan kertaluonteisten tekijöiden takia erityisesti vuodelle 2021, ja tämän jälkeen tuoton arvioidaan palautuvan asteittaan lähemmäksi normaalitasoa. Mikäli yhteisöveron tuotto on ennakoitua korkeampi, tulee talousarvion ylittävä määrä jättää tilikauden ylijäämään, jolla varaudutaan tulevien vuosien investointeihin.

Korkea yhteisövero vaikuttaa merkittävästi Porvoon valtionosuuksien tasaukseen, mutta vasta kahden vuoden viiveellä. Porvoon tasausvähennys vuonna 2019 oli noin -6,2 miljoonaa euroa ja noin -9,2 miljoonaa euroa vuonna 2020. Vuoden 2021 tasausvähennys on arviolta noin -13,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2022 jo -15,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin yhteisöveron tuotto ja ennuste*



YHTEISÖVEROSTA KUNNAT SAAVAT VÄLIAIKAISESTI YLI 40 %

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero. Yhteisön verotettava tulo lasketaan veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Yhteisöverokanta on 20 prosenttia.

Yhteisöveronsaajia ovat valtio ja kunnat. Vuodelle 2020 kuntien osuus korotettiin koronan takia 10 prosenttiyksiköllä, eli noin 32 prosentista noin 42 prosenttiin.

Syysyn budjettiriihessä päätettiin, että kuntien jako-osuus säilyy korotettuna myös vuodelle 2021. Lisäksi päätettiin, että varhaiskasvatuserätyksen kompensoidaan kunnille korottamalla yhteisöveron jako-osuutta 2 prosenttiyksiköllä. Näin kuntaryhmän osuus yhteisöverosta on noin 44 prosenttia vuonna 2021.

Kuntaryhmän osuus jaetaan kuntakohtaisiin jako-osuuksiin, jotka lasketaan kahden viimeksi vahvistetun verotuksen perusteella. Porvoon jako-osuus vuonna 2020 on noin 2,0 %. Vuodelle 2021 Porvoon jako-osuuden ennakoidaan nousevan jonkin verran.

Yhteisöveron kuntakohtainen osuus määräytyy monipuolaisen laskentakaavan mukaan. Lähtökohtaisesti yrityksen yhteisövero vaikuttaa kunnassa työskentelevien työntekijöiden suhteessa kunnan jako-osuuteen. Lisäksi metsänmyyntitulot vaikuttavat yhteisöveron jako-osuuteen, mutta Porvoon osalta tämä niin sanottu metsäerä ei ole merkittävä.

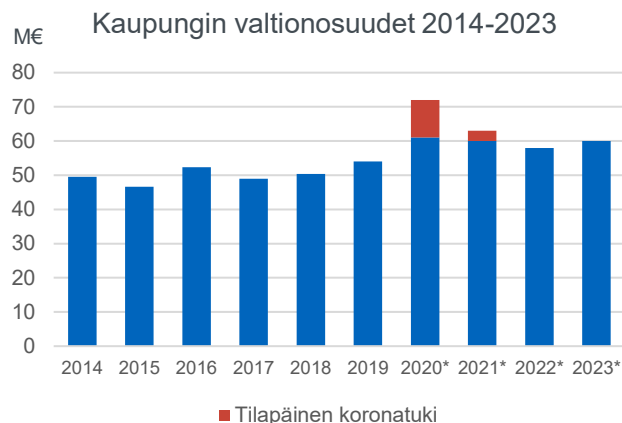
VALTIONOSUUDET VÄHENEVÄT VUONNA 2021

Porvoon kaupungin valtionosuudet vähenevät vuonna 2021 noin 63 miljoonaan euroon, kun vuonna 2020 kaupunki saa valtionosuuksia noin 72 miljoonaa euroa.

Vuodet eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia, koska vuoden 2020 valtionosuuksiin sisältyy koronatukea noin 11 miljoonaa euroa, ja vuoden 2021 valtionosuuksiin sisältyy koronan takia myös noin 3 miljoonaa euroa kertaluonteista tukea. Toisaalta vuoden 2021 valtionosuuksista vähennetään 1,3 miljoonaa euroa verotulojen lykäyskompensaatioita.

Kaupungin 63 miljoonan euron valtionosuus vuonna 2021 sisältää kertaluonteisten erien lisäksi noin 20,4 miljoonaa euroa verotulomenetysten kompensatiota.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus vähentää Porvoon valtionosuuksia vuonna 2021 yhteensä noin 13,6 miljoonaa euroa, kun vähennys tänä vuonna on noin 9,2 miljoonaa euroa. Tasausvähennys tulee kasvamaan arviolta noin 15,3 miljoonaan euroon vuonna 2022. Muutos johtuu siitä, että Porvoon yhteisöverotulot ovat kasvaneet voimakkaasti, ja tämä näkyy tasausvähennyksessä kahden vuoden viiveellä. Kaupungin tulee taloussuunnitteluvuosina varautua tasausvähennyksen kasvuun.



VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄ PÄHKINÄNKUORESSA

Valtionosuudet ovat yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty minkään palvelun järjestämiseen. Kunta voi itse päättää yleisen valtionosuuden tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Yleinen valtionosuus koostuu peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetustoimen rahoituslain mukaisesta rahoituksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa valtaosan valtionosuusjärjestelmästä. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Järjestelmän laskennallisuuden takia kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta maksetaan sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen, yleisen kulttuuritoimen ja taiteen perusopetuksen järjestämiseen. Valtionosuus perustuu ikäryhmittäisiin yksikköhintoihin, kahdeksaan olosuhdetekijään ja kolmeen lisäosaan.

Valtionosuuksia tasataan laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasausjärjestelmällä. Tasausmekanismi toimii siten, että paremman veropohjan omaavilta kunnilta vähennetään valtionosuuksia ja heikon veropohjan omaaville kunnille lisätään valtionosuuksia.

Lisäksi valtionosuuksien kautta tasataan usein erilaisia valtion ja kuntien välisiä rahavirtoja. Vuosina 2020 ja 2021 tällaisia erä on ollut poikkeuksellisen paljon koronan vaikutusten takia.

Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto

Kaupungin vuotuinen lainarahoitustarve tai lainanlyhennysvara muodostuu vuosikatteen ja nettoinvestointien välisestä erotuksesta. Tasapainossa olevassa taloudessa vuosikatteella voidaan rahoittaa nettoinvestoinnit. Pitkällä aikavälillä vuosikatteella tulee rahoittaa myös lainan lyhennykset.

Kaupungin pitkän ajan tavoite on ollut lainamäärän kasvun pysäyttäminen ja kääntäminen laskuun. Porvoon kaupunkistrategian mukaan ”kaupungin toimitilat ovat hyvässä kunnossa ja tehokkaassa käytössä. Tasapainotamme kaupungin taloutta 2020-luvun alkuvuosina. Kaupungin velan kasvu pysähtyy ja uudet investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti tulorahoituksella.”

Kaupunki on investoinut viime vuosina paljon, ja kaupungin lainamäärä on kasvanut nopeasti. Vuoden 2018 lopussa kaupungin lainakanta oli 163 miljoonaa euroa, kun vielä vuoden 2015 lopussa lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 lopussa kaupungin lainakanta oli noin 172 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 investointeja on osin jouduttu lykkäämään koronan takia, joten lainakannan kasvu pysähtyy tilapäisesti.

Kaupungin investointisuunnitelma sisältää talousarviovuodelle 2021 yhteensä 32,5 miljoonan euron investoinnit, joista talonrakennusinvestointien osuus on 15,8 miljoonaa euroa ja kaupunkikehityksen investointien osuus noin 14,0 miljoonaa euroa. Loppuosa investoinneista on muun muassa irtainta käyttöomaisuutta.

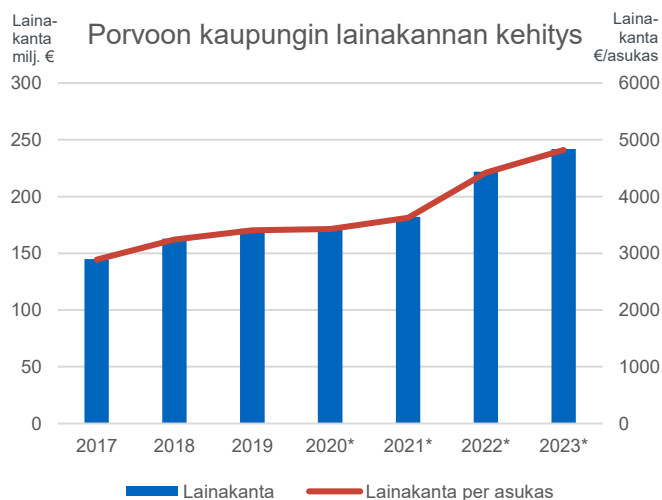
Tämä tarkoittaa, että kaupungin lainakanta olisi kasvamassa 10 miljoonalla eurolla vuonna 2021. Kaupungin lainakanta kasvaisi siten 182 miljoonaan euroon. Asukaskohtainen lainakanta on kasvamassa noin 200 eurolla, eli noin 3 600 euroon. Kaupunkikonsernin lainakanta oli vuoden 2019 tilinpäätöksessä noin 7 400 euroa asukasta kohti.

Kaupungin investointisuunnitelman mukaan vuosien 2021-2025 investointitaso on 30-40 miljoonaa euroa vuosittain. Pitkällä aikavälillä kaupungin kestävä investointitaso on noin 25-30 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa, että kaupunki on velkaantumassa edelleen. Lainamäärä on rahoituslaskelman mukaan kasvamassa 40 miljoonalla eurolla vuonna 2022 ja 28 miljoonalla eurolla vuonna 2023.

Kaupunki on viime vuosina investoinut merkittävästi koulu- ja päiväkotirakennuksiin, yhteensä yli 120 miljoonaa euroa. Investointiohjelma alkaa olemaan loppusuoralla, ja talousarviovuodelle 2021 kohdistuvista hankkeista euromääräisesti merkittävimmät ovat päiväkot Metsätähti sekä Itäisten alueiden koulut. Lisäksi vuonna 2021 tehdään lukuisia pienempiä investointeja koulu- ja päiväkotirakennuksiin sekä niiden piha-alueisiin. Kaupunkikehityksen investointeihin sisältyy merkittävä panostus Kuloon yritysalueen rakentamiseen.

Investointiohjelmassa varaudutaan suunnitteluvuosina erityisesti jäähallin sekä Kokonhallin peruskorjaukseen tai uudisrakentamiseen, jotka ovat mittavia investointeja ja edellyttävät yhteensä arviolta noin 15 miljoonan euron rahoitusta kaupungilta. Porvoontalon peruskorjaus, kevyen liikenteen väylien rakentaminen sekä hallinnon toimitilojen keskittäminen ovat investointivuorossa myös lähivuosina. Lisäksi liikelaitos Porvoo Vedellä on merkittäviä investointitarpeita taloussuunnitteluvuosina.

Korkotaso on ollut useita vuosia poikkeuksellisen matala. Kaupungin lainojen keskiporkko on vuoden lopussa noin 0,4 prosenttia. Lyhyiden korkojen taso on pysynyt selvästi miinusmerkkisenä. Ennusteiden mukaan korkotaso ei merkittävästi nouse seuraavien vuosien aikana.



TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Kaupungin talous vuonna 2021 ei ole tasapainossa talousarvion mukaan, vaikka valtio tukee kuntia tilapäisesti koronan takia ja kaupungin yhteisöveron tuotto on poikkeuksellisen korkea.

Talousarviovuoden 2021 vuosikate tulee olemaan noin 20 miljoonaa euroa, mikä ei riitä 24 miljoonan euron poistojen kattamiseen. Vuosikatteen riittävyys poistoihin on kriisikuntakriteeri, joka täyttyy suhdeluvun ollessa alle 80 %. Jos suhdeluku on alle 100 %, täyttyy kriisikuntamenettelyn mukainen keltainen arvo. Porvoon suhdeluku ensi vuodelle on noin 83 %.

Vuosikate ei myöskään riitä kattamaan investointeja, vaan kaupunki velkaantuu. Vuosikatteen ja nettoinvestointien välinen rahoitusvaje on noin 10 miljoonaa euroa, joka katetaan lainanotolla.

Tilikauden tulos talousarviovuonna on muodostumassa noin 4,0 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tulos on heikko, kun huomioidaan sen sisältävän muun muassa valtion tilapäisiä tukitoimia. Toisaalta korona on heikentänyt voimakkaasti kuntien ja koko julkisen sektorin taloutta kauttaaltaan, joten näissä olosuhteissa 4,0 miljoonan euron alijäämäinen tulos on kohtuullinen.

Kaupungin menot ovat edelleen kasvamassa. Talousarvioennusteeseen 2020 verrattuna menot yhteensä ovat kasvamassa 1,3 prosenttia vuonna 2021. Sosiaali- ja terveystoimen menot kasvavat 0,5 prosenttia, sivistyksen menot 3,9 prosenttia sekä kaupunkikehityksen menot 1,5 prosenttia. Vuodet eivät kuitenkaan koronasta johtuen ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Kaupungin investointisuunnitelman mukaan vuodelle 2021 kohdistuu enemmän investointeja kuin kuluvana vuonna, ja investointisuunnitelman mukaan jokaisena vuotena 2021 – 2025 nettoinvestoinnit ovat 30 – 40 miljoonaa euroa. Kaupungin talouden kannalta kestävä vuosittainen investointitaso on noin 25-30 miljoonaa euroa. Kaupunki on siis velkaantumassa edelleen tulevina vuosina.

Kaupungin tulee varautua siihen, että verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus vähentää Porvoon valtionosuuksia entistä voimakkaammin vuodesta 2021 alkaen. Tasausvähennys tulee kasvamaan arviolta noin

13,6 miljoonaa euroon vuonna 2021 ja noin 15,3 miljoonaa vuonna 2022, kun talousarviovuoden 2020 vähennys on noin 9 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitteluvuosina 2021 ja 2022 kaupungin vuosikate ja tulos onkin heikkenemässä merkittävästi, kun valtion tilapäiset tukitoimet lakkaavat ja yhteisöveron tuotto palautuu lähemmäksi tavanomaista tasoa. Heikko tulosehditys yhdistettynä melko korkeaan investointitasoon johtaa siihen, että kaupunki velkaantuu voimakkaasti. Kaupungin taloutta on nykyisten ennusteiden valossa tasapainotettava selvästi taloussuunnitteluvuosien aikana.

TULOSLASKELMAN JA RAHOITUSLASKELMAN LAADINTAPERIAATTEET

Tuloslaskelmassa yhdistetään toimialojen käyttötalouden tulot ja menot. Tulot ja menot esitetään tiliryhmittäin. Toimialojen tulojen ja menojen erotus on toimintakate.

Talousarvio laaditaan bruttoperiaatteella siten, että tulot ja menot budjetoidaan erikseen. Talousarvioon sisältyy keskitetysti hoidettujen palvelujen kustannusten kohdentaminen niiden käyttäjille. Keskitetyt palvelut kohdennetaan tulosyksiköille aiheuttamisperiaatteella. Keskitetyistä palveluista muodostuu kaupungin sisäisiä tuloja ja menoja, yhteensä 38 miljoonaa euroa. Lisäksi kaupungin sisäiset ostot liikelaitoksilta ovat 18 miljoonaa euroa.

Liikelaitosten talousarviot eivät sisälly kaupungin talousarviolukuihin, vaan ne esitetään talousarviosta erillään talousarvion liitetiedoissa.

Talousarviomenot voidaan rahoittaa vain pieneltä osin toiminnasta saatavilla tuloilla. Valtaosa toiminnasta rahoitetaan verorahoituksella, johon luetaan kunnallisvero, kiinteistövero, yhteisövero ja valtionosuudet. Lisäksi tuloslaskelmassa osoitetaan muun rahoituksen tuotot ja kulut. Kun toimintakatteeseen lisätään verorahoitus ja muut rahoituserät, saadaan tuloslaskelman vuosikate.

Vuosikatteella tulisi kattaa käyttöomaisuuden poistot, jotta toiminnan kirjanpidollinen tulos olisi positiivinen.

Rahoituslaskelmassa yhdistetään tuloslaskelman vuosikate, investointimenot ja -tulot. Rahoituslaskelmassa esitetään myös kaupungin anto- ja ottolainauksen muutokset sekä muut maksuvalmiuden muutokset. Rahoituslaskelmalla osoitetaan, miten kaupungin rahoitustarve katetaan.

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2019	TA2020	TA2020+m	TAe2021	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT	101 870 387	101 035 294	101 035 294	102 555 708	104 094 044	105 655 454
Myyntituotot	29 514 733	30 235 299	30 235 299	30 600 489	31 059 496	31 525 389
Maksutuotot	15 100 644	15 312 550	15 312 550	14 124 750	14 336 621	14 551 671
Tuet ja avustukset	6 064 204	4 971 945	4 971 945	8 259 300	8 383 190	8 508 937
Muut toimintatuotot	51 190 807	50 515 500	50 515 500	49 571 169	50 314 737	51 069 458
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	890 057	973 000	973 000	870 000	883 050	896 296
TOIMINTAKULUT	-383 399 451	-388 383 632	-394 774 852	-400 165 033	-407 222 004	-416 193 009
Henkilöstökulut	-142 021 589	-146 420 606	-149 060 606	-151 434 608	-154 522 912	-157 682 043
Palkat ja palkkiot yhteensä	-114 412 005	-117 042 046	-119 682 046	-121 121 050	-123 618 329	-126 145 635
Henkilösivukulut	-27 609 584	-29 378 560	-29 378 560	-30 313 558	-30 904 582	-31 536 409
Palvelujen ostot	-160 099 995	-159 100 416	-160 981 636	-165 624 892	-169 776 591	-174 040 585
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 011 550	-14 521 875	-15 611 875	-14 528 812	-14 800 767	-15 078 421
Avustukset	-16 692 729	-17 254 300	-17 632 300	-17 433 500	-17 705 904	-18 087 265
Muut toimintakulut	-49 573 587	-51 086 435	-51 488 435	-51 143 221	-50 415 831	-51 304 694
TOIMINTAKATE	-280 639 007	-286 375 338	-292 766 558	-296 739 325	-302 244 910	-309 641 259
VEROTULOT	242 952 920	252 000 000	248 000 000	251 800 000	248 800 000	251 800 000
Kunnan tulovero	193 587 858	203 000 000	199 000 000	200 000 000	204 000 000	209 000 000
Kiinteistövero	16 982 836	17 000 000	17 000 000	16 800 000	16 800 000	16 800 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	32 382 226	32 000 000	32 000 000	35 000 000	28 000 000	26 000 000
VALTIONOSUUDET	54 307 451	57 400 000	67 900 000	63 400 000	58 300 000	60 000 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	3 013 206	1 000 000	1 000 000	1 525 000	1 425 000	1 325 000
Korkotuotot	168 403			125 000	125 000	125 000
Muut rahoitustuotot	3 756 272	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Korkokulut	-877 328	-1 900 000	-1 900 000	-1 500 000	-1 600 000	-1 700 000
Muut rahoituskulut	-34 141	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
VUOSIKATE	19 634 571	24 024 662	24 133 442	19 985 675	6 280 090	3 483 741
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-21 411 590	-23 000 000	-23 000 000	-24 000 000	-24 500 000	-25 000 000
TILIKAUDEN TULOS	-1 777 019	1 024 662	1 133 442	-4 014 325	-18 219 910	-21 516 259
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	3 343 346					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 566 326	1 024 662	1 133 442	-4 014 325	-18 219 910	-21 516 259

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	TP2019	TA2020	TA2020+m	TAe2021	TS2022	TS2023
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	19 634 570	24 024 663	24 133 442	19 985 675	6 280 090	3 483 741
Tulorahoituksen korjauserät	-5 483 181	-5 522 000	-5 522 000	-5 206 000	-6 000 000	-6 000 000
	14 151 389	18 502 663	18 611 442	14 779 675	280 090	-2 516 259
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-36 793 656	-27 084 500	-25 879 500	-32 575 000	-39 514 000	-31 750 000
Rahoitusosuudet investointeihin	437 495	147 500	147 500	50 000	61 500	1 010 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 980 202	5 522 000	5 522 000	5 206 000	6 000 000	6 000 000
	-28 375 959	-21 415 000	-20 210 000	-27 319 000	-33 452 500	-24 740 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14 224 570	-2 912 337	-1 598 558	-12 539 325	-33 172 410	-27 256 259
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainauksen lisäykset	-2 311 099			-1 100 000	-8 200 000	-2 500 000
Antolainauksen vähennykset		1 000 000	1 000 000	1 210 000	1 263 500	1 673 500
	-2 311 099	1 000 000	1 000 000	110 000	-6 936 500	-826 500
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 722 373	27 000 000	27 000 000	26 000 000	58 000 000	48 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 098 959	-22 000 000	-22 000 000	-16 000 000	-18 000 000	-20 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
	8 623 414	5 000 000	5 000 000	10 000 000	40 000 000	28 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	6 083 267			2 000 000		
	6 083 267			2 000 000		
Rahoituksen rahavirta	12 395 582	6 000 000	6 000 000	12 110 000	33 063 500	27 173 500
Rahavarojen muutos	-1 828 989	3 087 663	4 401 442	-429 325	-108 910	-82 759

TOIMIALAKOHTAISET PERUSTELUT

KONSERNIHALLINTO

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Konsernijohto (ilman toimitilajohtoa)	36,1	45,4	88
Toimitilajohto	27,1	36,4	15
Kaupunkikehitys	19,7	13,4	135,3
Lupa- ja valvonta-asiat	1,5	0,7	18,5

Vaalit

Vuonna 2021 pidetään kuntavaalit. Näissä vaaleissa sovelletaan ensimmäistä kertaa kaupunginvaltuuston elokuussa 2020 päättämää uutta äänestysaluejakoa. Ennakkoäänestysmahdollisuuksien kehittämistä jatketaan aikaisempien vuosien kokemusten pohjalta.

Tarkastustoimi

Tarkastustoimi suorittaa lakisääteisiä tarkastustoimia tarkastussuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston toiminnassa otetaan huomioon todennäköisesti vielä vuonna 2021 jatkuvat kokoontumisrajoitukset. Valmiutta sähköisten kokousten pitämiseen ylläpidetään ja vahvistetaan.

Konsernijohto

KAUPUNGIN JOHTO

Kaupungin johto edistää kaupunkistrategian toteuttamista talousarviovuoden aikana. Työssä hyödynnetään valtuuston hyväksymiä kaupunkistrategian mittareita.

Kaupunginjohtoon keskeinen prioriteetti talousarviovuoden aikana on varmistaa organisaation toiminta ja talous koronapandemian jatkuessa ja tilanteen muuttuessa. Kaupunginjohto seuraa kaupungin vastuullisen talouden mittareita ja käynnistää tarvittavat toimipiteet talousarviovuoden aikana.

Kaupunginjohto osallistuu keskeisten valtakunnallisten hankkeiden toteutukseen, erityisesti mahdolliseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen. Mikäli uudistukset ja niiden vaikutukset kaupunkiorganisaatioon edellyttävät lisäresursointia tai toimintojen uudelleensuuntaamista, tuodaan mahdolliset määrärahavaroitukset erikseen päätöksentekoon.

Kaupunginjohto edistää Porvoon kannalta keskeisten erillishankkeiden toteutusta. Talousarviovuonna keskeinen edunvalvonta kohdistuu raideyhteyksien edistämiseen, jonka vuoksi talousarvioon on varattu erillinen määräraha. Määrärahan tarve tarkentuu hankeyhtiöneuvottelujen edetessä. Lisäksi kaupungin yleistä edunvalvontaa jatketaan mm. kaupunkipolitiikan osalta useilla eri foorumeilla. Työnjakoa edunvalvonnan osalta kehitetään organisaation sisäisesti.

Kaupunginjohto toimii prosessiomistajan roolissa ja edistää kaupungin digiohjelman mukaista tiedolla johtamista koko kaupunkikonsernissa.

Strategian, sitä tukevien toteutusohjelmien ja erillisten muutoshankkeiden jalkauttamisen yhteydessä valmis-tellaan ja aikataulutetaan tarvittavat päätökset kaupunginhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi.

Viestintäyksikkö

Viestintää on jouduttu tehostamaan merkittävästi koronapandemian vuoksi. Koronaan liittyvistä ohjeista, palveluiden muutoksista ja tartunnoista on tiedotettu laajasti ja monikanavaisesti valmiussuunnitelman mukaisesti. Viestintä varautuu edelleen vuonna 2021 priorisoimaan koronasta johtuvia työtehtäviä ja viestimään koronasta tarvittaessa nopeasti, avoimesti ja tehokkaasti.

Työyhteisöviestintää kehitetään yhteistyössä henkilöstöjohtoon kanssa. Suunnitelmallista ja monikanavaista viestintää edellyttävät myös suuret valtakunnalliset uudistukset, kuten työllisyyden kuntakokeilu ja sote- ja maakuntauudistus.

Kaupungin verkkopalveluiden uudistustyö on edennyt määrittely- ja kilpailutusprojektien kautta toteutusvaiheeseen. Uudistettu verkkopalvelukokonaisuus on tarkoitus julkaista vuoden 2021 aikana. Uuden teknisen alustan päälle rakennetaan monikielinen palvelukokonaisuus, joka koostuu useasta verkkosivustosta: Porvoo.fi- ja VisiitPorvoo.fi-palveluiden lisäksi erillissivustoista mm. Taide- ja kulttuurille, liikelaitoksille ja seudullisille toimijoille. Tavoitteena on kustannustehokas, käyttäjien tiedon tarpeita vastaava, helppokäyttöinen, nykyaikainen ja visuaalisesti houkutteleva sivusto, joka toimii kaikilla päätelaitteilla. Uudistuksessa huomioidaan myös uusi lainsäädäntö ja valtakunnalliset tavoitteet, kuten saavutavuuden, tietoturvan ja kansallisen palvelutietovarannon (PTV) vaatimukset.

HALLINTOJOHTO

Hallintojohtossa jatketaan asiakirjahallinnon kehittämistä tiedonhallintalain määrittämässä kehikossa. Vuoden 2021 keskeisin kehityskohde on sähköisen arkiston käyttöön ottaminen. Sopimushallintajärjestelmä Cloudia otetaan aktiiviseen käyttöön. Tämän järjestelmän avulla sopimuksiin sisältyvien määräaikaisten ja muiden ehtojen seuranta helpottuu, sopimuksiin liittyvän datan kerääminen ja käsittely mahdollistuu sekä sopimuksia voidaan tarkoituksenmukaisella ja luotettavalla tavalla laatia tallennettavien sopimusmallien avulla. Kaupunginlakimies on tiiviisti mukana järjestelmän käyttöönotossa ja kehitystyössä.

Valtuustoryhmien toiminta pyritään varmistamaan poikkeusoloissa ja kehittämään yleisesti luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välistä yhteydenpitoa ja informaation vaihtoa.

Kompassin palveluja pyritään kehittämään neuvontapalveluiden suuntaan ja samaan aikaan vähentämään vaihtelevien artikkelien myyntiä. Erityisesti lounaseteleiden siirtyminen sähköiseen muotoon vähentää olennaisesti kassa-asiointia Kompassissa. Sähköisen asiakaspalvelun sisältöjen kehittämistä jatketaan. Kompassi on mukana kehittämässä maahanmuuttajapalveluita osana asiaan liittyvää hanketta.

RAHOITUSJOHTO

Nykyinen rahoitusjohto, hallintopalvelukeskus sekä kehitysyksikkö yhdistyvät uudeksi rahoitusjohdoksi 1.1.2021 alkaen. Lisäksi samassa yhteydessä hallintopalvelukeskukseen kuuluva tietohallinto erotetaan omaksi yksiköksi.

Uudistuneeseen rahoitusjohtoon kuuluvat siten talous- ja rahoitusjohto, hankintapalvelut, hallintopalvelukeskus, kehitysyksikkö sekä tietohallinto. Tavoitteena on lähentää erityisesti talouteen ja ICT:hen liittyviä toimintoja ja saada tätä kautta synergia- ja tehokkuushyötyjä.

Talous- ja rahoitusjohdon toiminnan painopiste talousarviovuonna on kestävän talouden ohjelman toimeenpanossa, talouteen liittyvien analyysi- ja seurantamallien kehittämisessä sekä taloushallinnon ohjelmistojen kokonaisuudistuksessa.

Hankintapalvelujen painopiste on syksyllä 2020 hyväksyttyjen hankintalinjausten ja -ohjeen jalkauttaminen ja viestintä koko kaupungin organisaatioon. Lisäksi hankintojen suunnitelmallisuutta ja mitattavuutta on tarkoitus edistää kehittämällä kaupungin hankintamenettelyjä.

Hallintopalvelukeskuksen toiminta jatkuu samansisältöisenä, vaikka asema organisaatiossa muuttuu. ICT-palvelut, talous- ja henkilöstöpalvelut sekä käännöspalvelut keskittyvät omien palveluprosessien kehittämiseen. Talousjärjestelmän käyttöönottoprojekti valmistuu vuoden aikana. Uusi järjestelmä mahdollistaa tietojen hyödyntämisen entistä paremmin. Kevään 2020 poikkeustilanne siirsi monen investoinnin toteutusta loppuvuoteen, koska varsinkin it-palveluissa, tietohallinnossa ja henkilöstöpalveluissa keskityttiin turvaamaan poikkeusoloista johtuvan palveluiden muutostarpeisiin. Palvelinsalin uudistaminen ja kapasiteetin kasvattaminen valmistui vuodenvaihteeseen. Painopiste kuluven vuonna tulee olemaan integraatioalustan rakentamisessa ja tietoturvatason parantamisessa sekä aloitettujen isojen projektien loppuun viemiseen.

Kehitysyksikön työtä ohjaa kaupungin digiohjelman mukaiset painopisteet. Vuonna 2021 erityisesti tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin kehittäminen ovat keskiössä.



Tietohallinto vastaa kaupungin tietohallinnosta sekä mm. ICT-ratkaisujen toiminnallisuudesta, laadusta ja elinkaaresta. Painopiste vuonna 2021 tulee olemaan integraatioalustan rakentamisessa ja tietoturvatason parantamisessa sekä priorisoiduissa toimialojen ja liikelaitosten tietojärjestelmäprojekteissa.

HENKILÖSTÖJOHTO

Kaupungin strategiaan perustuva henkilöstöohjelma vuosille 2019–2022 ohjaa henkilöstöjohtoon toimintaa. Valmistautuminen sote-maakuntauudistukseen ja työllisyyden kuntakokeiluun lisäävät muutosprosessien tukemisen ja yhteistoiminnan tarvetta.

Työn sujuvuuden edistämiseksi ja johtamisen kehittämiseksi tuetaan työhyvinvointia esimies- ja työyhteisövalmennuksilla vuonna 2019 tehdyn henkilöstökyselyn tulosten mukaisesti. Esimiestyön kehittämisen painopisteenä on valmentavan johtamisen lisäksi etätöyön johtaminen ja työyhteisöviestintä. Työkykyjohtamista jatketaan edelleen kouluttamalla, valmentamalla ja tukemalla esimiehiä ja työntekijöitä varhaisen tuen mallin hyödyntämiseen. Henkilöstöjohtoon ohjeistuksia päivitetään säännöllisesti toimintaympäristön muuttuessa. Yleisen etätöyöohjeen lisäksi jalkautetaan etäjohtamisen ohje ja etätöyön ergonomiaohe.

Henkilöstöohjelman tavoitteiden mukaisesti määritellään OSKU-järjestelmään osaamisprofiilit, joita hyödynnetään osaamistarpeiden ja -vajeiden tunnistamisessa ja henkilöstön kehittämisessä. Määrittelyprojekti kestää useamman vuoden. Työ alkaa yhteisten osaamisprofiilien määrittelyllä ja jatkuu ammattiryhmittäisten osaamisprofiilien laatimisella. Työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen liittyvät keskustelut viedään sähköistetyinä OSKU-ohjemaan. Osaamisen kehittämisen ohjelmassa sovitut toimenpiteet tehdään koko organisaatiolle tutuksi koulutuksissa ja asiasta tiedotetaan laajasti. Henkilöstöjohto jatkaa yhdessä toimialojen ja henkilöstön edustajien kanssa työn vaativuuden arviointijärjestelmien kehittämistä toimintaympäristön ja työtehtävien muuttuessa. Työn vaativuuden arviointijärjestelmät toimivat pohjana paikallisen järjestelyerän jakamisessa.

Kaupungin työnantajamielikuvaa ylläpidetään suunnitelmallisella viestinnällä ja markkinoinnilla yhteistyössä rekrytointiyksikön sekä matkailu- ja markkinointiyksikön kanssa. Kaupunkia tehdään tunnetuksi työnantajana myös tarjoamalla nuorille kesätyöpaikkoja. Yrityksille ja yhteisöille tarjotaan kesätyöseteleitä nuorten kesätyöllistämistä varten.

Työterveyden kanssa jatketaan yksilöiden tukemista työurien jatkumiseen liittyvissä asioissa. Uudelleensijoitusten ja työkokeilujen tukemiseksi varataan henkilöstöjohtoon talousarvioon erillinen määräraha.

Koko henkilöstön digiosaamista kehitetään muun muassa osallistumalla valtiovarainministeriön rahoittamaan ICT-osaamisen tuen ja kehittämisen ekosysteemi-hankkeeseen. Henkilöstön koulutuksen painopisteenä on tiimin elinvoiman tukeminen ja omien kuormitustekijöiden tunnistaminen. Työhyvinvointi-luontojen lisäksi henkilöstöä kannustetaan huolehti-maan omasta hyvinvoinnistaan mm. tarjoamalla lounas- ja virkistysetuja. Henkilöstöllä on myös käytössään kuusi vapaa-ajan vuokramökkiä Sondbyssä.

Turvallisten, terveellisten ja toimivien työolosuhteiden saavuttamiseksi laaditaan vuotuinen työsuojelun toimintasuunnitelma, missä vuoden 2021 pääpaino on edelleen psykososiaalisten kuormitustekijöiden tunnistamisessa ja haitallisen kuormittumisen ehkäisyssä. Kestävän ja kehittyvän toimintakulttuurin edistämiseksi osallistutaan kestävän työmatkaliikkumisen hankkeeseen ja valmistellaan vuoden 2021 loppuun mennessä kestävän työympäristön suunnitelma.

TOIMITILAJOHTO

Toimitilajohtoon toiminnan painopiste siirtyy vahvasti uudisrakentamisesta olemassa olevan kiinteistömäärän ennakoivaan kunnossapitoon ja ylläpitokorjauksiin. Kaupungin palvelutuotannon kannalta merkittävimmille tiloille ja kiinteistöille tullaan laatimaan kattava, vähintään viiden vuoden pituinen PTS-korjaus- ja ylläpito-ohjelma, jolla niiden käyttötarkoituksen mukainen kunto varmistetaan.

Kaupungin tilat ja kiinteistöt tullaan salkuttamaan kolmeen pääkategoriaan: pidettävät (A), kehitettävät (B) ja poistettavat (C). A-luokan tilat ja kiinteistöt ovat toiminnallisuudeltaan, sijainniltaan ja tekniseltä kunnoltaan parhaimpia, B-luokka vaatii kehittämistoimenpiteitä noustakseen A-luokkaan tai jos niitä ei pidetä tarkoituksenmukaisina, ne ajetaan hallitusti alas C-luokkaan. C-luokan tilat ja kiinteistöt eivät sovellu kaupungin omaan palvelutuotantoon. Niistä pyritään eroon joko myymällä, ulos vuokraamalla tai viimeisenä keinona purkamalla ne. Toimitilajohtoon henkilöresursseja siirretään ennakkoivaan kunnossapitoon ja korjausrakentamiseen palkkaamalla rakennusvalvoja investointipuolelta eläköityneen rakennusvalvojan tilalle. Vastuu kiinteistöjen kaukovalvonnasta säilyy jatkossakin Tilapalvelut-liikelaitoksella.

Porvoon kaupungin rakennusomaisuuden tekninen arvo on noin 380 miljoonaa euroa ja kiinteistökannan laskennallinen kuluminen noin 6,7 miljoonaa euroa vuodessa (~1,75%). Jotta kiinteistöjen ja tilojen tekninen kunto pysyisi nykyisellä tasolla, kiinteistökorjauksia tulisi tehdä vuosittain vastaavalla summalla. Pitkätäkätimen tavoitteena on, että korjausvelkaa voidaan kokonaisuudessaan pienentää. Ennakoivien ylläpito- ja kunnossakorjausten painopiste kohdistetaan kaupungin palvelutuo-

tannon kannalta tärkeimpiin A- ja B-luokan tiloihin ja kiinteistöihin. Tavoite kiinteistöjen ylläpidossa on, että strategisesti tärkeimmät tilat ja kiinteistöt peruskorjataan täydellisesti vähintään 30–40 vuoden välein. Näiden välillä tehtävät pienemmät perus- ja ylläpitokorjaukset tulisi jatkossa tarkemmin jakaa pieniin peruskorjausinvestointeihin ja käyttötalousvaroista tehtäviin ylläpitokorjauksiin.

Toimitilajohto luopuu strategian mukaisesti tarpeettomista ja huonokuntoisista C-kategorian rakennuksista. On sekä taloudellisesti että energiatehokkuuden kannalta tärkeää, että tyhjistä rakennuksista luovutaan tavalla tai toisella mahdollisimman nopeasti. Yhteistyötä kaupunkikehityksen, kaavoituksen ja maankäytön kanssa lisätään näiden asioiden tiimoilta, koska esim. myyminen tai ulosvuokraaminen vaatii usein kaavamuutoksen.

Porvoon kaupunki on vuonna 2017 solmitussa energiatehokkuussopimuksessa sitoutunut konsernitasolla vähentämään energiankulusta vuoden 2017 tasosta 4 prosenttia vuoteen 2020 mennessä ja 7,5 prosenttia vuoteen 2025 mennessä. Toimitilajohdon hallussa olevien kiinteistöjen energiankulutus on yli puolet kaupunkikonsernin kiinteistömäärän energiankulutuksesta, ja näin ollen suurin vastuu tavoitteen saavuttamisesta jää toimitilajohdolle. Tavoitteen saavuttamisen edellytyksenä on, että toimitilajohto huomioi energiatehokkuuden kaikessa toiminnassaan ja valvoo omalta osaltaan, että konserniyhtiöt noudattavat yhteisesti sovittuja säästötavoitteita.

Kiinteistönhoitopalvelut hankitaan Liikelaitos Porvoon tilapalveluilta. Yhteistyö-/palvelusopimus vastuunjakotaulukoineen päivitetään ja yhteistyön sujuvuuteen tullaan panostaan jatkossa entistä enemmän. Muut kiinteistöihin liittyvät palvelut, kuten korjaustyöt ja pienet urakat hankitaan ulkopuolisilta yhteistyökumppaneilta.

KIINTEISTÖ- OMAISUUDEN JÄLLEENHANKINTA- ARVO n. 500 MILJOONAA EUROA	TOIMITILAJOHDON HALLINNOIMAT 256 000 HUM²	SIVISTYSTOIMEN KIINTEISTÖT 160 000 HUM² SOSIAALI- JA TERVEYS- TOIMEN KIINTEISTÖT 40 000 HUM²	TALONRAKENNUS- INVESTOINNIT 15,8 MILJOONAA EUROA
KUNTATEKNIIKAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ 14 MILJOONAA EUROA	KATUJEN JA KAAVATEIDEN KUNNOSSAPITO 232 KILOMETRIÄ	KAAVARESERVI KERROS-, RIVITALO- JA YRITYSTONTIT 130 K-M²	MAANMYNTITULOT 5,2 MILJOONAA EUROA
HALLINTOPALVELU- KESKUKSEN TRANSAKTIOT 281 300 KPL	IT-PALVELUIDEN ASIAKKAAT 13 500 KPL	PÄÄTTÄVIEN ELINTEN KOKOUKSET (2019) 166 KPL	HENKILÖSTÖ- INVESTOINNIT 553 (517) EUROA/HENKILÖ

Kaupunkikehitys

ELINKEINOT, MATKAILU JA MARKKINOINTI

Kaupunkikehityksen päätehtävänä on ylläpitää ja kehittää kaupungin vetovoimaa ja kilpailukykyä, yritystoiminnan hyvää toimintaympäristöä sekä viihtyisiä asuin- ja elinympäristöjä. Painopisteenä elinkeinotoiminnassa on kaupungin suunnitelmallisen ja yrittäjälähtöisen elinkeinopolitiikan toimeenpano, verkostojen luominen ja ylläpito yhteistyökumppaneihin sekä elinkeinopoliittinen viestintä ja markkinointi. Jatkamme keskustan kehittämistä keskustakortteleiden elävöittämiseksi ja kaupallisen vetovoiman vahvistamiseksi. Paikalliseen elinkeinoelämään kohdistuu merkittäviä haasteita koronaepidemian ja toimialakohtaisten rakennemuutosten vuoksi. Kaupunki varaa keskitetyn 170.000 euron määräraharauksen myöhemmin yksilöittäviin mahdollisiin elinkeinoelämän tukitoimenpiteisiin. Määräraha ei kuitenkaan ole tarkoitettu suoriin yritystukiin, vaan näiltä osin tukeudutaan kansallisiin järjestelmiin.

Yhteistyö kehitysyhtiö Posintra Oy:n kanssa jatkuu kesäkuun loppuun 2021. Uusi hankintasopimus kilpailutetaan vuoden 2021 alkupuolella. Tässä yhteydessä määritellään myös kaupungin omien työntekijöiden ja ulkoisten elinkeinopalvelujen työnajoko sekä resursointi. Asian valmistelussa hyödynnetään mm. elinkeinoelämän eri järjestöjen asiantuntemusta. Kehitysyhtiö Posintran ja kaupungin välisen sopimuksen päättyessä keväällä 2021 kaupunki selvittää tarvetta mahdollisen elinkeinopäällikön tehtävästä.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

82

Matkailu- ja markkinointiyksikön työssä korostuu ennakoinnin ja nopean reagoinnin merkitys koronapandemian muuttamassa toimintaympäristössä. Kaupungin kak-

sikielisyys huomioidaan markkinoinnissa ja toteutuksessa, kun kaupunki järjestää itse tai yhteistyössä muiden kanssa yleisötapahtumia. Sekä tapahtumien että matkailun kehittämisessä huomioidaan entistä enemmän sekä virtuaalisuuden ja digitaalisuuden merkitys Porvoo-elämyksen tuottamisessa asiakkaalle. Matkailua kehitetään yhdessä kehitysyhtiö Posintran ja matkailutoimijoiden kanssa. Sen painopisteinä ovat vastuullisuus, turvallisuus ja ympärivuotisen matkailun edistäminen. Aktiivisen markkinoinnin keinoin houkutellaan kaupunkiin uusia asukkaita ja vierailijoita sekä Taidetehtaalille tapahtuma- ja yritysasiakkaita. Yksikössä tuotetaan kuntalaisille suunnattuja markkinointimateriaaleja Unelmien Porvoo 2030 kaupunkistrategian teemojen mukaisesti (mm. kestävä arki). Porvoo.fi ja Visitporvoo.fi -sivusto uudistetaan tukemaan entistä paremmin Porvoosta tietoa hakevien tarpeita.

MAAPOLITIikka

Maapolitiikkayksikkö vastaa mm. maanhankinnasta ja luovutuksesta sekä kaupunkimittauksesta. Koronatilanteella on ollut jonkin verran vaikutusta yksikön toimintaan. Pienet rakennusliikkeet ovat peruneet kauppoja, muutoin tonttikauppa on ollut kohtuullisen hyvää. Maanhankinta on jatkunut vilkkaana.

Omakotitonttien kysyntä on ollut vilkasta, keskustan läheisyydessä olevilta alueet kiinnostavat eniten. Kerrostalotontteja on luovutettu erityisesti kohtuuhintaiseen asumiseen Toukovuoren alueella ja Länsirannalla. ARA:n tukemista hankkeista neuvotellaan edelleen Länsirannalla. Erilaisten hoivahankkeiden kysyntä on jatkunut vilkkaana. Ko. toiminoille soveltuvat tontit kartoitetaan. Yritystontteja on tulossa lisää markkinoitavaksi, Kilpilahden yritysalueen tonttien myynti aloitetaan. Yksityisten maanomistajien ja kaupungin tontit löytyvät yhteiseltä markkinasivulta. Sivusto toteutetaan vuoden 2020 lopulla. Yritystontteja on myynissä lisäksi Ölstensin, Kaupunginhaan, Tarmolan ja Kuninkaanportin alueilla. Kysyntä on tasaista. Tonttimyynti pysynee aiemmin budjetoidun mukaisena eli noin 5 miljoonaa euroa vuodessa.

Kaupunki on saanut hankittua hyvin raakamaata yksityisiltä viime vuosina. Neuvotteluja jatketaan maanhankintasuunnitelman mukaisesti.

Kaavoituksen pohjakarttoja saatetaan ajan tasalle kaavoitusohjelman mukaisilla alueilla drone- ja maastomittauksin. Laaditaan kartoitusohjelma vuosille 2022-2025. Pohjakarttaa tehdään noin 1100 hehtaaria vuoden 2020 ilmakuvauksen ja keilauksen avulla alueille, joilta pohjakartta puuttuu. 3D-kaupunkimallin tuottamista jatketaan.

NETTOTULOT
€/ASUKAS

118

KAUPUNKISUUNNITTELU

Kaupunkisuunnittelu vastaa asema- ja yleiskaavojen laatimisesta, rakentamisen ohjauksesta ja kaupunkikuvasta. Vuonna 2021 kaavoituksessa keskitytään erityisesti kaupungin omistamien kiinteistöjen kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen keskeisten alueiden osayleiskaava-alueella. Kaavoituksessa ja tontinmyynissä huomioidaan olemassa oleva kylärakennepohja.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen on kaupungin talouden kannalta edullista, lisää energiatehokkuutta ja alentaa kasvihuonepäästöjä. Tiivistämisessä kunnioitetaan asuinalueiden historiallisia arvoja sekä vaalitaan lähiluontoa ja virkistysalueita. Keskeisten alueiden osayleiskaavan tarkistamisen keskeisenä tavoitteena on hakea uusia alueita tulevaa rakentamista varten.

Kaupungissa tarvitaan vuonna 2020 valmistuneen asumisen ohjelman perusteella uusia mahdollisuuksia rakentaa asuntoja ja palveluja kasvamaan kaupunkiin ja näihin tarpeisiin kaavoitus haluaa toiminnallaan vastata vuonna 2021. Uusista omakotitaloista vähintään 75 % rakennetaan kaava-alueille.

Torin asemakaavamuutoksen toteuttaminen ohjelmoidaan vuonna 2021 ja sen rinnalla jatketaan neuvotteluja torin ympäristön kiinteistönomistajien kanssa muutoksen tuomista kehittämismahdollisuuksista. Kaupunki hakee aktiivisesti yhdessä kiinteistönomistajien kanssa sellaisia ratkaisuja, joilla saadaan nopeasti purettua rakentamisen esteitä ja käynnistettyä keskusta-alueelle suunniteltuja rakennushankkeita.

Asemakaavoja ja niiden muutoksia tehdään aiempaa enemmän kumppanuuskaavoina, kiinteistönomistajien ja toteuttajatahojen kanssa. Kumppanuuskaavoitus edistää myös alueiden nopeaa toteuttamista. Vuonna 2021 jatketaan neuvotteluja mm. valtion kanssa siitä, miten Läntisen Mannerheiminväylän kaavarunkotyön tuomat mahdollisuudet konkretisoidaan.

KUNTATEKNIikka

Suunnitelmakauden painopisteitä kuntatekniikassa ovat uusien kaava-alueiden ja perusparannus- sekä liikenneturvallisuuskohteiden suunnittelu. Rakentamisessa merkittävimmät kohteet ovat teollisuusalueita, keskustan kohteet sekä alueellisesti tärkeät pyörätiet. Merkittävänä osana vastuuta ja erityisenä kehittämiskohteena on vanhojen alueiden ylläpito niukkenevien resurssien puitteissa. Kaikissa uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankkeissa pyritään parantamaan alueiden liikenneturvallisuutta, esteettömyyttä ja kaikkien kulkumuotojen liikkumismahdollisuuksia. Työprosesseissa huomioidaan ilmastotavoitteet sekä kestävä kehityksen mukaiset toimintatavat. Viheralueiden kunnossapitoa kehitetään kestävä ympäristöhoidon periaatteiden mukaisesti. Muovin keräyspisteitä laajennetaan kyliin v. 2021.

Kaupunki edistää mahdollisuuksien mukaan sitä, että suunniteltu 110 kV:n voimajohto Hornhattulan ja Askolan kirkonkylän välillä toteutetaan maakaapelina Myrskyläntien varrella Papinjärventien ja Alhon kylän välillä. Tämä ilmenee yksiselitteisesti kaupungin lausunnosta. Ensi sijassa tulee yhteistyössä ELYkeskuksen kanssa suunnitella ja merkitä maastoon kevyen liikenteen väylä mihin KSOY voi sijoittaa maakaapelinsa. Väylä rakentuu myöhemmin kaupungin ja ELY-keskuksen yhteishankkeena.

Kansallisen kaupunkipuiston havaittavuutta parannetaan yhdessä matkailun ja markkinoinnin kanssa sekä yhteistoimintaa tiivistetään. Sääolojen lisääntyneiden ääri-ilmiöiden johdosta hulevesijärjestelyihin joudutaan kohdistamaan enemmän resursseja uusilla sekä vanhoilla alueilla. Talousmetsän hoidossa painotetaan metsäluonnon monimuotoisuuden edistämistä. Vuoden 2021 aikana selvitetään metsien hiilitasetta ja metsänhoidon ilmastovaikutuksia. Hakkuiden taso määräytyy vuosittain talousarvion tulotavoitteiden mukaisesti. Varikkotoimintojen yhdistämisen valmistelua jatketaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.

Kuntatekniikka ja kaupunkisuunnittelu laativat vuonna 2019 osana osayleiskaavatyötä Suomen ympäristökeskuksen kanssa Maankäyttö- ja logistiikkaselvityksen maarakentamisen kiertotalouden suunnitelmalliseksi ohjaamiseksi. Selvityksen pohjalta jatketaan vuonna 2021 kunnallistekniikan rakentamisen maa-ainesten kiertotalouden edistämistä hyödyntämällä mm. vuonna 2020 käyttöön otettua sähköistä kuormakirjanpitojärjestelmään kerättyjä tietoja.

Vuonna 2021 jatketaan pyöräliikenteen edistämishojelman laatimista sidosryhmien kanssa. Kävelyn ja pyöräilyn verkostoa pyritään täydentämään uusilla yhteyksillä ja nykyisten yhteyksien laatua parannetaan, jotta kävelen ja pyörällä liikkuminen olisi sujuvaa ja turvallista. Lisäksi halutaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn kilpailuetua suhteessa ajoneuvoliikenteeseen. Kävelyn ja pyöräilyn osalta parantamistoimia kohdistetaan erityisesti asuinalueiden ja keskustan välisille pääreiteille sekä keskustan alueelle. Joukkoliikenteen palvelujen kattavuutta kehitetään yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Vuonna 2021 jatketaan selvitystä joukkoliikenteen kehittämistä nopeasti muuttuvissa tilanteissa, huomioiden myös HSL yhtenä mahdollisuutena. Selvityksessä etsitään keinoja reittien, vuorotarjonnan ja hintojen kehittämiseksi asiakasystävällisemmäksi. Kuntatekniikka osallistuu myös keskustan alueen osayleiskaavan uusimisprosessiin merkittävällä työpanoksella.

Leikkipuistojen kehittämistä jatketaan aiempien linjausten mukaisesti panostaen erityisesti turvallisuuteen. Leikkipuistojen kehittämistyössä huomioidaan esteettömyys ja luonnomukaisten ympäristöjen hyödyntäminen. Leikkipuistoista tehdään selonteko, jossa ilmenee leikkipuistojen kunto ja arvioitu jäljellä oleva käyttöikä sekä tulevat kunnossapitotoimet tai arvioitu lakkauttamisaika. Selonteon tavoitteena on tuoda kuntalaisille näkyväksi eri leikkipuistojen tulevaisuuden näkymät.

Puistojen suunnittelussa huomioidaan eri käyttäjäryhmien tarpeet ja selvitetään myös mahdollisuus rakentaa senioreille sopivia kuntoilu- ja oleskelupuistoja.

Lupa- ja valvonta-asiat

RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvonta toimii rakennusvalvontaviranomaisena rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa. Pääasiallinen tehtävä on rakennuslupien myöntäminen ja rakentamisen viranomaisvalvonta.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

5

Rakennusvalvonta keskittyy yhä enemmän rakentamisen ohjaamiseen, koska suurin hyöty lopputuloksen kannalta saadaan ennako-ohjauksen kautta. Pyrimme myös tiivistämään yhteistyötä pääsuunnittelijoiden kanssa. Ennakoivaa laadunohjausta jatketaan. Tavoitteena on myös rakennusjärjestyksen päivittäminen vuoden 2021 aikana.

Vuodesta 2021 alkaen rakennuslupaa voi hakea ainoastaan sähköisesti Lupapisteen kautta. Sähköinen arkistointi on otettu käyttöön ja kaikki arkistointi tapahtuu sähköisesti Lupapisteen kautta, pois lukien voimassa olevat vanhat paperitse haetut luvat. Paperiarkistotilat ovat ylikuormitetut, joten paineita sähköiseen arkistointiin on myös vanhempien asiakirjojen osalta.

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Ympäristönsuojelu on osa kaupunkikehityksen tehtäväaluetta, joka toteuttaa hyvää kaupunkiympäristöä. Ympäristönsuojelu vastaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä, kuten maa-aines- ja ympäristölupien, rekisteröintien ja ilmoitusten käsittelystä ja tarvittaessa valmistelusta rakennus- ja ympäristölautakunnan päätettäväksi. Lupien ja ympäristölakien noudattamisen valvonta muodostaa tehtävien toisen puolen. Lisäksi ympäristönsuojelulle kuuluu erilaisia lakisääteisiä ympäristönsuojelun edistämiseen, valistukseen, tiedottamiseen ja valvontaan liittyviä tehtäviä.

Vuoden 2021 talousarvioon ei ennakoida normaalitoiminnasta poikkeavia tapahtumia. Ilmansuojelussa jatketaan ilmanlaadun ja vaikutusten seurantaa Uudenmaan kuntien yhteistyönä. Vuonna 2019 alkanut vesien- ja ilmansuojeluyhdistyksen toteuttama vesistötalkkarihanke jatkuu edelleen vuosina 2021. Ilmasto-ohjelmaan sisältyvä tavoite lisätä suojeltujen metsien määrää ylläpitää tarvetta konsulttityönä tehtävälle luontoarvojen inventoinnille.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

11

COVID-pandemian aiheuttaman etätyöhön siirtymisen takia osa vuoden 2020 laitostarkastuksista siirtyy vuodelle 2021. Lisäksi vuonna 2020 aloitettu ympäristöohjelman päivitys valmistuu vuonna 2021.

➤ [Määräraha- ja tulot](#)

➤ [Henkilöstö](#)

➤ [Tunnusluvut](#)

	TP2019	TA2020	TA2020+m	TAe2021	TS2022	TS2023
Toimintatuotot	59 998 714	58 776 000	58 776 000	57 381 119	58 241 836	59 115 463
Toimintakulut	-73 182 916	-75 115 686	-73 985 618	-72 509 297	-71 996 936	-73 100 891
Toimintakate	-13 184 203	-16 339 686	-15 209 618	-15 128 178	-13 755 101	-13 985 427

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Sosiaali- ja terveys- toimen johto	4,5	1,8	42,7
Lapsi- ja perhepalvelut	17,9	1,9	132,5
Aikuisten palvelut	31,1	5,8	219
Vanhus- ja vammais- palvelut	64,8	9,0	457
Erikoissairaanhoido	63,3	~0	-

Sosiaali- ja terveystoimen johto

Sosiaali- ja terveystoimen painopisteitä vuodelle 2021 ovat jälleenrakennus, hoitovelan ja jonojen purkamisen ja valmistautuminen valmisteilla olevaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen.

Koronaviruksen jälkihoito vaatii sekä henkilöstöresursseja että taloudellista panostusta. Vuoden 2021 aikana tavoitellaan hoitojonojen purkamista erityisesti terveysasemalla ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa. Tätä varten alkuvuoden ajaksi on rekrytoitu sairaanhoitajia ja terveydenhoitajia sekä ostettu palvelua yksityisiltä toimijoilta.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
55

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen on lakiluonnosten mukaan suunniteltu toteutuvan vuoden 2023 alusta. Tuolloin sote-maakunnat aloittaisivat toimintansa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäjänä. Porvoo on aktiivisesti mukana uudistuksen valmistelussa, ja itäisen Uudenmaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus- ja rakenneuudistushankkeita hallinnoidaan Porvoon kaupungista käsin. Hankepäällikön lisäksi hankkeessa työskentelee täysipäiväisesti hankesihteeri ja it-suunnittelija. Ammattilaisista on koottu työryhmiä, jotka keskittyvät oman palvelualueensa kehittämiseen.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittäminen on tärkeä osa sujuvaa työtä ja asiakkaalle tarjottavaa palvelua. Järjestelmien kehittämiseen on saatu tarpeellista lisäresurssia, kun sovellusasiantuntija työskentelee järjestelmäasiantuntijan rinnalla käyttäjien tukena. Vuonna 2021 päivitetään Lifecare-potilastietojärjestelmä uuteen versioon, ja koulutetaan käyttäjiä laajasti uusien ominaisuuksien käyttöön. Sosiaalihuollon järjestelmän kehittämistä jatketaan vuoden aikana Kanta II-vaiheen osalta, joka valmistelelee Omakantaan liittymistä.

Porvoon kaupunki on hakenut mukaan lapsiystävällinen kunta -toimintaan. Kyse on Unicefin mallista, jonka avulla kunnassa voidaan varmistaa, että lapsen oikeudet toteutuvat mahdollisimman hyvin jokaisen lapsen arjessa. Unicef myöntää Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen kahden vuoden kehittämistyön jälkeen, mikäli kunnan kehittämistyö ja sen tulokset täyttävät mallin kriteerit.

Hyvinvointityössä pääpaino on kaupungin hyvinvointityön rakenteen tunnistamisessa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään laajasti ja yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Suunnitellaan nykyisiin toimitiloihin avoimia hyvinvoinnin tiloja, jotka tukevat osallisuutta ja tuovat yhteen eri ikäisiä kaupunkilaisia. Uusia toimitiloja suunniteltaessa monikäyttöisyys otetaan huomioon. Käytössä olevat työkalut tulee saada optimaaliseen käyttöön ja työn tekeminen näkyväksi kaikilla toimialoilla. Vapaaehtoistyön tukena jatketaan sähköisen järjestelmän (vapaaehtoistyö.fi/porvoo) laajentamista.

Vapaaehtoistyön toimijoista koostuva Kansalaisareenan ohjaama Valikkoryhmä parantaa yhdessä Porvoon mallia ja yhteisiä tekemistä. Uusien vapaaehtoistyön muotojen jalkautumista Porvooseen kannustetaan. Asiakkaan hoidon jatkuvuutta hoitoketjussa tehostetaan yhtenäistämällä prosesseja yhteistyössä HUS:n ja muiden itäisen Uudenmaan kuntien kanssa. Vuonna 2021 keskitytään kaatumisriskin arviointiin ja kaatumisten ehkäisyyn prosessiin.

Vuoden 2021 aikana alkavat uudet sopimuskaudet sosiaali- ja terveystoimen suurimmissa ostopalveluissa. Muun muassa geriatrinen lääkäripalveluiden, ikäihmisten ja vammaisten asumispalvelun, vammaisten kuljetuspalvelun ja lastensuojelun avohuollon uusien sopimuskumppaneiden tehdään tiivistä yhteistyötä.

Vanhus- ja vammaispalveluista esitetään siirrettäväksi yksi täyttämättömänä oleva sairaanhoitajan toimi sosiaali- ja terveystoimen johtoon hygieniahoidajaksi. Tämä parantaa turvallisten ja tehokkaiden hoitokäytäntöjen kehittämistä ja jalkauttamista. Vuoden 2020 aikana johdossa tehtiin tehtävien yhdistämisistä ja nimikemuutoksia, joista aiheutuu kustannussäästöjä. Henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan systemaattisilla sovitilla työkäytännöillä, säännöllisillä työnohjeuksilla ja sijaisten käytöllä.

Lapsi- ja perhepalvelut

Lapsi- ja perhepalveluiden tavoitteena on siirtää toiminnan painotusta ehkäisevään ja ennakkoivaan työhön. Tavoitteena on parantaa palveluiden saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta sekä palvella asiakkaita kokonaisvaltaisesti ja moniammatillisesti. Palveluohjausta ja neuvontaa sekä moniammatillista työskentelyä parannetaan edelleen. Perhekeskuksen tilojen käytön optimointia jatketaan.

Koronapandemian palveluvelan vähentäminen ja jälkihoito jatkuvat. Aikataulusta jäljessä olevia asiakasvastaanottoja ja terveystarkastuksia järjestetään käytettävissä olevalla resurssilla. Lasten, nuorten ja perheiden korona-ajan lisääntyvien huolien tunnistamista ja tukemista tehdään moniammatillisesti ja aktiivisesti.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
317

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa kehitetään nuorten ja perheiden palveluita yhdessä muiden itäisen Uudenmaan kuntien kanssa. Hankkeessa yhteensovitetaan Perhekeskustoiminta osaksi Sote-keskuksia. Lapsi- ja perhepalvelut ovat sitoutuneet vuosina 2020-22 Tulevaisuuden lastensuojeluhankkeeseen. Hankkeen päätavoitteena on vastata lastensuojelun asiakkaina olevien lasten ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin siten, että heidän sosiaaliset, terveydelliset ja sivistykselliset oikeutensa toteutuvat hallinnonalojen rajoista riippumatta. Tavoitteena on kehittää paljon palveluita

tarvitseville lapsille alueellisia systemaattisia palveluprosesseja, lisätä lasten osallisuutta sekä parantaa palveluiden vaikuttavuutta.

Vahvistamme Perhekeskuksen sähköisiä palveluita kehittämällä niitä alueellisesti ja tekemällä yhteistyötä HUS:n Hälsobyn kanssa. Otamme paikallisesti käyttöön äitiysneuvolan ja opiskeluterveydenhuollon esitietolomakkeet sekä lisäämme sähköistä ajanvarausta opiskeluhuoltoon. Perhesuunnittelu- ja ehkäisyneuvolassa otetaan käyttöön chat-palvelu, jonka toivotaan helpottavan varsinkin nuorten yhteydenottoa. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta sote-hanke keskittyy palvelupolkujen kuvaamiseen ja hoitoprosessien sekä palveluiden uudistamiseen yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa erityisesti nuorten kohdalla. Lastenpsykiatriin toimintaa ostopalveluna jatketaan, jotta lapset ja perheet saavat erikoisosaamista vaativaa tukea jo peruspalveluissa. Masentuneiden äitien hoitopolun toimivuutta arvioidaan ja kehitetään edelleen.

Lapsiperheiden sosiaalityötä ja sosiaalihuoltolain mukaisia perheiden palveluita vahvistetaan. Ennaltaehkäisevää kotipalvelua tarjotaan alle 1-vuotiaiden lasten perheille ja panostetaan lapsiperheiden toimeentulotukeen. Perhetyön asiakasprosessia kehitetään ottamalla käyttöön asiakkaan osallisuutta vahvistavia menetelmiä. Siipoon kunta liittyy Itä-Uudenmaan perheoikeudellisiin palveluihin 1.1.2021 lähtien.

Palveluntarve korjaavissa palveluissa ja erityisesti lastensuojelussa on lisääntynyt ja sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärät ovat jatkuvasti nousussa. Lastensuojelun menojen hillitsemiseksi on palveluiden kehittäminen ennaltaehkäisevissä ja varhaisen tuen palveluissa erityisen tärkeää.

Lastensuojelun jälkihuollossa olevien nuorten kanssa tehtävää työtä kehitetään. Lastensuojelulaki oikeuttaa nuoren saamaan jälkihuollon palveluita 25-vuotiaaksi asti. Jälki- ja sijaishuoltoa kehitetään yhdessä lastensuojelun, Alva-talon ja Nuotan kanssa. Jatkamme Systemisen toimintamallin juurruttamista osaksi lastensuojelun työskentelytapoja (SyTy). Vuonna 2020 aloitettu lasten ja nuorten rikosten ennaltaehkäiseminen eli Ankuritoiminta vakiinnutetaan moniammatilliseksi ja ylikunnalliseksi toiminnaksi yhteistyössä poliisin ja sivistystoimen kanssa.

Aikuisten palvelut

Aikuisten palveluissa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja tuodaan jokaisen yksikön toimintaan. Tavoitteena on palvella asiakasta kokonaisvaltaisesti ja ennaltaehkäistä uusien palvelutarpeiden syntymistä. Palvelujen saavutettavuutta ja saatavuutta lisätään ja palveluja tarjotaan moniammatillisesti.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

547

Aikuisten palvelujen keskittämistä Näsiin, Wsoy-taloon ja Tarmolaan jatketaan. Tavoitteena on hyödyntää tiloja monipuolisesti yli palvelurajojen ja tarjota palveluita moniammatillisesti. Palvelukokonaisuuden kehittämisen painopistealueita ovat myös moniammatillinen palvelutarpeen arviointi, palveluohjaus ja sähköisten palveluiden lisääminen. Asiakkaan palveluita räätälöidään palvelu-, terveys- ja hyvinvointisuunnitelmien avulla. Palvelujen saavutettavuutta lisätään kohdentamalla yhä enemmän työaikaa suoraan asiakastyöhön sekä kehittämällä sähköisiä ajanvarausjärjestelmiä. Tavoitteena useassa palvelussa on myös lisätä asiakkaan omahoitoa kehittämällä hyvät neuvontaa ja ohjausta antavat nettisivut ja tarjoamalla ennaltaehkäiseviä palveluja muiden palvelujen yhteydessä. Tavoitteena on saada asiakas itse aktiiviseksi toimijaksi omissa asioissaan ja tuottaa palvelut kokonaisvaltaisesti yhteisen asiakassuunnitelman perusteella. Tapaamiset ja vastaanotot räätälöidään asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Päihde- ja mielenterveyspalveluja kehitetään kaupungin päihdeohjelman mukaisesti. Ehkäisevän päihdetyön merkitys kehittämisessä on suuri. Tavoitteena on myös vähentää raskaiden korjaavien palvelujen tarvetta ja lisätä avopalveluja esim. kotiin vietävien palvelujen avulla. Asumisyksikkö Koivulan toiminnan kehittämistä jatketaan yhä enemmän kuntouttavaksi toiminnaksi. Maahanmuuttajapalveluiden toiminnassa on tavoitteena vahvistaa suunnitelmallista asiakastyötä. Terveysseman ja suun terveydenhuollon palveluja kehitetään siten, että palveluprosessit ovat asiakasystävälliset, houkuttelevat ja kilpailukykyiset.

Vuoden 2021 tavoitteena on hoitovelan purkaminen ja samalla hoitoon pääsyn sujuvoittaminen. Terveyskeskuksessa koronapandemian aiheuttamia hoitonoja lähdetään purkamaan paremmalla priorisoinnilla, yhteistyöllä sekä jatkuvalla toiminnan kehittämisellä. Lisäksi jonojen purkua varten rekrytoidaan määräaikaista henkilöstöä ja käytetään ostopalveluita. Terveyskeskuksessa pilotoidaan vielä keväällä uutta toiminnanohjausjärjestelmää, jonka tarkoituksena on auttaa jonojen purkamisessa ja edistää resurssien tehokasta käyttöä erityisesti niiden asukkaiden palvelussa, jotka tarvitsevat terveyspalveluja satunnaisesti. Samanaikaisesti uudella vastuutiimimallilla pyritään parantamaan säännöllistä hoitoa tarvitsevien asukkaiden Omatiimi- palvelua sekä turvaamaan riittävä lääkäriresurssi myös neuvoloihin, sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin.

Työllisyyspalveluissa kehitetään oman toiminnan työllistämisaikavaihteluita ja asiakkaiden ohjaamista eteenpäin kohti avoimia työmarkkinoita. Työllisyyspalveluiden toimintakulttuuria yhtenäistetään ja kiinnitetään huomiota asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittamiseen moniammatillisesti. Kuntakokeiluun osallistuminen yhdistää kunnan työllisyyspalveluja ja valtion työvoimapalveluita osittain. Ympäristöterveydenhuollon palveluissa jatketaan

toiminnan kehittämistä asiakasystävällisemmäksi. Toiminnan laadunhallintaa kehitetään yhdessä Uudenmaan valvontayksiköiden kanssa yhteisen laatutyökalun avulla. Valvonnan tulosten seuranta kehitetään.

Aikuisten palvelut ovat vahvasti sitoutuneet, tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeeseen ja kantavat vetovastuun monessa työryhmässä.

Vanhus- ja vammaispalvelut

Palvelujen järjestämisen lähtökohdaksi on tukea kotona asumista ja omatoimista suoriutumista. Palvelumme ja muu tukemme tähtää asiakkaan yksilölliseen, aktiiviseen ja turvalliseen arkeen. Painotamme ennaltaehkäisyä, hyvinvointia sekä kuntoutumista edistäviä palveluita.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
1110

Asiakasohjauspalvelujen toiminnan painopisteenä on palveluohjauksen, neuvonnan sekä moniammatillisen palvelutarpeen arvioinnin edelleen kehittäminen. Asiakasohjauksen palveluohjaus osallistuu vertaiskehittämisen verkostoon, jonka avulla kehitämme kustannustehokkaita, laadukkaita ja vaikuttavia neuvonnan ja ohjauksen palveluja. Asiakasohjauksen vammaispalvelut jatkaa vuonna 2020 aloitettua projektia, jolla kehitetään kustannustehokkaita ja vaikuttavia vammaispalveluita ja hillitään edelleen kustannuskehitystä. Tavoitteena on, että Porvoon vanhus- ja vammaispalveluiden asiakasohjauksen toiminta on vahvaa, vaikuttavaa ja edelläkävijä muuttuvassa toimintaympäristössä sote- ja maankuntaudistus huomioon ottaen.

Kuntoutuspalveluiden tavoitteena on tukea ikäihmisten kuntoutumista ja tukea kotona-asumista. Kehitämme moniammatillisia palvelutarpeenarvioita yhteistyössä asiakasohjauspalveluiden kanssa. Näsin kuntoutuskeskuksen osastojen toimintakäytäntöjä yhtenäistetään ja vahvistetaan kuntoutumista edistävää hoitotyötä.

Kehitämme digitaalisia palveluja laajentamalla etähoivan käyttöä kotihoidossa lisäämällä jo käytössä olevien laitteiden määrää. Etähoitoa laajennetaan kuntoutuspalveluihin ottamalla palveluvalikkoon etäkuntoutus. Karitoitamme digitaalisten palveluiden käyttömahdollisuuksia myös asumispalveluissa ja ikäihmisten palveluohjauksessa.

Kotihoidon toiminnanohjausta tukemaan otamme käyttöön koko kotihoidossa optimointijärjestelmän. Optimointijärjestelmän avulla henkilöstöresurssit pystytään jakamaan optimaalisemmin ja samalla parantamaan hoidon laatua. Tavoitteena on edelleen sujuvoittaa jokapäiväistä työnjakoa ja lisätä hoitajien työhallinnan tunnetta ja työhyvinvointia.

Asumispalveluiden painopisteenä on edelleen kehittää ja tarjota yksilöllistä ja asiakaslähtöistä hoitoa ja hoivaa. Vuonna 2019 asumispalveluihin tehdyn laatuauditoinnin tuloksia hyödyntäen kehitämme yhteisen toimintamallin, jonka avulla tuetaan ja vahvistetaan asukkaan elämänlaatua ja yksiköllisyyttä kokonaisvaltaisesti.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon tehtäväalueeseen kuuluvat sairaanhoidon ja suun terveydenhuollon palveluostot, joiden suurin tuottaja on HUS. Lisäksi erikoissairaanhoitoon kuuluvat ensihoidon ja sairaankuljetuksen ostot.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
1261

Erikoissairaanhoidon menot muodostavat reilun kolmasosan koko toimialan talousarviosta. Porvoon sairaalan tuottamien palveluiden osuus tästä on vajaa 50 % ja lopun tuottaa pääosin Helsingin seudun yliopistollinen keskussairaala HYKS. HUS tuottaa osan myös suun terveydenhuollon erikoispalveluista ja päivystyspalveluista.

Vuosittaiset muutokset erikoissairaanhoidon käytössä voivat olla merkittäviä ja menojen vuotuinen kasvu on ollut menneinä vuosina noin 4-5 %.

Menojen kasvua on pyritty hillitsemään tehostamalla hoitoketjuja ja seurantaa. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välistä yhteistyötä on kehitetty erilaisissa hankkeissa. Tavoitteena ovat sujuvat, asiakaslähtöiset hoitoprosessit ja alueellisesti yhtenäiset toimintatavat.

Koronavirusinfektio lamautti myös HUS:n toimintaa. Hoitojonot ovat kasvaneet. Tämä kehitys tulee heijastumaan ensi vuoden talousarvioon, kun hoitotakuulaki on voimassa ja hoitotakuun aikarajoista täytyy pitää kiinni. HUS esittää ensi vuoden palvelusuunnitelmaan erillistä 1,7 miljoonan euron koronalisää kertyneen hoitojonon purkamiseen.

Erikoissairaanhoidon palvelujen ostoihin esitetään varattavaksi noin 1,4 miljoonaa euroa enemmän, kuin vuoden 2020 talousarviossa. Panostamme entistä enemmän sisäiseen kustannusseurantaan sekä yhteiseen tuottavuuden parantamiseen yhdessä HUS:n kanssa.

- [Määräraha-aulukot](#)
- [Henkilöstö](#)
- [Tunnusluvut](#)

	TP2019	TA2020	TA2020+m	TAe2021	TS2022	TS2023
Toimintatuotot	17 133 749	17 997 502	17 997 502	18 543 589	18 821 743	19 104 069
Toimintakulut	-172 942 109	-172 463 826	-182 781 126	-183 733 010	-189 245 000	-194 922 350
Toimintakate	-155 808 360	-154 466 324	-164 783 624	-165 189 421	-170 423 257	-175 818 281

SIVISTYSTOIMI

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Sivistystoimen johto	1,5	~0	13,5
Suomenkieliset koulutus- palvelut	44,6	1,9	460,5
Ruotsinkieliset koulutus- palvelut	21,6	0,8	251
Varhaiskasvatuspalvelut	37,0	3,1	491
Kulttuuri- ja vapaa-aika- palvelut	23,6	4,9	236

kittävimmät koskevat koulutuksellisen tasa-arvon lisäämistä ja Covid-19 aiheuttamien ongelmien korjaamista. Lisäksi matematiikan ja äidinkielen opetuksen kehittämiseen sekä varhennettuun kieltenopetukseen erityisassistausta jatketaan vielä vuonna 2021.

Lukiokoulutuksessa painopisteenä on uuden opetus-suunnitelman käyttöönotto syksystä 2021 niin nuorten kuin aikuisten lukiokoulutuksessa. Aikuisten perusopetuksen järjestämisen yhteistyötä kehitetään yhdessä Careerian kanssa. Kuraattori- ja psykologipalveluissa tavoitteena on luoda uusia työmalleja, joilla varmistetaan palveluiden jakautuminen ja kohdentaminen asiakastarpeiden mukaisesti. Aamu- ja ilta- ja päivätoiminnan koordinaatiota jatketaan ja tavoitteena on tukea myös uusien palvelutarjoajien löytymistä ja työn kehittämistä. Koulutuspalveluissa jatketaan digitaalisten järjestelmien hyödyntämistä opetuksessa niin välineiden kuin ohjelmistojen osalta kaikilla sektoreilla. Johtamisen kehittämisessä jatketaan edelleen alueellista ajattelua ja sen kehittämistä siten, että resurssit kohdentuvat oppimisen edistämiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.

Henkilöstölle järjestetään virkaehtosopimuksen mukaista ja muuta niin koulukohtaista kuin keskitettyä täydennyskoulutusta. Painopisteenä opetussuunnitelman toteuttaminen ja digitaidot. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan ja kehitetään työyhteisökyselyjen tulosten mukaan suunnitelmallisesti. Kuraattori- ja psykologipalveluissa järjestetään systemaattista ja säännöllistä työohjausta.

Jokilaakson koulun käynnistyminen yhdessä toimipisteessä, muutamat eläköitymiset ja oppilasmäärän kasvun pysähtyminen mahdollistavat henkilöstökulujen tarkastelun pitkällä aikavälillä. Tämän ennakoidaan tarkoittavan sitä, että henkilöstökulujen kasvu pysähtyy eikä sillä ole vaikutusta opetuksen laatuun. Vuoden 2021 talousarvioon liittyy epävarmuuksia Covid-19 virusepidemian mahdollisen jatkumiseen liittyen. Toinen epävarmuustekijä on laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön tarkempi sisältö rahoituksen ja toimeenpanon osalta syksystä 2021. Valtion erityisavustukset lukuvuodelle 2020-2021 on huomioitu niin tulojen kuin menojen osalta kevääseen 2021 asti. Kestävän talouden ohjelma on huomioitu talousarvioesityksessä. Vuoden 2019 tasosta vakituinen opetustuntimäärä on laskenut noin 100 tuntia, joka vastaa 5 henkilötyövuotta. Henkilöstökulut ja määräaikaisen henkilöstön määrä on kuitenkin lisääntynyt hankerahoituksen ja projektien mahdollistamana seurauksena vuonna 2021. Lisäksi talousarviossa on ennakoitava Ilolan koulun vuokrakustannusten kasvu moduulirakennuksen valmistuttua.

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut järjestää peruskoulutusta yhdeksässä ruotsinkielisessä peruskoulussa noin 1700 oppilaalle ja toisen asteen koulutusta Borgå Gymnasiumin noin 300 opiskelijalle. Toisen asteen koulutuksessa teemme yhteistyötä Kotkan, Loviisan ja Sipoon ruotsinkielisten lukioiden sekä Careerian että Prakticummin kanssa. Lisäopetus (10. luokka) tapahtuu yhteistyössä Akanin kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuolto tarjoaa kuraattori- ja psykologiapalveluja ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaille sekä noin 1300 toisen asteen opiskelijalle. Oppilasmäärä on viime vuosina ollut noin 1700, mutta määrän odotetaan vähenevän noin 100 oppilaalla seuraavan viiden vuoden aikana. Laadittujen suunnitelmien mukaan Kvarnbackens skolassa tulee olemaan kaksi esikouluryhmää.

**NETTOKULUT
€/ASUKAS**
413

Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen tavoitteena on käynnistää pilottihanke rehtorin tehtävien järjestämisestä. Kokeilu kestää kaksi vuotta ja tutkimus kuuluu siihen olennaisena osana. Kokeilua arvioidaan läheisessä yhteistyössä tutkimusta koskevien ja sivistyslautakunnan ruotsinkielisen koulutusjaoston kanssa. Tässä pilottihankkeessa luodaan useita uusia prosesseja, jotka johtavat tehokkaampaan resurssien käyttöön, sujuvoittavat johtamista ja nopeuttavat henkilöstön tukemista. Sannäs skola aloittaa vuoden korvaavissa tiloissa, sillä aikaa kun uudet tilat odottavat päätöstä. Lukiossa otetaan käyttöön uusi opetussuunnitelma syksyllä 2021. Jos laki laajennetusta oppivelvollisuudesta tulee voimaan, lukion opintojen tulee olla maksuttomia syksyllä 2021 opintonsa aloittaville.

Tutkimus osoittaa, että panostaminen hyvinvointiin parantaa tuloksia. Ruotsinkieliset koulutuspalvelut tukee tiimihengen kehittämistä ja toimii vahvan yhteisön puolesta, jossa arvostetaan toinen toistensa panosta ja erilaisia vastuu- ja osaamisaloja. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin parantamisen lisäksi tämä lisää motivaatiota ja luo luottamusta tiimissä. Kehitetään oppimisympäristöä hyvien yhteistyömahdollisuuksien luomiseksi opetuksessa. Koulutuksia järjestetään ja kehittämistoimintaa toteutetaan yli koulu- ja asterajojen, ja niiden tavoitteena on lisätä kollegiaalista yhteistyötä.

Uudistukset ja uudet rakennukset tiivistyneessä kouluverkossa lisäävät vuokrakustannuksia, mutta alentavat henkilöstökustannuksia kouluja yhdistämällä. Uusien kiinteistöjen vuokra on vanhoja suurempi, mutta uusi tiivistynyt kouluverkko on vähentänyt opettajien ja ohjaajien määrää opetuksen laatuun vaikuttamatta.

Epävarmuutta aiheuttaa, miten Corona-pandemia jatkuu ja otetaanko oppivelvollisuuden laajentaminen käyttöön syksyllä 2021. Valtion erityisavustukset lukuvuodelle 2020-21 näkyvät sekä tuloina että menoina keväällä 2021. Oppivelvollisuuden laajentaminen aiheuttaa uusia kustannuksia lukiossa. Pitkällä aikavälillä oppilasmäärän lasku tulee vaikuttamaan palkkakustannuksiin, mutta se ei näy vielä vuonna 2021.

Varhaiskasvatuspalvelut

Syntyvyyden lasku näkyy alle kouluikäisten lasten määrän vähenemisenä myös Porvoossa. Varhaiskasvatuspalveluissa tämä näkyy erityisesti kotihoidon tuen käytön vähenemisenä. Lisäksi perhepäivähoidon kysyntä ja tarjonta laskevat edelleen. Esiopetuksessa olevien lasten määrä on pysynyt ennallaan viime vuodet. Tämä kertoo siitä, että lapsiperheet usein muuttavat juuri ennen esiopetuksen ja koulun alkua.

**NETTOKULUT
€/ASUKAS**
676

Päiväkotipalvelujen kysyntä kasvaa edelleen. Kunnallisia päiväkoteja on 21 ja yksityisiä päiväkoteja yhdeksän. Päiväkoteja ei ole suunniteltu lisäävän, mutta lisääntyneiden tarpeiden vuoksi on perustettu tilapäisiä päiväkotiryhmiä vuokratiloihin. Avoimien varhaiskasvatuspalvelujen perhekahvila- ja kerhotoiminta suunnitellaan keskitettävän yhteen toimipisteeseen länsirannalle.

Toiminnanohjausjärjestelmän aktiivisen käytön kautta saadaan säännöllisesti huoltajilta palautetta toiminnan edelleen kehittämiseksi. Sekä kunnallisten että yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten huoltajille toteutetaan asiakaskysely keväällä 2021.

Valtion erityisavustuksien avulla panostetaan toiminnan kehittämiseen. Avustuksia käytetään liikkumisen lisäämisen edistämiseen, lukutaidon kehittämiseen, tuen tarpeessa olevien sekä vieraskielisten lasten ja perheiden tukemiseen ja varhaiskasvatuksen hyvinvointityöhön.

Varhaiskasvatuspalvelujen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojekti jatkuu edelleen. Järjestelmän toiminnallisuuksia otetaan käyttöön vaiheittain. Lapsi- ja henkilöstötietojen saanti järjestelmään ja integrointi muihin järjestelmiin on valmistumassa. Aktiivista viestintää ja yhteydenpitoa huoltajien ja vaka-henkilöstön välillä kehitetään ja monipuolistetaan. Kodin ja varhaiskasvatuksen välisen yhteistyön muotoja kehitetään yhteistyössä huoltajien kanssa. Seuraavaksi Daisy-järjestelmässä otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen arvioinnin kehittämiseksi lasten kasvun kansiot ja ryhmävasu eli lapsiryhmän pedagoginen suunnitelma. Digitalisaation hyödyntämistä lisätään vaka-henkilöstön osaamisen vahvistumisen myötä.

Varhaiskasvatushenkilöstön osaamiselle on poikkeusoloissa tarvetta myös sosiaali- ja terveydenhuollossa. Tilapäisten henkilöstösiirtojen yhteydessä varhaiskasvatuspalveluissa tulee varmistaa sijaisten saatavuus ja henkilöstömitoitus. Henkilöstön osaamista ylläpidetään säännöllisen täydennyskoulutuksen avulla. Painopisteenä koulutuksissa ovat digitaalisten taitojen, liikunnan edistämisen ja kasvatusyhteistyön kehittäminen. Valtion erityisavustukset mahdollistavat vieraskielisten lasten ja perheiden tukemiseen sekä hyvinvointityöhön panostamisen. Avustuksien turvin rekrytoidaan uusien ammattiryhmiä, kuten kieli- ja kulttuuriopettajat sekä lapsi- ja perheohjaajat.

Asiakasmaksutulot vähenevät indeksitarkistuksen yhteydessä tulleiden tulorajamuutosten vuoksi, jolloin useiden asiakkaiden asiakasmaksut laskevat. Kustannusten kasvun johdosta tehty palvelusetelin arvon korotus näkyy avustuksissa kustannusten nousuna. Valtion erityisavustukset näkyvät sekä tulo- että menopuolella.

Perhepäivähoitajien määrä vähenee ja vastaavasti päiväkotihenkilöstön määrä lisääntyy jonkin verran.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden sekä taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön palveluiden kohderyhmänä ovat kaikki porvoolaiset. Kuva-palvelut tuottavat eri ikäryhmille suunnattuja, hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistäviä, liikkumiseen ja osallistumiseen aktivoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluita ja tapahtumia.

Porvoo 675 v. juhlavuosi näkyy toiminnassa. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluilla vaikutetaan yritysten ja alan toimijoiden rinnalla Suomen suosituimman kaupungin houkuttavuuteen ja viihtyisyyteen asuinpaikkana. Palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta kehitetään monialaisesti kulttuuri- ja liikuntaohjelmien mukaisin toimenpitein. Asukkaiden osallistamiseen ja viestintään kuin myös henkilökunnan digiosaamiseen panostetaan. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen yhdessä koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelujen kanssa valmistelemat, opetussuunnitelmia tukevat koulujen ja päiväkotien kulttuurikasvatussuunnitelmat toteutetaan karusellimaisina sarjoina, joissa lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus tutustua eri kulttuuri-, liikunta- ja taidelajeihin yhdenvertaisesti. Senioreiden palvelutarjontaa kehitetään monialaisesti ja koordinoitusti heitä kuullen. Niitä kohderyhmiä, jotka eivät fyysisen tai psyykkisen tai muun esteen vuoksi pysty osallistumaan, tavoitellaan monialaiseen LiKu-toimintaan eli Liikunnan ja kulttuurin avulla hyvinvointia ja terveyttä -yhteistyöhön.

**NETTOKULUT
€/ASUKAS**
372

Kaikessa kehitystyössä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa tulee kielivaikutusarvioinnit suorittaa taataksemme tasapuolisen palvelun suomeksi ja ruotsiksi sekä tarpeeseen perustuvan palvelun muilla kielillä.

Kirjasto ottaa käyttöön verkkomaksut ja sähköisen uutiskirjeen ja tarjoaa digitukea asukkaille. E-aineistojen hankinnat nousevat perinteisten aineistojen rinnalle. Pääkirjaston tilat korjataan ja modernisoidaan ja omatoimialue perustetaan. Lapsille ja nuorille luodaan viihtyisät tilat ja kirjastolle paremmat edellytykset tapahtumien järjestämiseen. Uusi kirjastoauto edistää kylien asukas-yhteistyötä vieden uudenlaisia palveluita ja tapahtumia asukkaille.

Kulttuuriohjelma valmistuu ja linjaa toiminnan painopisteet vuoteen 2030. Liikuntaohjelman tapaan ohjelman suosituksia ja toimenpiteitä toteutetaan asukkaiden arjessa. Asukkaita ja järjestöjä innostetaan osallistumaan toiminnan suunnitteluun kulttuuri- ja liikuntafoorumein, kyselyin ja webinaarein. Taidetehtaan näyttelyiden ja Taidetehtaan residenssitoiminnan kehittäminen jatkuu ja Länsirannan taideohjelma tuo uusia taideteoksia asukkaiden arkeen. Runebergin kodin piharakennuksessa avataan uusi työpajatilatila. Kestävän talouden ohjelmassa on todettu, että kaupunki ei tule investoimaan taidemuseoon ainakaan vuoteen 2026 ulottuvalla investointisuunnittelukaudella. Hanke koskettaa useita hallintokuntia ja sitä koordinoi kaupunkikehitys. Porvoon kaupungin ja Porvoon museon yhteistyön tiivistämistä selvitetään.

Liikunta- ja kulttuuritapahtumat vahvistavat Porvoon imagoa elinkeinoelämän ja 3. sektorin yhteistyöllä. Monialainen Kokonniemen kiinteistö- ja kehittämishanke tuo päätöksenteon pohjaksi vaihtoehtoja yritys-yhteistyön ja kaupungin liikuntatilojen rakentamisesta ja niiden rakenne- ja toimintamalleista ja rahoituksesta. Liikunnan painopisteitä ovat lasten ja nuorten liikkumisen monipuolistaminen, omatoimisen liikunnan suosiminen, liikuntalähetöiminnan laajentaminen sekä senioreiden ja erityisryhmien liikuntapalveluiden kehittäminen. Uusia kaupunkilaisille suunnattuja digipalveluita otetaan käyt-

töön. Osa aikuisten maksullisista kausiluonteisista liikuntaryhmistä siirretään ja toteutetaan yhdenmukaisesti KoMbin kursseina.

Nuorisopalvelut resursoivat nuoren yksilölliseen kohtaamiseen kaikissa työmuodoissa. Nuorten parissa toimivien verkostojen yhteistyötä kehitetään erityisesti koulujen ja oppilaitosten sekä oppilas- ja opiskelijahuollon kanssa. Ohjaamotoiminta on tarkoitus vakiinnuttaa ja palvelua kehittää edelleen nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Digitaalisia etäpalveluita kehitetään ja jatketaan ja osallistumisen kynnyksiä madalletaan. Linnamäen bänditiloille haetaan korvaavia tiloja. Virvikin leiri- ja retkialueen toimintamahdollisuuksia parannetaan.

Kansalaisopiston kurssitarjotin sisältää 19 000 opetustunnin puitteissa 774 elinikäisen oppimisen kurssia. Opisto panostaa sekä henkilökunnan että kurssilaisten digitaalisten taitojen kehittämiseen. Tavoitteena on luoda vaihtoehtoinen malli tarjota osa kurssiopetuksesta tulevaisuudessa etänä. Etäopetukseen soveltuvat mm. kielten opetus, yliopiston kurssit ja yhteiskunnalliset aiheet. Maahanmuuttajien opetuksessa keskitytään luku- ja kirjoitustaidon opetukseen ja tavoitteena on integroida maahanmuuttajat mahdollisimman hyvin suomalaiseen yhteiskuntaan. Teatteritaiteen perusopetuksen opettajan vakanssista luovutaan ja oppilaita ohjataan yksityisten teatteritaiteen perusopetusta antavien teatterikoulujen piiriin, joita kaupunki tukee.

Taiteen perusopetuksessa Porvoonseudun musiikkiopisto jatkaa digitaalisten opetuspalvelujen kehittämistä ja toteuttaa musiikin perusopetusta sekä lähi- että etäopetuksena, Covid19-tilanteen mukaan. Oppilaita on kahdeksan kunnan alueella n. 2 660 ja opetustunteja 48 800/v. Uusi etäopetussuunnitelma valmistellaan sivistyslautakuntaan ja otetaan käyttöön. Varhaisiän maksuton musiikkileikkikouluopetus toteutuu päivähoidon lapsille maksutta. Musiikkiopisto ja Taidekoulu osallistuvat kansalaisopiston kanssa uuden hallintomallin kehittämiseen. Taidekoulu toteuttaa lasten ja nuorten taidekasva-

tusta lähiopetuksena ja on valmis siirtymään etäopetukseen musiikkiopiston tavoin Covid19-tilanteen niin vaatiessa. Valmentava varhaisiän taidekasvatus toteutuu iltapäiväkerho Konstikkaan puitteissa.

Kuva-palveluiden tarpeita ja laatua arvioidaan ja kehitetään asiakastytytyväisyyskyselyin sekä kaikkien kohde-ryhmien, lasten, nuorten, työikäisten ja senioreiden palautteita kysellen ja kuullen. Laadun arviointi on tärkeä osa tapahtumien toteutusta. Kulttuuri- ja liikuntaohjelmien avulla linjataan asukkaiden tarpeisiin perustuvia palveluita ja harrastusmahdollisuuksia sekä tilatarpeita. Tilojen varaus- ja hallintaohjelmaa kehitetään hallintokuntien kesken. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa on valmisteilla selvitys taiteen perusopetuksen laitosten, musiikkiopiston ja taidekoulun sekä kansalaisopiston rakenteiden ja yhteisen hallinnon kehittämisestä kaupunginvaltuuston kestävän talouden ohjelman mukaisesti. Tavoitteena on tutkia eri vaihtoehtoja mahdollisen yhteisen hallinnon ja yhteisten tukipalvelujen osalta. Rakenneuudistus jatkuu Porvoon opistojen oman mallin pohjalta. Esitys lopullisesta ratkaisusta käsitellään sivistyslautakunnassa.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden henkilöstö (160 vakinaista/yht. 360) toimii asiantuntijatehtävissä. Suurin osa tilapäisestä henkilökunnasta on kansalaisopiston tuntiopettajia. Henkilökunnan hyvinvointiin ja jaksamiseen panostetaan, samoin johtamiseen ja kehittämiseen toiminnan jatkuvasti uudistuessa.

Kuvapalvelut eroavat muista peruspalveluista siten, että ne ovat usein maksullisia. Kirjaston (43 henk.) palvelut ovat kuitenkin maksuttomia, vaikka myöhästyneistä kirjoista veloitetaan sakkomaksu. Nuorisopalvelut (27) edistävät nuorten hyvinvointia ja tuottavat pääosin ilmaisipalveluja. Leiritoiminta on kuitenkin usein maksullista. Kulttuuri- (9) ja liikuntapalvelut (n. 50), musiikkiopisto (n.103), taidekoulu (20) ja kansalaisopisto (n. 177) tuottavat pääosin maksullisia kursseja, opetusta ja yleisötapahtumia. Kaikki em. yksiköiden varhaiskasvatus- ja kouluikäisten kulttuurikasvatussuunnitelmiin sisältyvät palvelut ja tapahtumat päiväkodeilla ja kouluissa ja muissa julkisissa tiloissa ovat maksuttomia, samoin erityisryhmien peruspalvelut.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden talous ei kasva Kestävän kehityksen talouden säästöohjelman aikana 2021-2022. Kaupunginvaltuuston hyväksymän säästöohjelman tavoitteena on vähentää kuusi (6) henkilötyövuotta eläköitymisen kautta. Säästöjä aikaansaadaan hallintorakenteita keventämällä ja tehtäviä uudelleen organisoida. Liikuntakurssien siirto kansalaisopistoon tuo toiminnallista yhdenmukaisuutta. Uusia tuloja ja tehokkuutta aikaansaadaan palveluita digitalisoimalla ja tuoteistamalla. Osallisuuden lisäämistä tukevat nuorten harrastepassin kehittäminen sekä liikunta- ja kulttuuri-setelien laajentaminen. Uusiin kehittämishankkeisiin haetaan avustuksia. Tulot (n. 5 Me) kattavat neljänneksen menoista. Vuoden 2021 toimintaan ja talouteen varaudutaan etätoiminnan vaihtoehtosuunnitelmin ja Covid19-virusepidemian uusiutumista varten laadituin valmiussuunnitelmin.

➤ Määräraha- ja tulot

➤ Henkilöstö

➤ Tunnusluvut

	TP2019	TA2020	TA2020+m	TAe2021	TS2022	TS2023
Toimintatuotot	10 383 431	9 663 536	9 663 536	10 780 300	10 942 005	11 106 135
Toimintakulut	-122 867 495	-125 847 865	-123 301 853	-128 211 626	-130 033 300	-131 983 800
Toimintakate	-112 484 065	-116 184 329	-113 638 317	-117 431 326	-119 091 296	-120 877 665

ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen ja ensihoidon palveluja tuloksellisesti ja kustannustehokkaasti Itäisellä Uudellamaalla. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on haluttu yhteistyökumppani, joka henkilöstönsä kautta on jatkuvasti kehittämässä itäuusmaalaisten turvallisuutta kaikilla pelastuslaitoksen vastuualueilla, sekä on osallistunut, ja edelleen osallistuu vahvasti kansalliseen kokonaisturvallisuuden kehittämiseen.

Haasteita kehittämiselle on tuonut jatkuva epätietoisuus siitä, mitä pelastustoimen ja soten siirtäminen perustettavien maakuntien hoidettavaksi tulee tarkoittamaan. Mikäli lait maakuntien perustamiseksi hyväksytään eduskuntakäsittelyssä, tulee maakuntavalmisteluun asettaa henkilöstöresursseja. Nykyisestä henkilöstöstä tämän resurssin irrottaminen tulee olemaan haasteellista, mutta hyvällä yhteistyöllä muiden valmistelutahojen kanssa, tämä saataneen toimimaan. Tämän lisäksi saimme Öljynsuojarahastolta yllättävän ilmoituksen vuoden 2019 lopussa, ettei korvauksia voida maksaa muihin, kuin ennakkopäätöksellä sovittuihin hankkeisiin. Tämä on asettanut suuria haasteita erityisesti Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle, koska olemme panostaneet vahvasti öljyntorjuntaan, myös ottamalla kansallisia suorituskykyjä hoidettavaksemme, sillä alueellamme on selkeästi tarvetta varautua öljyonnettomuuksiin.

Tulevaisuuden haasteena on myös pelastustoimen toimiminen kahdessa eri ICT-verkkoympäristössä. Toisaalta Itä-Uudenmaan pelastuslaitos toimii Porvoon kaupungin ylläpitämässä hallintoverkossa, jossa hoidetaan kaikki hallintoon kuuluvat toiminnot. Toisaalta taas pelastuslaitos toimii turvallisuusviranomaisena Erillisverkkojen ylläpitämässä Turvallisuusverkossa (Tu-ve). Turvallisuusverkossa hoidetaan kaikki hälytys- ja valvontatoiminta. Tulevaisuudessa on selkeä tavoite saada kaikki viranomaistoimintaan kuuluvat toiminnot turvallisuusverkkoon. Kahdessa eri ICT-ympäristössä toimiminen lisää väistämättä kustannuksia, ja vuosina 2021 -

2022 Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen onkin siirrettävä toimintojaan entistä enemmän turvallisuusverkon puolelle, ja tämä tulee nostamaan kustannuksia.

Esitetyistä haasteista riippumatta, pelastuslaitoksen toimintojen kehittämistä jatketaan annettujen taloudellisten kehysten sallimissa puitteissa.

Pelastuslaitoksen tuottamien pelastustoimen palvelujen alueellinen saatavuus ja taso on määritelty yksityiskohteisemmin pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksessä, joka on laadittu yhteistyössä sopijakuntien kanssa. Palvelutasopäätös vuosille 2021-2024 valmistuu vuoden 2020 aikana siten, että se astuu voimaan vuoden 2021 alusta.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin, Porvoon sairaanhoitoalueen ja pelastuslaitoksen välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ensihoidon palvelutuotannon toteuttamisesta Porvoon sairaanhoitoalueen kunnissa. Ensihoito- ja ensivastepalvelujen tuottamisesta.

Keskeisiä toimintaympäristön muutoksia ovat vapaaehtoishenkilöstön saatavuus sekä erilaisten hankkeiden tehokas hyödyntäminen pelastuslaitoksen toiminnassa. Vapaaehtoishenkilöstön (sivutoimisten sekä sopimuspalokuntalaisten) saatavuudessa on edelleen ollut haasteita, ja on nähtävissä, että haasteet tulevat kasvamaan. Pelastuslaitoksen kanssa henkilökohtaisen sopimuksen tehneiden määrä (sivutoimiset), ja aktiivisesti toimintaan osallistuvien määrä on huolestuttavasti pienentynyt. Samoin on edelleen haasteellista saada uusia sopimuspalokuntalaisia sitoutumaan toimintaan ja erityisesti saada heidät suorittamaan hyväksytysti savusukellukseen vaadittava kuntotesti.

ASUKASLUKU
*ennakkotilasto
06/2020

98 105

ENSIHOIDON
TEHTÄVÄT

12 639

SUORITETUT
VALVONTA-
TOIMENPITEET

4 013

PELASTUSTOIMEN
TEHTÄVÄT

2 412

Tilinpäätös 2019

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Pelastustoimen johto

Vuodelle 2021 pelastustoimen johtoon ei esitetä henkilöstömuutoksia.

Yhteistoimintaneuvottelujen lopputulemana kirjattiin 'Itä-Uudenmaan Pelastuslaitoksessa jätetään 1-3 tehtävää täyttämättä. Tämä on mahdollista vain, jos toimintavalmius ei vaarannu.'

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksella toiminnot ovat suurimmaksi osaksi sellaisia, jotka suoraan vaikuttavat toimintavalmiuteen, jonka täyttymistä Aluehallintovirasto valvoo. Tästä syystä pelastuslaitos osallistuu henkilöstökulujen pienentämiseen siten, että vuoden 2020 aikana on lakkautettu Lapinjärvellä ylläpidetty yksikönjohtajien varallaolo. Tästä muodostuu pysyvä säästö, joka vastaa yhden palomiehen vuosikustannuksia. Tämän lisäksi vuorohenkilöstön kokonaiskorvaukseen siirtyminen on mahdollistanut tehokkaamman työvuorosuunnittelun, joka on tuonut tätäkin huomattavan paljon suuremmat säästöt.

Pelastustoimi

Pelastustoimeen ei esitetä henkilöstömuutoksia.

Ensihoito

Ensihoidon osalta hyväksytyssä henkilöstösuunnitelmassa on ollut kaksi ensihoitajan vakinaista tointa, joita ei vuoden 2020 aikana ole täytetty vakinaisilla toimenhaltijoilla, vaan tehtävät on hoidettu sijaisilla.

Ensihoidon toiminnallinen organisaatio on toiminnan aloituksesta saakka, vuodesta 2012, toiminut samalla henkilöstömäärällä, työtehtävien kuitenkin lisääntyessä samaan aikaan. Tästä syystä esitetään toisen täyttämättömistä vakinaisista toimista muutettavaksi ensihoitomestarin viraksi. Ensihoitomestarin tehtävänä on ylläpitää ensihoidon suunnitelmia, kehittämistyötä, osallistua päivittäiseen ensihoidon johtamiseen, sekä toimia ensihoitopäällikön sijaisena. Työtehtävät edellyttävät viranhaltijapäätösten tekemistä, josta syystä kyseessä tulisi olla nimenomaan virka. Kyseinen muutos ei lisää ensihoidon henkilömäärää. Todettakoon, että ensihoidon tilaajan, eli Porvoon sairaanhoitoalueen, ensihoidon edustajien kanssa on tarpeesta yhteinen näkemys.

➤ [Määräraha-aulukot](#)

➤ [Henkilöstö](#)

	TP2019	TA2020	TA2020+m	TA2021	TS2022	TS2023
Toimintatuotot	15 244 551	15 571 256	15 571 256	16 720 700	16 971 511	17 226 083
Toimintakulut	-14 406 930	-14 956 255	-14 706 255	-15 711 100	-15 946 767	-16 185 968
Toimintakate	837 621	615 001	865 001	1 009 600	1 024 744	1 040 115

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki on vetovoimainen työnantaja. Henkilöstöohjelmassa painotetaan osaamistarpeiden uudelleen arviointia, mikä tapahtuu luontevasti tehtävien ja virkojen vapautuessa. Kestävän talouden ohjelman hyväksymisen yhteydessä on sovittu 47,5 – 61,5 rekrytoinnin vähentämisestä vuoden 2022 loppuun mennessä. Vähennykset tehdään hyödyntämällä eläköitymisiä ja muuta vaihtuvuutta. Vuoden 2021 henkilöstösuunnitelman mukaan virkojen ja työsuhteiden määrä kaupungin toimialoilla kasvaa yhteensä 10,3 vakanssilla. Virkasuhteiset vähenevät 1,5 palvelussuhteella ja työsuhteiset lisääntyvät 11,8 palvelussuhteella. Koronapandemia, työllisyyden kuntakokeilu, valmistautuminen sote-maakuntaudistukseen ja myös muut valtion osarahoittamat hankkeet lisäävät henkilöstömäärää lyhyellä aikavälillä, vaikka pitkällä aikavälillä tavoitteena on tehostaa prosesseja ja vähentää palvelussuhteiden määrää. Henkilöstösuunnitelmaan lisättävät vakanssit on priorisoitu yhdessä toimialojen kanssa. Hankehenkilöstö palkataan määräajaksi, jolloin palvelussuhteet päättyvät määräajan päättyessä.

Liikelaitos Porvoon tilapalveluiden henkilöstömäärä vähenee kahdella ja puolella palvelussuhteella, kun osa-aikainen palvelupäällikön tehtävä lakkaa ja työtehtävät järjestellään uudelleen siten, että kehittämisspäälikkö vastaa laatutyöstä ja henkilöstöön liittyvät tehtävät siirtyvät toimisto- ja henkilöstösihteerille. Lisäksi kaksi ruokapalvelutyöntekijän tehtävää poistuu SOTE-ateriapalveluista kotipalveluaterioiden ulkoistuksesta johtuen. Liikelaitos Porvoon veden palvelussuhteiden määrä pysyy ennallaan. Kestävän talouden ohjelman mukaisen yhden palvelussuhteen pysyvistä vähennyksestä päätetään v. 2021 loppuun mennessä. Suunnitteluinsinöörin tehtävän täyttäminen siirretään vuoden 2022 alkuun. Liikelaitos Kuninkaantien työterveydessä palkataan työterveyssihteeriksi osa-aikaisten henkilöiden lisäksi, muilta osin palvelussuhteiden määrä pysyy ennallaan.

Konsernihallinnon organisaatio muuttuu 1.1.2021 alussa kun vuonna 2020 tehtyjen päätösten mukaisesti hallintopalvelukeskus siirtyi rahoitusjohdon alaisuuteen. Muutoksen yhteydessä tietohallinto siirtyi suoraan rahoitusjohtajan alaisuuteen ja kehityksikkö siirtyi hallintojohdosta samoin rahoitusjohtoon. Tavoitteena on lähentää erityisesti talouteen ja ICT:hen liittyviä toimintoja ja saada tätä kautta synergia- ja tehokkuushyötyjä. Viestintän strategista roolia kehitetään siirtämällä viestintäyksikkö hallintojohdosta kaupunginjohtoon suoraan kaupunginjohtajan alaisuuteen. Koronapandemia, työllisyyden kuntakokeilu ja valmistautuminen sote-maakuntaudistukseen lisäävät merkittävästi viestinnän tarvetta

ja työmäärää seuraavina vuosina. Viestintäyksikköön palkataan yksi määräaikainen viestinnän suunnittelija. Rahoitus järjestetään olemassa olevilta eri momenteilta. Lisäksi viestintäsihteerin tehtävät muutetaan viestintä-assistentin tehtäviksi. Konsernijohtoon ja hallintopalvelukeskuksen henkilöstövähennykset on suunniteltu toteutettavaksi siten, että konsernijohtoon kohdistuu 1-2 palvelussuhteen vähennys ja hallintopalvelukeskukseen 1-2 palvelussuhteen vähennys vuoden 2022 loppuun mennessä. Tässä vaiheessa on tunnistettu, että yksi tehtävä voidaan jättää täyttämättä rahoitusjohdossa, toimintajohdossa sekä hallintopalvelukeskuksessa.

Kaupunkikehityksessä sekä lupa- ja valvonta-asioissa vähennetään suunnitteluavustajan tehtävä kaupunkisuunnittelusta vuonna 2021. Kuntateknikaassa hyödynnetään henkilöstöohjelman mukaisesti eläköitymisiä ja vahvistetaan tulevaisuuden osaamistarpeita muuttamalla tehtäväkuvauksia ja tehtäviä. Kaksi osa-aikaista suunnitteluavustajan työsuhdetta lakkautetaan ja tilalle tulee yksi teknisen suunnitteluavustajan työsuhde. Toimenkuva laajenee nykyisestä koskemaan asioiden ja hankkeiden valmistelua. Lisäksi toimistosihteerin työsuhde lakkautetaan ja tilalle tulee työsuhteinen taloussuunnittelija, joka hoitaa kuntateknikan talousseurantaa sekä kehittää kustannusseurantaa. Tiemestarin eläköityessä tilalle palkataan työsuhteinen katurakennusinsinööri. Kaupunkikehityksen osalta kestävän talouden ohjelmaa toteutetaan luonnollisen poistuman kautta. Vuonna 2020 vähenee 3 tehtävää, ja vuonna 2021 1 tehtävä. Yhden hyväksytyn tehtävän täyttäminen siirretään vuodelta 2020 vuodelle 2021.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelussuhteet lisääntyvät yhteensä 4,5 palvelussuhteella, kun huomioidaan myös kuluvan vuoden aikana tehdyt muutokset. Vuoden 2020 aikana sosiaali- ja terveystoimen johdossa on järjestetty tehtäviä uudelleen. Hoitotyön johtajan ja kehittämisspäälikön virat yhdistettiin kehittämisjohtajan viraksi ja vapautuvasta vakanssista muodostettiin sovellusasiiantuntijan työsuhteinen tehtävä. Kaupunginhallitus on keuhkallä 2020 päättänyt, että Porvoo ei liity Apottiin, vaan jatkamme nykyisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittämistä. Sovellusasiiantuntija työskentelee asiakas- ja potilastietojärjestelmien asiantuntijana. Hyvinvointikoordinaattorin ja vapaaehtoistyön koordinaattorin tehtävät yhdistettiin ja vapautuvasta vakanssista muodostettiin 0,5 suunnittelijan työsuhteinen tehtävä, joka täytetään kesäkuusta 2021 lähtien. Suunnittelijan tehtävänä on hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä asiantuntijatehtäviä.

**HENKILÖSTÖ
YHTEENSÄ
2725**

Tulevaa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta valmistellaan itäisellä Uudellamaalla Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus- ja Rakenneuudistushankkeissa. Hankkeisiin on vuoden 2020 aikana palkattu hankepäällikkö, hankesihteeri ja it-suunnittelija, jotka jatkavat tehtävissään vuoden 2021 loppuun saakka.

Kotihoidon resurssipoolista siirretään yksi täyttämättä oleva sairaanhoitajan tehtävä sosiaali- ja terveystoimen johtoon ja nimike muutetaan hygieniahoitajaksi, jonka tehtävänä on vastata koko sosiaali- ja terveystointa koskevasta hygieniaohtauksesta. Maahanmuuttajanuorten tuetussa asumisyksikössä ja lastensuojelun jälkihuollossa jatketaan sosiaalityöntekijän virkaa kahden vuoden määräajaksi. Lastensuojelun jälkihuollon ikäraja on noussut 21 ikävuodesta 25 ikävuoteen, joten asiakasmäärät ovat kasvaneet. ELY-keskus korvaa puolet sosiaalityöntekijän palkkakustannuksista. Toiminnan uudelleenorganisoinnin johdosta asumisohjaajan tehtävä muutetaan sosiaaliohjaajan viraksi. Sipoo liittyy Itä-Uudenmaan yhteiseen perheoikeudelliseen yksikköön ja Sipoo siirtyy yksi lastenvalvojan virka Porvoon kaupungille.

Kestävän talouden ohjelman mukaiset henkilöstövähennykset toteutuvat sosiaali- ja terveystoimessa siten, että tehtäviä on yhdistetty irtisanoutumisten jälkeen ja avointen tehtävien täyttämistä on pitkitetty.

Sivistystoimen palvelussuhteet on esitetty henkilöstöohjelmassa uudella tavalla ja siksi vuoden 2020 ja vuoden 2021 luvut eivät ole vertailukelpoisia. Sivistystoimessa on laaja hankesalkku, jonka osalta palkkakustannuksista osa saadaan hankerahoituksena. Aiempina vuosina hanketyössä olleet henkilöt on voitu jättää vakinaiselle nimikkeelleen, ne on voitu ilmoittaa määräaikaisina palvelussuhteina tai ne ovat voineet jäädä myös henkilöstösuunnitelman ulkopuolelle, kun hanke on käynnistetty tai saanut rahoituksen kesken talousarviovuoden. Projektisalkun ja projektien henkilöstöresurssien toimintamallia on ryhdytty kehittämään. Kokonaisuudessaan projekteissa työskentelee noin 58 henkilötyövuotta.

Koulutuspalveluissa koko opetushenkilöstö on virkasuhteisia. Koulunkäynnin ohjaajat, koulusihteerit ja oppilashuoltohenkilöstö ovat työsopimussuhteessa. Henkilöstösuunnitelma perustuu tuntikehyspäättökseen sekä lakisääteisen koulukäynnin avustajatarpeen vuosittaiseen arviointiin. Opettajien palkkausjärjestelmä perustuu opetusvelvollisuuteen ja ylitunteihin. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilöstömäärä voi vaihdella riippuen siitä tekeekö opetushenkilöstö ylitunteja vai otetaanko ylitunteja tekemään ulkopuolisia henkilöitä. Eri koulujen oppilasmäärien vaihtelun johdosta joidenkin virkojen ja tehtävien sijoituspaikkaa muutetaan. Koulujen henkilöstö palkataan uutta lukuvuotta varten lukuvuoden alkaessa.



Suomenkielisistä koulutuspalveluista vuonna 2021 arvioidaan vähenevän henkilöstöä yhteensä 4,5 henkilötyövuotta vastaava määrä kestävän talouden ohjelman mukaisesti, vaikka oppilasmäärä hieman nousee. Haasteena on se, että oppilasmäärän nousu tapahtuu yläkouluissa ja vastaavasti oppilasmäärän lasku on vähäistä alakouluissa, jolloin yhtään luokkaa/ryhmää ei kuitenkaan vähene. Tämä tarkoittaa sitä, että virkoja ei ole syytä lakkauttaa vaan vähennys tapahtuu opettajien ylitunneista.

Ruotsinkielisistä koulutuspalveluista vuonna 2021 arvioidaan vähenevän henkilöstöä yhteensä 5,5 henkilötyövuotta vastaava määrä kestävän talouden ohjelman mukaisesti verrattuna vuoteen 2019. Ruotsinkielisissä esikouluissa on tänä vuonna 180 lasta, eli oppilasmäärä pysyy suurin piirtein samana lukuvuonna 2021-22 kun tänä lukuvuonna. Vaikka oppilasmäärä vähitellen laskee, vuosiluokilla 7-9 oppilasmäärän laskua ei tapahdu aina kuuden vuoden sisällä. Tämä tarkoittaa sitä, että virkoja ei ole syytä lakkauttaa vaan vähennys tapahtuu opettajien ylitunneista.

Valtion erityisavustuksilla on palkattu suomenkielisiin koulutuspalveluihin projektityöntekijöitä arviolta 15 henkilötyövuotta vastaava määrä, joista 11 ulkopuolelta ja ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin on palkattu projektityöntekijöitä arviolta 9 henkilötyövuotta vastaava määrä, joista 6 ulkopuolelta.

Varhaiskasvatuspalveluissa on otettu käyttöön varhaiskasvatuslain mukaiset ammattinimikkeet. Nimikemuutokset näkyvät varhaiskasvatuspalvelujen henkilöstösuunnitelmassa. Päiväkotipaikkoja on tarvittu lisää, minkä vuoksi on perustettu vuokratiloihin tilapäisiä päiväkotiryhmiä Ylä-Haikkoon ja Satumäen päiväkotien yhteyteen. Gammelbackan päiväkodin tilapäisryhmän toiminta päättyy. Tilapäisryhmiä varten on palkattu määräaikaista henkilöstöä. Varhaiskasvatuksen yhteisiin on siirretty avoimista varhaiskasvatuspalveluista varhaiskasvatuksenohjaaja ja kolme vakan asiantuntijaa. Varhaiskasvatuksen kerhojen ja avoimien varhaiskasvatuspalvelujen henkilöstö on yhdistetty samalle kustannuspaikalle. Perhepäivähoidon vähenemisen seurauksena on vähennetty 8 perhepäivähoitajan tehtävää. Perhepäivähoidon käytön väheneminen näkyy osittain päiväkotipaikkojen lisääntyvänä kysyntänä. Valtion erityisavustuksilla on palkattu 13 projektityöntekijää varhaiskasvatuspalveluihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa eläköityy lähivuosien aikana useita henkilöitä. Kestävän talouden ohjelman toteuttamiseksi kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa vähennetään vuosien 2021-2022 aikana 12 palvelussuhdetta. Osa eläköitymisen vuoksi vapautuvista tehtävistä täytetään palveluiden tai opetuksen jatkumisen turvaamiseksi, osa hallinto- ja muista vapautuvista tehtävistä

tullaan vähentämään. Vähennykset kohdentuvat etupainotteisesti vuoteen 2021. Osa vähennettävistä palvelussuhteista on jätetty täyttämättä jo vuoden 2020 aikana. Liikuntapalveluiden työikäisille ja senioreille suunnatut, aikuisille avoimet maksulliset liikuntakurssit siirretään kansalaisopiston kursseiksi päällekkäisyyden poistamiseksi. Näin kyseiset liikunnonohjaustunnit voidaan saada valtionosuuden piiriin. Valtionosuustunteja vapautuu, kun taiteen perusopetuksen virka lakkautetaan kansalaisopistossa. Liikuntapalvelut keskittyvät liikuntaohjelman mukaisesti lasten ja nuorten ja aiemmin liikuntaa harrastamattomien maksuttomaan liikunnonohjaukseen sekä erityisryhmien ja senioreiden maksuttomaan ja/tai maksulliseen erityisliikunnonohjaukseen.

Sivistystoimi on tehnyt suunnitelmia rekrytointien harkittuun rajoittamiseen kestävän talouden ohjelman toteuttamiseksi. Tavoite on vuonna 2021 saavuttaa 15 palvelussuhteen vähennys ja vuonna 2022 16 palvelussuhteen vähennys. Suurimmat määrät kohdentuvat kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin. Varhaiskasvatuksessa on yhdistetty kaksi päiväkodinjohtajan virkaa, varhaiskasvatuksessa ja koulutuspalveluissa on säännelty määräaikaaisuuden kestoja. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa on jätetty teatteritaiteen lehtorin virka täyttämättä. Koulutuspalveluissa on tuntikehyks pienentynyt. Suhdeluku tuntikehyksessä on säilynyt ennallaan.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstömäärä pysyy ennallaan. Ensihoitoon perustetaan ensihoitomestarin virka vahvistamaan ensihoitopalvelun laadullista kehittämistä ja samalla lakkautetaan ensihoitajan täyttämätön tehtävä. Porvoon sairaanhoitoalue ensihoidon tilaajana puoltaa ensihoitomestarin viran perustamista. Yksi päätoiminen hoitotason ensihoitajan tehtävä muutettaisiin ensihoitomestarin viraksi.

Henkilöstösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto perustaa

- Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle ensihoitomestarin viran työsuhteen ensihoitajan tehtävän tilalle
- sosiaali- ja terveystoimen lapsi- ja perhepalveluihin sosiaaliohjaajan viran.

Kaupunginhallitus päättää lakkauttaa

- 1 musiikkisihteerin virka Porvoonseudun musiikkiopistosta
- 3 määräaikaista tuntiopettajan virkaa Taidekoulun Konstikas-iltapäiväkerhosta
- 2 tilapäistä tuntiopettajan virkaa Taidekoulusta
- 1 teatteritaiteen opettajan viran Porvoon kansalaisopistosta, sekä
- 1.8.2021 alkaen apulaisrehtorin viran Porvoon kansalaisopistosta.

Henkilöstösuunnitelma 2020–2022

Vakituinen ja yli 6 kuukauden määräaikainen henkilöstö

TOIMIALOJEN HENKILÖSTÖ	2019	2020	2021	2022	2023
KONSERNIHALLINTO					
Virat	49,3	48,8	48,8	49,0	49,0
Työsuhteiset	210,7	212,7	208,0	207,0	206,0
Yhteensä	260,0	261,5	256,8	256,0	255,0
<i>Konsernijohto</i>					
Virat	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Työsuhteiset	96,0	97,0	94,0	94,0	93,0
Yhteensä	105,0	106,0	103,0	103,0	102,0
<i>Kaupunkikehitys</i>					
Virat	40,3	39,8	39,8	40,0	40,0
Työsuhteiset	114,7	115,7	114,0	113,0	113,0
Yhteensä	155,0	155,5	153,8	153,0	153,0
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI					
Virat	189,0	193,0	191,0	191,0	191,0
Työsuhteiset	656,5	653,7	660,2	656,2	656,2
Yhteensä	845,5	846,7	851,2	847,2	847,2
SIVISTYSTOIMI					
Virat	649,5	649,5	649,0	649,0	649,0
Työsuhteiset	792,5	791,0	802,0	802,0	801,0
Yhteensä	1 442,0	1 440,5	1 451,0	1 451,0	1 450,0
PELASTUSTOIMI					
Virat	89,0	94,0	95,0	95,0	95,0
Työsuhteiset	70,0	72,0	71,0	71,0	71,0
Yhteensä	159,0	166,0	166,0	166,0	166,0
YHTEENSÄ					
Virat	976,8	985,3	983,8	984,0	984,0
Työsuhteiset	1 729,7	1 729,4	1 741,2	1 736,2	1 734,2
Yhteensä	2 706,5	2 714,7	2 725,0	2 720,2	2 718,2

LIIKELAITOSTEN HENKILÖSTÖ	2019	2020	2021	2022	2023
Porvoon vesi					
Virat	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Työsuhteiset	39,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Yhteensä	43,0	44,0	44,0	44,0	44,0
Porvoon tilapalvelut					
Virat	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Työsuhteiset	257,5	243,5	241,0	241,0	193,0
Yhteensä	260,5	246,5	244,0	244,0	196,0
Kuninkaantien työterveys					
Virat	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Työsuhteiset	16,0	16,0	17,0	17,0	17,0
Yhteensä	22,0	22,0	23,0	23,0	23,0

➤ [Yksityiskohtainen henkilöstösuunnitelma](#)

INVESTOINNIT

Investointiperustelut

Investointisuunnitelma sisältää talousarviovuodelle 2021 yhteensä 32,5 miljoonan euron investoinnit, joista noin 15,8 miljoonaa euroa kohdistuu talonrakennusinvestointeihin ja noin 14,0 miljoonaa euroa kaupunkikehityksen investointeihin. Loppuosa investoinneista on muun muassa irtainta käyttöomaisuutta. Talousarviovuodelle 2021 kohdistuvista hankkeista euromääräisesti merkittävimmät ovat päiväkotit Metsätähti sekä Kullon yritysalue. Lisäksi vuonna 2021 tehdään lukuisia pienempiä investointeja koulu- ja päiväkotirakennuksiin sekä niiden piha-alueisiin.

Talonrakennusinvestoinnit

Hallinnon toimitilojen keskittäminen

Kaupungin eri toimialojen hallintotoimintojen keskittämisen suunnittelua jatketaan vuonna 2021. Suunnittelu konkretisoituu kaupungin keskustassa sijaitsevaan Nimbuksen toimitaloon, josta on Inveon-koulutusyhtymän puron yhteydessä siirtymässä kaupungin omistukseen talon 2. ja 3. kerrokset kokonaan ja osa 4. kerroksesta. Tilojen hallintaan liittyvät osakkeet siirtyvät kaupungin hallintaan loppuvuodesta 2020. Tilojen käytöstä laaditaan kattava hanke- ja viestintäsuunnitelma, jossa tutkitaan osallistavasti tilojen käyttömahdollisuudet, tarvittavat muutostyöt kustannuksineen, kartoitetaan mahdollisten siirtyvien yksiköiden keskinäinen synergia, tutkitaan yhdessä kaupunkikehityksen kanssa mahdollisten vapautuvien omien tilojen tuleva käyttötarkoitus, hyödyntäminen ja kaupunkikuvallinen merkitys, tarvittavat kaavamuutokset, mahdolliset irtisanottavat ulkopuoliset vuokrasopimukset ja niistä saatava säästö, pysäköintiratkaisut, tulevat liikennevirrat jne. Alustavien suunnitelmien mukaisesti tiloihin olisi sijoitettavissa noin 150 työpistettä.

Varikko Kaupunginhakaan

Kaupunginhaan yhteisvarikon hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä. Varikkotoiminnot keskittämällä Suistohallin ja Ölstensin varikoista voidaan luopua. Suistohallin osalta uusi käyttö edellyttää kaavoitusta. Ölstensin varikon osalta kiinteistö voidaan

myydä. Investoinnin kannattavuus perustuu erityisesti toiminnan tehostamisesta ja järkevöittämisestä saataviin hyötyihin. Tilojen ja kaluston käyttöastetta saadaan merkittävästi korotettua eikä eläköityvän henkilöstön tilalle tarvita jatkossa aina vastaavaa vakanssia. Ennen hankkeen käynnistämistä selvitetään tarkemmin, miten kiinteistöhoito konsernitasolla voitaisiin toteuttaa taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös kaupungin asuntokonsernin ja Porvoon tilapalvelun kiinteistöhoiton mahdolliset synergiat. Keskittäminen edellyttää Kaupunginhaan varikon laajentamista ja vanhan 1970-luvulla rakennetun hallin peruskorjaamista.

Varikon investoinnin toiminnallinen ja kokonaistaloudellinen selvitystyö tulee teettää myöhempien vuosien päätöksenteon tueksi vuoden 2021 loppuun mennessä. Samoin myös hallinnon toimitilojen keskittämisen investointihanketta varten edellytetään ennen toteuttamista kaikkien kaupungin hallinnassaan tai vuokrattuina olevien hallinnon tilojen perusteellista selvitystä.

Huhtisen päiväkotit

Huhtisen päiväkotit on neljän ryhmän päiväkotit, joka on rakennettu vuonna 1991. Päiväkotit tulee lähivuosina peruskorjata ja siinä yhteydessä tulee harkita päiväkodin laajentamista kuuden ryhmän päiväkodiksi. Vuoden 2021 aikana laaditaan hankesuunnitelma, jossa vertailaan peruskorjauksen ja laajennuksen toiminnallisuutta ja investointi- ja käyttökustannuksia vastaavaan kuusi-ryhmäiseen uudisrakennukseen. Hankesuunnitelman perustella päätetään, kumpi toteutusvaihtoehtoista on kannattavampi. Huhtisten päiväkotit, joko peruskorjattuna ja laajennettuna tai uudisrakennuksena, korvaa valmistuttuaan Suomenkylän päiväkodin. Suomenkylän päiväkodin rakennus on päivähoitoyksikkönä pieni, kiinteistön korjaamiseen liittyy edelleen riskitekijöitä, eikä kiinteistöä kannata korjata. Hankesuunnitelmavaiheessa otetaan kantaa päivähoiton järjestämiseen alueella.

Päiväkoti Metsätähti

Rakennustyöt alkoivat kesällä 2020 ja ne jatkuvat suunnitelman mukaisesti. Uudessa päiväkodissa on kymmenen hoitoryhmää ja se valmistuu vuonna 2021. Päiväkoti tehdään kaupungin strategiaa ja ympäristöohjelmaa noudattaen puurakenteisena CLT-tekniikkaa käyttäen.

Hinthaaran sivistyskeskus

Hinthaaran sivistyskeskuksen vanhin osa on purettu vuonna 2018 ja osa koulusta toimii väistötiloissa. Liikuntasalirakennus on huonokuntoinen ja selvitykset osoittavat, ettei hallia kannata peruskorjata vaan korvata uudisrakennuksella. Hankesuunnittelu käynnistetään syksyllä 2020 ja se valmistuu kevään 2021 aikana.

Huhtisen koulu

Hanke käsittää sekä Huhtisen koulun että Kuutamopolun päiväkodin pihojen ja pintarakenteiden peruskorjauksen. Hanke kilpailutettiin talvella 2020. Tarjouksia tuli ainoastaan yksi, mikä ylitti lisäksi määräraharakenteiden selvästi. Tarjous päätettiin hylätä, minkä jälkeen suunnitelmia on muokattu vielä yhteistyössä sivistystoimen kanssa. Pihan peruskorjaus kilpailutetaan uudestaan alkuvuodesta 2021.

Jokilaakson koulu

Kerkkoon koulun ja Tuorilan koulun kaikkiin rakennuksiin tehtiin vuonna 2018 kuntotutkimukset. Kuntotutkimukset osoittivat, että osa rakennuksista on peruskorjattava ja/tai korvattava uudisrakennuksilla. Kerkkoon alueelle on päätetty tehdä yksisarjainen koulu sekä esi-koulu. Vanhan liikuntasalin peruskorjaus valmistuu vuoden 2020 aikana, pihat korjataan uudisrakennuksen valmistuttua. Uusi koulurakennus hankitaan siirtokelpoisena moduuliratkaisuna pitkänaikaisella, vähintään 10 vuotisella leasingvuokrasopimuksella.

Kvarnbackens skola

Koulun piha kunnostetaan kesällä 2021.

Borgå Gymnasium

Borgå Gymnasiumin julkisivut, ikkunat ja osa vesikattoa korjataan kesällä 2021. Kiinteistö on suojeltu. Rakennus on peruskorjattu edellä mainittuja rakennusosia lukuun ottamatta vuosina 2006 ja 2007. Nyt tehtävän korjaustyön yhteydessä kunnostetaan tontilla oleva suojeltu ns. vahtimestarin talo. Korjauksen jälkeen taloa voidaan käyttää koulutoimeen tai mahdollisena väistö- tms. tiloina muuhun kaupungin palvelutoimintaan.

Itäisten alueiden koulut

Sekä Ilolan että Sannäsin koulut on päätetty säilyttää. Molempien koulujen vanhimmat osat puretaan, osa rakennuksista peruskorjataan ja purettavien rakennusten tilalle hankitaan siirtokelpoiset moduulirakenteiset uudisrakennukset kiinteistöleasingmallilla. Purku- ja peruskorjaustyöt ja uusien tilojen asennukset valmistuvat syksyllä 2021.

Gammelbackan koulu ja monitoimitalo

Läntisen alueen sivistyspalvelujen selvityksen yhteydessä selvitetään myös Albert Edelfeltin koulun pienluokkien ja Tulliportin päivähoidon tarvitsemat tilaratkaisut. Lisäksi samassa yhteydessä selvitetään miten kirjasto-, nuoriso- ja hyvinvointipalvelut tulisi järjestää Gammelbackan alueella. Tavoitteena on, että kokonaisuus on toiminnallisesti järkevä, turvallinen ja oppimiseen kannustava sekä alueen asukkaiden kannalta toimiva ja tarkoituksenmukainen.

Porvoontalo

Porvoontalon hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä. Kiinteistö on suojeltu. Suunnitelman mukaisesti tilat peruskorjataan ja rakennetaan sisäosiltaan täysin uusiksi pääosin kulttuurin ja vapaa-ajan toimintojen käyttöön. Tulevan vuoden aikana aloitetaan talon sisäpuolen purkutyöt. Toteutussuunnittelun yhteydessä talolle tulee laatia kattava käyttösuunnitelma, jotta sen tuleva käyttöaste saadaan mahdollisimman korkeaksi. Hankkeen kokonaistaloudellisuus edellyttää myös osasta nykyisistä toimitiloista luopumista ja niiden mahdollista myymistä (mm. Kansalaisopiston toimitilat). Ennen hankkeen toteuttamista asia on käsiteltävä ja hyväksytävä luottamushenkilöelimissä jotka vastaavat kokonaisuudesta. Hankkeen merkitys toimintaan ja sen taloudelliset vaikutukset tulee selvittää.

Kirjasto

Pääkirjaston hankesuunnitelman mukainen investointi käsittää kirjastotoimintojen uudelleenjärjestelyt kokonaisuudessaan. Tavoitteena muutoksille on uuden aikaistaa kirjaston toimintaa, mahdollistaa paremmin isommalle yleisömäärälle kohdennetut tapahtumat, parantaa palveluja sekä tehdä kirjasto houkuttelevaksi erityisesti lapsille ja nuorille. Pääkirjastoon tulee omatoimikirjasto.

Kokonhalli ja jäähalli

Kokonhallin ja jäähallin hankkeiden yhteydessä tulee selvittää myös Gammelbackan v. 2023-2025 taloussuunnitelmassa esitetyn kouluhankkeen yhteensovittamista liikuntapuiston suunnittelun ja kehittämisen kanssa.

Energiansäästöinvestoinnit

Energiansäästötavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että energiansäästötoimenpiteitä tehdään sekä talonrakennusinvestointien ja peruskorjausten yhteydessä että olemassa olevissa kiinteistöissä. Painopiste energiansäästöinvestoinneissa on talotekniikassa, kuten esimerkiksi ilmanvaihtojärjestelmien lämmöntalteenottolaitteissa ja säätöautomaatiikassa. Aurinkoenergian hyödyntämistä lisätään kohteissa, missä sillä saavutetaan järkevä takaisinmaksuaika. Energiansäästöinvestoinneilla pyritään vastaamaan myös energiatehokkuuden ja kestävän kehityksen tavoitteisiin. Mittavat energiansäästötavoitteet ovat välttämättömiä mm. taloudellisten säästö- tavoitteiden saavuttamiseksi ilmastomuutokseen vastaamiseksi.

Kuntatekniset investoinnit

Talousarviovuotena uudisrakennusalueina aloitetaan Haikkoonlammen asemakaava-alueen rakentaminen. Asemakaava-alueiden jatkorakennustöitä tehdään Toukokuoren ja Länsi-Haikkoon asemakaava-alueilla. Länsirannalla aloitetaan Taidetehtaankadun jatkeen rakentaminen Kultalistankadulta etelän suuntaan. Vanhan sillan saneeraussuunnittelua jatketaan. Länsirannalle on varattu määrärahaa konseptikilpailun tuloksena mahdollisesti tuleviin esirakentamis- ja kunnostustoimenpiteisiin. Toimenpiteiden toteutusmahdollisuus riippuu vaadittavien suunnitelmien ja lupien lainvoimaisuuden saamisesta. Länsirannalla rakennetaan LUCIA-hankkeen älykäs valaistus -järjestelyt ja toteutetaan alueen viheralueita, laadukkaita kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja rakennetaan rantamuuria. Länsirannalla rakennetaan myös Aleksinpolku ja viimeistellään laamanninkatu. Porvoonportin alueella perusparannetaan Raatimiehenkatu

palvelemaan uutta asemakaavaa. Satamapalveluita kehitetään mm. ruoppaamalla Sakta Fartenin aluetta ja rakentamalla Länsirannan ranta-alueita, mikä tuo alueelle älykästä valaistusta, uusia laitureita ja viheralueita. Uuden Strömborgska skolan ympäristöä kehitetään saneeraamalla Peippolantie. Keskustan ja Gammelbackan aluekehitystyöhön on varattu määräraha viihtyisyyden ja toiminnallisuuden parantamiseen. Kokonniemen laskettelumäen alapuolella olevan tapahtumakentän rakennustöitä jatketaan. Katujen perusparannuksissa painopistettä siirretään asfalttipinnoitteiden ja kaivorakenteiden kunnostamiseen. Puistojen uudis- ja perusparannuskohteet painottuvat niin ikään länsirantaan ja Kokonniemeen.

Erillisrahoituksella jatketaan Kulloon yritysalueen ja mt 170 kevyen liikenteen väylän rakentamista Tyysterintien ja Ernestantien välillä sekä toteutetaan Myrskyläntien kevyenliikenteen väylä välillä Parikiventie-Papinjärventie.

> [Hankekohtainen investointiliite](#)

INVESTOINNIT	TP2019	TA2020	TA2020+m	TAe2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027
KONSERNIHALLINTO										
INVESTOINTIMENOT	-34 285 969	-24 166 000	-22 292 000	-30 345 000	-37 304 000	-27 500 000	-33 530 000	-28 240 000	-7 960 000	-7 920 000
INVESTOINTITULOT	762 683	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	-33 523 286	-24 166 000	-22 292 000	-30 345 000	-37 304 000	-27 500 000	-33 530 000	-28 240 000	-7 960 000	-7 920 000
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI										
INVESTOINTIMENOT	-401 906	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
INVESTOINTITULOT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	-401 906	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
SIVISTYSTOIMI										
INVESTOINTIMENOT	-1 110 994	-1 506 000	-1 781 000	-915 000	-965 000	-2 010 000	-2 890 000	-750 000	-350 000	-490 000
INVESTOINTITULOT	45 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	-1 065 994	-1 506 000	-1 781 000	-915 000	-965 000	-2 010 000	-2 890 000	-750 000	-350 000	-490 000
ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI										
INVESTOINTIMENOT	-994 787	-1 012 500	-1 406 500	-915 000	-845 000	-1 840 000	-1 121 500	-1 000 000	-1 000 000	-1 100 000
INVESTOINTITULOT	407 167	147 500	147 500	50 000	50 000	910 000	391 500	200 000	200 000	200 000
YHTEENSÄ	-587 620	-865 000	-1 259 000	-865 000	-795 000	-930 000	-730 000	-800 000	-800 000	-900 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ										
INVESTOINTIMENOT	-36 793 656	-27 084 500	-25 879 500	-32 575 000	-39 514 000	-31 750 000	-37 941 500	-30 390 000	-9 710 000	-9 910 000
INVESTOINTITULOT	1 214 850	147 500	147 500	50 000	50 000	910 000	391 500	200 000	200 000	200 000
YHTEENSÄ	-35 578 806	-26 937 000	-25 732 000	-32 525 000	-39 464 000	-30 840 000	-37 550 000	-30 190 000	-9 510 000	-9 710 000

INVESTOINNIT	Määrärahan tarve TA-TS 2021-2027	TAe2021	TS2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027
KONSERNIHALLINTO	-172 799 000	-30 345 000	-37 304 000	-27 500 000	-33 530 000	-28 240 000	-7 960 000	-7 920 000
Kaupunginhallitus	-72 819 000	-16 360 000	-20 689 000	-6 450 000	-10 780 000	-16 580 000	-980 000	-980 000
Irtain omaisuus	-2 639 000	-530 000	-339 000	-450 000	-330 000	-330 000	-330 000	-330 000
Talonrakennus	-70 180 000	-15 830 000	-20 350 000	-6 000 000	-10 450 000	-16 250 000	-650 000	-650 000
Hallinnon toimitilojen keskittäminen	-6 000 000	-500 000	-5 500 000					
Hankesuunnitelmat ja tarveselvitykset	-1 050 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Varikko Kaupunginhaka	-5 750 000	-300 000	-3 200 000	-2 250 000				
Huhtisen päiväkotia	-4 700 000	-200 000	-3 500 000	-1 000 000				
Päiväkotia Metsätähti	-7 150 000	-6 650 000	-500 000					
Hinthaaran sivistyskeskus	-3 500 000	-300 000	-1 700 000	-1 500 000				
Huhtisen koulu	-1 000 000	-1 000 000						
Gammelbackan kouluhanke	-11 600 000			-200 000	-3 500 000	-7 900 000		
Jokilaakson koulu	-500 000	-500 000						
Kvarnbackens skola	-400 000	-400 000						
Lyceiparkens skola	-400 000		-400 000					
Borgå gymnasium	-1 550 000	-850 000	-700 000					
Itäisten alueiden koulut	-2 780 000	-2 780 000						
Porvoontalo	-5 200 000	-1 000 000	-4 200 000					
Jäähalli	-6 900 000			-200 000	-3 300 000	-3 400 000		
Kokonhalli	-7 500 000			-200 000	-3 000 000	-4 300 000		
Kirjasto	-700 000	-700 000						
Energiansäästöinvestoinnit	-3 500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Kaupunkikehityslautakunta	-99 980 000	-13 985 000	-16 615 000	-21 050 000	-22 750 000	-11 660 000	-6 980 000	-6 940 000
Irtain omaisuus	-3 670 000	-685 000	-735 000	-450 000	-420 000	-530 000	-420 000	-430 000
Kiinteä omaisuus	-7 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kuntatekniikka	-89 310 000	-12 300 000	-14 880 000	-19 600 000	-21 330 000	-10 130 000	-5 560 000	-5 510 000
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	-2 800 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-2 800 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Irtain omaisuus	-2 800 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
SIVISTYSTOIMI	-8 370 000	-915 000	-965 000	-2 010 000	-2 890 000	-750 000	-350 000	-490 000
Sivistyslautakunta	-8 370 000	-915 000	-965 000	-2 010 000	-2 890 000	-750 000	-350 000	-490 000
Irtain omaisuus	-2 365 000	-615 000	-625 000	-515 000	-350 000	-100 000	-160 000	0
Liikunta maanrakennus	-6 005 000	-300 000	-340 000	-1 495 000	-2 540 000	-650 000	-190 000	-490 000
ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI	-5 820 000	-865 000	-795 000	-930 000	-730 000	-800 000	-800 000	-900 000
Aluepelastuslautakunta	-5 820 000	-865 000	-795 000	-930 000	-730 000	-800 000	-800 000	-900 000
Irtain omaisuus menot	-7 821 500	-915 000	-845 000	-1 840 000	-1 121 500	-1 000 000	-1 000 000	-1 100 000
Irtain omaisuus tulot	2 001 500	50 000	50 000	910 000	391 500	200 000	200 000	200 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
Menot		-32 575 000	-39 514 000	-31 750 000	-37 941 500	-30 390 000	-9 710 000	-9 910 000
Tulot		50 000	50 000	910 000	391 500	200 000	200 000	200 000
YHTEENSÄ	-189 689 000	-32 525 000	-39 464 000	-30 840 000	-37 550 000	-30 190 000	-9 510 000	-9 710 000

INVESTOINNIT ILMASTOTYÖN TUkena

Porvoo – Ilmastotyön edelläkävijä

Porvoon kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki, joka tukee asukkaiden kestäviä elämäntapoja ja edistää kiertotaloutta. Ilmastotyö tuo Porvooseen lisää hyvinvointia, terveyttä edistävää kaupunkiympäristöä sekä houkuttelevia palveluita asukkaille ja matkailijoille.

Porvoo on ollut lisäksi vuodesta 2014 mukana Hinku -verkostossa, joka on ilmastomuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto. Verkoston tavoitteena on 80 prosentin päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

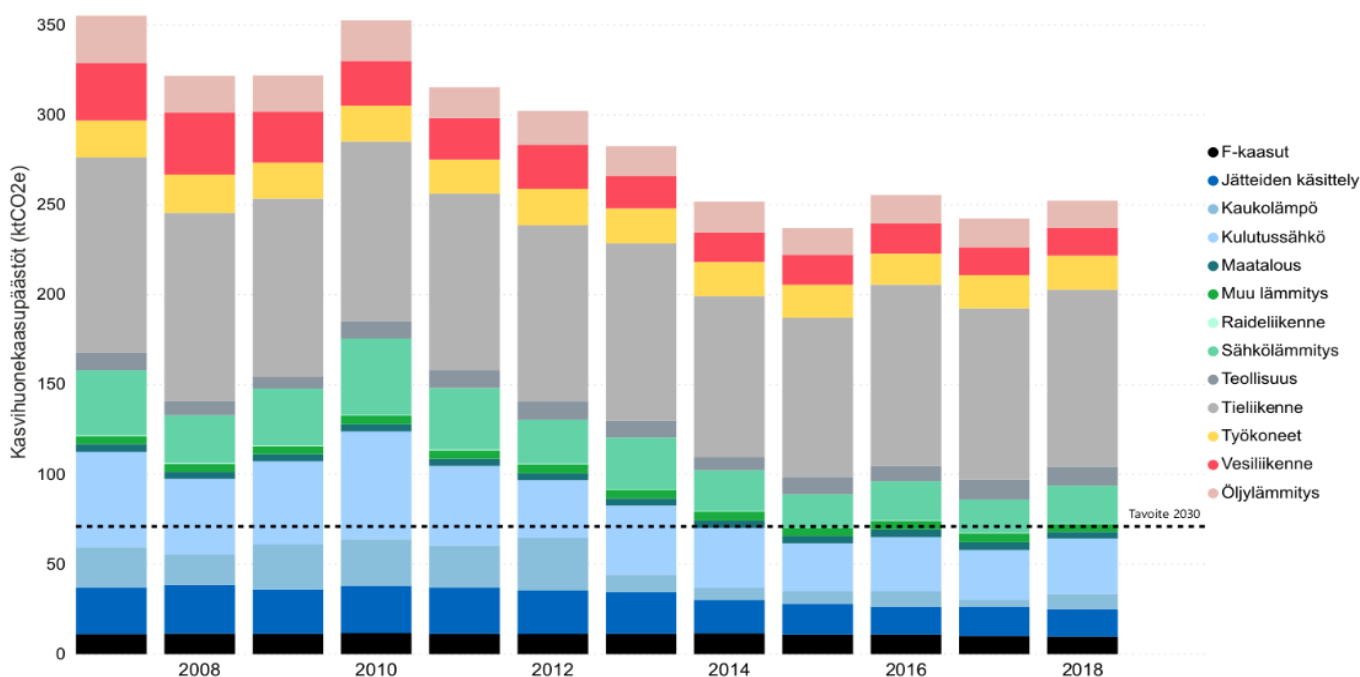
Asetettujen tavoitteiden edistämiseksi on kaupunki laatinut ilmasto-ohjelman vuonna 2019. Ilmasto-ohjelma sisältää laajan valikoiman toimenpiteitä, joilla ilmastotyötä

toteutetaan. Jokaiselle toimenpiteelle on määritetty vastuutaho, tarvittavat resurssit, mittari ja toteutuksen aikataulu.

Investoinnit ympäristöön ja ilmastoon

Porvoon kokonaispäästöt ovat vuodesta 2007 vähentyneet 29 prosenttia ja asukaskohtaiset päästöt 32 prosenttia (kuva 1). Vuoteen 2030 mennessä on Hinku -tavoitteen saavuttamiseksi päästöjen kuitenkin vähennettävä vielä noin 72 prosenttia vuoden 2018 tasosta.

Kaupungilla on vastuu tehdä ympäristö- ja ilmastoystävällisiä päätöksiä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, sosiaalinen ja taloudellinen näkökulma huomiioon ottaen. Vastuuseen kuuluu myös kestävä arjen valintojen mahdollistaminen asukkaille.



Kuva 1. Porvoon kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2018. Hinku -verkoston 80 prosentin päästövähennystavoite vuoteen 2030 mennessä on merkitty kuvaan mustalla katkoviivalla. Päästölaskenta ei sisällä päästökauppaan kuuluvien teollisuuslaitosten polttoaineiden käyttöä, teollisuuden sähkönkulutusta, teollisuuden jätteiden käsittelyn päästöjä eikä kuorma-, paketti- ja linja-autojen läpiajoliikennettä. Lähde: Suomen ympäristökeskus.

Keskeiset ympäristö- ja ilmastönäkökulmat investointisuunnitelmassa talousarviovuodelle 2021:

1. Itärata (2 milj. euroa)

Itärata toisi porvoolaisten arkeen sujuvuutta, lisääntyttä joukkoliikenteen käyttöä ja kestävämmän tavan pendelöidä. Kaupunki on varannut kahden miljoonan euron määrärahan Itäradan hankeyhtiölle. Määrärahan käyttö on sidonnainen siihen, että hanketta voidaan jatkaa yhdessä valtion, kaupunkien, alueiden ja elinkeinoelämän kanssa.

2. Metsätähden päiväkotito (6,7 milj. euroa)

Päiväkoti on puurakenteinen ja siinä on valmius laajakaikolämpöliittymään eli hukkalämmön hyödyntämiseen kaukolämpöverkostosta. Puun käyttö alentaa rakentamisen hiilijalanjälkeä ja puun sitoma hiili säilyy rakenteissa ja kalusteissa pitkään.

3. Päällystäminen (1,2 milj. euroa)

Tällä hetkellä 81 prosenttia kaupungin käyttämistä päällystemateriaaleista on uusioasfalttia. Myös kaluston iällä, polttoaineiden laadulla ja kuljetusmatkojen pituudella on suuri vaikutus päällystysurakoiden ympäristövaikutuksiin ja uudessa kone- ja kuljetuskaluston kilpailutuksessa otetaan käyttöön tiukemmat vaatimukset kalustolle.

4. Kulloon yritysalue (3 milj. euroa)

Kulloon yritysalueen rakentamisessa tavoitteena on saavuttaa maa-ainesten kiertotalouden osalta 70 prosentin hyödyntämistaste. Työ on suunniteltu niin, että alueelta irrotettava pintamaa, vanhat tierakenteet ja louhittava kalliokiviaines hyödynnetään rakentamiseen alueen sisällä, jolloin liikenteen määrä vähenee huomattavasti. Hulevesien hallinta yritysalueella vastaa ilmastomuutoksen tuomiin haasteisiin ja lisää alueen viihtyisyyttä viherrakentamisen kautta.

5. Metsät, puistot ja viheralueet (2,5 milj. euroa)

Metsän hoitoa, puistoja ja viheralueita suunnitellaan ja alueilla toimitaan kestävä ympäristön hoidon mukaisin periaattein. Kestävillä toimenpiteillä edistetään luonnon monimuotoisuutta, sidotaan hiiltä ilmakehästä, sopeudutaan ilmastomuutokseen ja luodaan viihtyisää kaupunkiympäristöä. Kestävään ympäristön hoitoon kuuluu myös esimerkiksi soveltuvien nurmialueiden muuttaminen niityiksi.

6. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet (0,2 milj. euroa)

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittämisellä on suora yhteys kasvihuonekaasupäästöjen vähenemiseen yksityisautoilun vähenemisen kautta. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittämisellä on päästövähennyksen ohella positiivinen vaikutus myös kuntatalouteen, asukkaiden hyvinvointiin, liikenteen sujuvuuteen, ilmanlaadun paranemiseen sekä liikenneturvallisuuteen.

7. Energiatohokkuustoimenpiteet (>0,5 milj. euroa)

Energiatohokkuuteen investoidaan useissa eri kaupungin kiinteistöissä. Energiatohokkuutta parannetaan muun muassa asentamalla aurinkopaneeleja, luopumalla öljylämmityksestä, muuttamalla valaistusta Led-valaistukseksi ja ottamalla käyttöön kaukolämmön kysyntäjousto. Kysyntäjoustossa kaukolämmön kulutuspiikkejä tasataan varastoimalla rakennuksiin lämpöenergiaa ennen kulutuspiikkiä.

8. Avo-ojien parannus (0,2 milj. euroa)

Ilmastomuutoksen myötä voimakkaiden rankkasateiden todennäköisyys on kasvanut ja hulevesien hallintaan pitää kiinnittää erityistä huomiota. Avo-ojien peruserparannushankkeilla parannetaan hulevesien hallintaa. Hankkeissa huomioidaan lisääntyneet sademäärät sekä eroosio rakentamalla ojiin viivytys- ja imeytysrakenteita. Imeyttämällä huolehditaan myös pohjavesivarannoista.

LIIKELAITOKSET

- [Porvoon tilapalvelut talousarvio 2021](#)
- [Porvoon vesi talousarvio 2021](#)
- [Kuninkaantien työterveys talousarvio 2021](#)

Kaupungilla on kolme kunnallista liikelaitosta: Porvoon vesi, Porvoon tilapalvelut ja Kuninkaantien työterveys. Liikelaitosten talousarviot on esitetty kaupungin talousarvion lisätiedoissa.

Liikelaitosten johtokuntien tehtävänä on kuntalain mukaisesti hyväksyä liikelaitoksen talousarvio ja taloussuunnitelma sekä päättää liikelaitoksen investoinneista, jollei muuta ole määrätty. Mikäli liikelaitoksen investoinnit ovat niin suuret, että niitä ei voida rahoittaa tulorahoituksella, kaupunginvaltuusto päättää sekä liikelaitoksen lainanotosta että kaupungin varsinaisen toiminnan lainanotosta yhtenä kokonaisuutena.

Kaupunginvaltuusto päättää liikelaitosten sitovat tavoitteet sekä kaupungin ja liikelaitoksen väliset rahoituserät, mm. tuottotavoitteen. Liikelaitosten sitovat tavoitteet on kaupungin toimialojen tavoitteiden tapaan esitetty strategisten tavoitteiden yhteydessä sivuilla 7–8.

Liikelaitokset rahoittavat lähtökohtaisesti investointinsa tulorahoituksellaan. Liikelaitos Porvoon veden toiminta rahoitetaan vesimaksutuloilla siten, että myös pitkällä aikavälillä voidaan kattaa laitoksen uudis- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset sekä kaupungin tuloutusvaatimus.

LIIKELAITOS PORVOON TILAPALVELUT	ANNOKSET (KPL) 2 970 000	HOIDETTAVAT KIINTEISTÖT M ² 178 000	SIIVOTTAVAT TILAT M ² 158 700
LIIKELAITOS PORVOON VESI	VEDEN MYynti M ³ 3 040 000	LIITTYJÄMÄÄRÄ (KULUTUS- PAIKAT) 11 100	SANEERATUN VERKON PITUUS 1,7 km/v RAKENNETTAVAN VERKOSTON PITUUS 18,1 km
LIIKELAITOS KUNINKAANTIEN TYÖTERVEYS	YRITYS- ASIAKKAAT (LKM) 800	HENKILÖ- ASIAKKAAT (LKM) 8 000	ENNALTA- EHKÄISEVÄN TYÖN OSUUS LIIKEVAIHTOSTA 70%

KUNTAKONSERNI

Kuntalain mukaisesti valtuusto määrittelee omistajapoliittiset tavoitteet omistamilleen yhteisöille sekä päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Vastuu konserniohjauksen toteuttamisesta ja konserni-valvonnan järjestämisestä on kuntalain mukaan konsernijohtolla, jollei hallintosäännössä ole muuta määrätty. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja hallintosäännössä määritellyt viranhaltijat.

Omistajapoliittiset linjaukset vahvistettiin kaupunginvaltuustossa vuonna 2017. Konserniohjeen päivitys hyväksyttiin helmikuussa 2020 ja kokonaisuudessaan se astuu voimaan 1.6.2021.

Vuosittain valtuusto päättää myös talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, joihin sisältyy omistajapolitiikasta johdetut vuositavoitteet myös merkittävimmille konsernin yhteisöille. Oikeudellisesti tavoitteet eivät sido tytäryhteisöjä, vaan ne ovat ns. välillisen tavoiteohjauksen työkalu. Toimiessaan tytäryhteisöjen päätöksentekoi- missä kaupungin edustajien tulee toimia valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjeita. Yhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta omistajalle konserniohjeen mukaisesti osavuosi- katsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Kaupunkikonserniin kuului yhteensä 19 yhteisöä 31.8.2020. Konsernilla tarkoitetaan Porvoon kaupunkia emoyhteisönä sekä sen tytäryhteisöjä, joissa Porvoon kaupungilla on yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdistellään konserniin omistusosuuden mukaan. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi osakkuusyhteisöjen tilinpäätökset.

Konsernin toiminta ja talous

Koronaepidemia on vaikuttanut myös konserniyhtiöiden toimintaan. Taidetehtaan tilat suljettiin keväällä ja tapahtumat peruttiin tai siirrettiin tulevaisuuteen. Taidetehtas avattiin uudestaan kesäkuun alussa. Toiminnan sopeutusten johdosta yhtiön vuoden 2020 tulos on vain lievästi negatiivinen, mikäli virustilanne ei pahene ja toimintaan

kohdistuvia rajoituksia ei tiukenneta. Careerian osalta koronaepidemia aiheutti keväällä huomattavia toimia etenkin etäopiskelun järjestämiseksi. Koronapandemia ja sen myötä tulleet poikkeusjärjestelyt saatiin kuitenkin palvelualoilla toimimaan hyvin ja koulutukset ovat myös poikkeusoloissa alkaneet pääsääntöisesti suunnitellusti. Kokonhalli Oy:n monitoimihalli avattiin uudestaan kesäkuussa sen oltua suljettuna maaliskuusta. Toimintaa sopeutettiin sulun aikana henkilöstön ja ylläpidon osalta.

Korona ei ole merkittävästi vaikuttanut Porvoon Energian toimintaan. Kesäkuussa Porvoon Energia solmi sopimuksen Loviisan kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä CapMan Infra -rahastolle. Kauppa toteutui syyskuussa.

Kaupunkikonsernin tilikauden tuloksen ennustetaan vuonna 2020 nousevan 35 miljoonaan euroon. Tulos sisältää Porvoon Energian kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä tuloutuneen myyntivoiton. Yhtiön normaali- liiketoiminnan tuloksen ennustetaan olevan vuoden lopussa noin 5 miljoonaa euroa ja liiketoimintakaupan tulosvaikutus on sen lisäksi noin 22 miljoonaa euroa. Saa- duilla varoilla turvataan energiatuotantoa ja investointeja seuraavina vuosina.

Vuonna 2021 konserniyhtiöiden tulosten ennustetaan palautuvan normaalitasolle, mutta epidemiatilanteen heikkenemisellä voi olla konserniin negatiivisia vaikutuk- sia. Konsernin tulosen- nuste vuodelle 2021 on n. 2,4 mil- joonaa euroa. Yhtiöiden investoinnit kasvavat ennus- teen mukaan 32 miljoonaan euroon ja lainakanta 178 miljoonaan euroon.

Vuodelle 2021 asetetuissa tavoitteissa on huomioitu haastavan toimintaympäristön vaikutus Porvoo Event- Factory Oy:n toimintaan. A-asunnot Oy:lle tavoitteisiin on lisätty käyttökate-%, joka oli keskeinen suositus In- spira Oy:n yhtiöstä vuonna 2020 tekemässä taloudelli- sessä analyysissä. Muilta osin yhtiöiden tavoitteet nou- dattavat aiemmin tehtyjä päätöksiä.

Konsernirakenteeseen vaikuttavia muutoksia ei ole tie- dossa taloussuunnittelukaudella.

KONSERNIN
YHTEISÖJEN LKM

19

HENKILÖSTÖ
KAUPUNKI

3577

HENKILÖSTÖ
TYTÄRYHTEISÖT

524

KONSERNIN TULOS

7,0 M€

KONSERNIN
IVESTOINNIT

28,8 M€

KONSERNIVELKA

372 M€
7376 €/as

KONSERNIN TASE

700,2 M€

KONSERNIN
OMAVARAISUUSASTE

25,4 %

Tilinpäätös 2019

KONSERNIRAKENNE 31.8.2020

	Omistus- osuus	Henkilöstö 2019
Tytäryhtiöt ja -yhteisöt		
Porvoon Energia Oy (konserni)	100 %	70
Porvoon Sähköverkko Oy	100 %	36
Careeria (konserni)	65,64 %	375
Edupoli Oy	65,64 %	
KOY Edupolis	65,64 %	
KOY Loviisan Amisto	65,64 %	
Porvoon A-asunnot Oy (konserni)	100 %	30
Kiinteistö Oy A-lukaali	100 %	
Asunto Oy Suomentalo	100 %	
Kiinteistö Oy Hansatie 10	100 %	
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	100 %	
Porvoon Event Factory Oy Ab	100 %	7
Oy Kokonhalli Ab	100 %	4
Ab Svartså Vattenverk-Mustijoen Vesilaitos Oy	60 %	2
Kiint Oy Gammelbackan Liikekeskus Oy	100 %	
Keskinäinen kiinteistö Oy Porvoon Piispantalo	100 %	
Porvoon Seudun Asuntosäätiö	66,7 %	
Kuntayhtymät		
Kårkulla samkommun	6,48 %	
Eteva kuntayhtymä	5,56 %	
Uudenmaan sairaanhoitopiiri	3,38 %	
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	3,20 %	
Osakkuusyritykset		
Posintra Oy	37,77 %	
Borgå Folkakademi Ab	37,13 %	
Roskn Roll Oy	20,7 %	

TUNNUSLUKUJA TILINPÄÄTÖS 2019

	Liikevaihto milj.eur	Tulos milj. eur	Tase milj. eur	Korolliset lainat milj. eur
Porvoon Energia -konserni	72,1	6,1	149,3	55,8
A-asunnot -konserni	17,9	1,0	118,3	102,7
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	1,5	0,0	5,5	1,2
Careeria -konserni	30,4	-0,3	30,1	7,4
Oy Porvoon EventFactory Ab	1,2	0,02	1,3	1,8

Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab

Emoyhtiö Porvoon Energia Oy vastaa lämmön ja sähkön tuotannosta, lämmön ja maakaasun jakelusta, sähkön ja maakaasun myynnistä.

Tytäryhtiö Porvoon Sähköverkko Oy vastaa sähköverkon kehittämisestä ja sähkönjakelusta

TAVOITE JA MITTARI	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Kokonaistuloutus kaupungille				
Tuloutus/liikevaihto, % (osinkovuoden mukaan)	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Yhtiö on kilpailukykyinen ja vakavarainen				
Omavaraisuusaste, %	≥ 20 %	≥ 20 %	≥ 20 %	≥ 20 %
Yhtiön ympäristöystävällinen profiili				
Hiilineutraali sähkönmyynti, %	100 %	100 %	100 %	100 %
Uusiutuvien polttoaineiden osuus kaukolämmön tuotannosta on vähintään 90 prosenttia	≥ 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %

Careeria Oy

Toisen asteen ammatillinen koulutus

TAVOITE JA MITTARI	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Yhtiön toiminta tukee kaupungin strategiaa ja sen talous on kestäväällä pohjalla.				
Tilikauden tulos	≥ 0	≥ 0	≥ 0	≥ 0
Omavaraisuusaste	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %

Porvoon A-asunnot Oy

Yhtiössä on kaupungin arava- ja korkotukirajoitteinen asunto-omaisuus. Yhtiö vastaa omistamansa asuntokannan isännöinnistä, vuokraamisesta ja kunnossapidosta

TAVOITE JA MITTARI	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Yhtiö toimii osana kaupungin asuntopolitiikan toteutusta ja yhtiön talous on kestäväällä pohjalla.				
Käyttökate-%	≥ 40 %	≥ 40 %	≥ 40 %	≥ 40 %
Käyttöaste, %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %
Velka eur & m ² laskee nykytasosta (ilman uudiskohteita)				
tunnusluvun kehitys: 857 eur/m ² , (12/2016), 971 eur/m ² , (12/2017), 874 eur/m ² , (12/2018), 868 eur /m ² (12/2019), 840 eur / m ² (6/2020)				

Porvoon vuokra-asunnot Oy - Oy Borgå Hyresbostäder Ab

Yhtiössä on kaupungin vapaarahoitteinen asunto-omaisuus. Yhtiö vastaa omistamansa asuntokannan isännöinnistä, vuokraamisesta ja kunnossapidosta

TAVOITE JA MITTARI	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Yhtiö toimii osana kaupungin asuntopolitiikan toteutusta ja yhtiön talous on kestäväällä pohjalla.				
Käyttöaste, %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %

Oy Porvoo EventFactory Ab

Taidetehtaan tilojen markkinointi, myynti ja vuokraus

TAVOITE JA MITTARI	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Yhtiön toiminta Taidetehtaan operaattorina tukee kaupunkistrategiaa. Yhtiö saavuttaa sille vuosittain asetetut taloudelliset tavoitteet.				
Tilikauden tulos	≥ 0	≥ 0	≥ 0	≥ 0
Kaupungin myöntämän tuen määrä, teur	1000	1000	950	900
Lyhytaikaisen tilamyynnin vuokrausaste, % (tapahtumatilat)	≥ 70 %	≥ 50 % *	≥ 70 % **	≥ 72 % **
Pitkäaikaisen vuokrauksen käyttöaste, % (liiketilat)	100 %	100 %	100 %	100 %

* Rajoitusten vaikutus huomioitu 2021 tavoitteessa

** Oletus, että rajoitukset ei enää voimassa

TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT SEKÄ SITOVUUS

Keskeiset kuntalain talousarviota ja -suunnitelmaa koskevat määräykset

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee katata enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvion ja taloussuunnitelman sisältö

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot.

Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta ja rahoitusosuudet. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo- ja rahoituksen riittävyys käytömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Talousarvion laatimisen lähtökohdat

Talousarvion laatimissuhteet ja talousarvioketju muodostavat puitteet toimialojen talousarviovalmistelulle. Talousarvioketjussa arvioidaan verorahoituksen taso, kustannuskehitys, toiminnalliset muutokset ja investointitarpeet.

Käyttötalousmenot ja investoinnit sopeutetaan käytettävissä oleviin rahoitusmahdollisuuksiin. Toimialat voivat

painottaa eri tehtäviä tarpeen mukaan. Kehys on kuitenkin yläraja, jonka puitteissa toimialan talousarvioehdotus tulee laatia.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 22.6.2020 221 § talousarvion ja taloussuunnitelman laatimissuhteet sekä talousarvioketjun toimialoille.

Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan talousarviota.

Määrärahat ja tuloarviot sekä toiminnan ja talouden tavoitteet voidaan määrittellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee mm. sitä, että määrärahaa tai nettomäärärahaa ei saa ylittää, tuottotavoitetta ei saa alittaa tai sitova tavoite ei saa jäädä saavuttamatta ilman kaupunginvaltuuston hyväksymistä.

SITOVUUS VALTUUSTOON NÄHDEN

Käyttötalouden sitovuus valtuuston nähden on toimialan nettomääräraha, tuottotavoite sekä sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on toimialan nettoinvestointimääräraha ja hankekohtaisesti yli yhden miljoonan euron investointimääräraha. Rahoitusosan sitovuus valtuustoon nähden on pitkäaikaisten lainojen lisäys ja antolainojen lisäys. Liikelaitosten sitovuus valtuustoon nähden on toiminnan tulos, tuottotavoite ja sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet.

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus päättää hankekohtaisesti yli yhden miljoonan euron investointihankkeiden hankesuunnitelmista, luonnospiirustuksista sekä rakennustyön käynnistämisestä valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa.

LAUTAKUNTA

Lautakunta päättää alaistensa tehtäväalueiden käyttötalouden toimintasuunnitelmista ja investointien hankesuunnitelmista sekä niiden muuttamisesta valtuuston myöntämien sitovien määrärahojen puitteissa. Investointihankkeen ottaminen hankesuunnitelmaan edellyttää, että sille on talousarvion erittelyssä osoitettu määräraha.

➤ [Kaikki talousarvion liitteet yhdistettynä](#)